



ALT EMPORDÀ
BAIX EMPORDÀ
GARROTXA
GIRONÈS
PLA DE L'ESTANY
RIPOLLÈS
SELVA



La realitat juvenil a les COMARQUES GIRONINES

Observatori Català de la Joventut

La realitat juvenil a les **COMARQUES GIRONINES**

Observatori del Tercer Sector

**Centre d'Estudis Sociològics sobre la Vida Quotidiana
i el Treball (QUIT)**

Universitat Autònoma de Barcelona



Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència
Secretaria General de Joventut

Barcelona, abril 2006



Índex

Presentació	1
Autors de l'estudi	2
1 Introducció	3
2 Plantejament de l'estudi	4
2.1 Finalitat de l'estudi	4
2.2 La problemàtica i el seu tractament metodològic	4
2.3 Les tècniques utilitzades i la seva funció en la recerca	5
2.3.1 Explotació de treballs i estudis ja realitzats	5
2.3.2 Explotació de dades estadístiques	6
2.3.3 Explotació dels grups de discussió	6
2.3.4 Explotació d'entrevistes personals	7
2.4 Estructura dels informes	8
3 Context socioeconòmic de la comarca	9
3.1 Localització de la comarca	9
3.2 Distribució de la població	9
3.3 El territori	14
3.4 Economia, activitat i treball	16
3.5 Educació	20
3.6 Habitatge	22
3.7 Salut	25
3.8 Recursos culturals	27
4 La realitat dels joves a la comarca	28
4.1 Emancipació	28
4.1.1 Educació	28
4.1.2 Treball	33
4.1.3 Habitatge	44
4.1.4 Salut	48
4.1.5 Cultura i estils de vida	52
4.2 Participació	54
4.3 Cohesió social i equilibri territorial	57
5 Síntesi i conclusions	73
5.1 Emancipació	73
5.2 Participació	78
5.3 Cohesió social i equilibri territorial	79
6 Bibliografia	82
7 Annexos	83
Annex 1 Notes metodològiques	83
Annex 2 Índex de taules estadístiques	93
Annex 3 Taules estadístiques complementàries	96



Presentació

Ens complau presentar **La realitat juvenil a les Comarques Gironines**, un dels informes dels àmbits del pla territorial elaborats a partir dels resultats de l'estudi territorial sobre les persones joves catalanes.

Seguint les directrius del Pla Nacional de Joventut de Catalunya, eina de definició, impuls i coordinació de les polítiques de joventut, l'anàlisi de la realitat juvenil esdevé el pas previ a la definició d'objectius i a la concreció dels programes d'actuació. Només a partir del coneixement de la realitat dels joves és possible dissenyar unes polítiques de joventut realistes i de proximitat. És en aquest sentit que la Secretaria General de Joventut amb la finalitat de contribuir a millorar les polítiques de proximitat, encarrega una recerca sobre la realitat juvenil a nivell comarcal. L'estudi, coordinat per l'Observatori Català de la Joventut, ha estat elaborat per l'Observatori del Tercer Sector i el Centre d'Estudis Sociològics sobre la Vida Quotidiana i el Treball del Departament de Sociologia de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Així doncs, **la realitat juvenil a les Comarques Gironines** és un dels set informes dels àmbits del pla territorial que componen el conjunt de la recerca. Alhora, l'estudi es complementa amb quaranta-un informes comarcals, i un darrer informe del conjunt de Catalunya. Tots els informes comarcals, així com els d'àmbit del pla territorial i el català, mantenen la mateixa estructura: un cop fet el plantejament metodològic de l'estudi, la primera part se centra a analitzar breument el context socioeconòmic de la comarca; la segona, la part central de l'estudi, analitza la realitat juvenil a partir dels eixos que estableix el Pla Nacional de Joventut de Catalunya revisat, l'emancipació i la participació; finalment, es presenta un darrer punt de síntesi i conclusions.

Cal també destacar que en els informes comarcals la majoria de les dades de la comarca es comparen amb les de l'àmbit del pla territorial i amb les del conjunt de Catalunya. Finalment, fer notar que s'ha dut a terme amb la metodologia de recerca que l'Observatori Català de la Joventut ha proposat en els darrers anys als ens locals per fer l'anàlisi de la realitat juvenil del seu municipi o comarca.

No podríem acabar aquesta presentació sense agrair molt sincerament la col·laboració de tots els joves i les joves que han participat en l'estudi a través dels grups de discussió. També volem agrair la de tots els professionals en matèria de joventut i de les diferents administracions públiques que han participat en les entrevistes i els grups de discussió. Finalment, agrair a l'Institut d'Estadística de Catalunya la seva col·laboració en la informació cedida per poder fer el tractament de les dades estadístiques.

Observatori Català de la Joventut



Autors de l'estudi

Observatori del Tercer Sector

Coordinadors:

- Núria Valls
- Pau Vidal

Investigadores principals:

- Clara Créixams
- Maria Sureda
- Anna Font

Equip de suport:

- Marina Albinyana
- Anna Torrent
- Anna Vilarrasa
- Bego Martínez

Centre d'Estudis Sociològics sobre la Vida Quotidiana i el Treball (QUIT) Universitat Autònoma de Barcelona

Coordinadors i investigadors:

- Joan Miquel Verd
- Pedro López

Investigadors i investigadores:

- Jonatan Castaño
- Clèlia Colombo
- Sergio Porcel
- Núria Quintana
- Gerard Quiñones
- Daniel Tarragó



1

Introducció

A finals del mes d'octubre del 2004 l'Observatori Català de la Joventut de la Secretaria General de Joventut va encarregar conjuntament a l'Observatori del Tercer Sector i al Centre d'Estudis Sociològics sobre la Vida Quotidiana i el Treball del Departament de Sociologia de la Universitat Autònoma de Barcelona un estudi que volia encarar la realitat juvenil catalana des d'una perspectiva territorial i que havia d'anar més enllà de la simple descripció estadística. L'objectiu primordial era analitzar des d'un enfocament integrat com transcorre l'existència dels i les joves catalans i catalanes i quins són els factors que hi influeixen. En definitiva, es tractava de situar els comportaments, representacions i actituds del jovent català en el marc d'unes determinades condicions de vida, en les quals, evidentment, la variable territorial hi té un paper determinant.

L'encàrrec es fa en un context social i econòmic en què la realitat juvenil es veu afectada per esdeveniments variats, que dibuixen un panorama complex i a vegades contradictori. Per una banda creix la taxa d'activitat i el percentatge d'ocupació, i es redueix la taxa d'atur. Per l'altra, aquest increment de l'ocupació es produeix en unes condicions de gran precarietat. Al mateix temps, el nivell d'estudis assolits continua pujant, fet que es pot relacionar amb la importància creixent que tenen els estudis com a condició necessària però no suficient per arribar a ocupar categories socioprofessionals elevades. No obstant això, situacions com la sobrequalificació o el fet que les dones joves, tot i tenir més nivell educatiu, pateixin més l'atur que els homes de la mateixa edat qüestionen la suposada relació entre formació i ocupació. També són prou conegudes les dificultats que té el jovent per emancipar-se de la llar d'origen: les dificultats en l'estabilització laboral, l'allargament dels estudis i el preu de l'habitatge s'apunten repetidament com a factors explicatius. Però, d'altra banda, el suposat "conflicte generacional" entre pares i fills, al qual tant s'havia al·ludit en el passat, sembla haver desaparegut, i avui en dia la convivència a la llar familiar no sembla viure's com a un problema.

Aquests esdeveniments tenen concrecions diferents en un espai geogràfic tan heterogeni com el català: el 69% de la població catalana es concentra en el 10% del territori (Àmbit metropolità), ens trobem comarques amb un gran dinamisme i competitivitat productiva i altres amb dèficits en infraestructures i economies que no creixen. Però aquesta realitat territorial és dinàmica i canviant. Al mateix temps que el jovent de les comarques més despoblades marxa a altres llocs per buscar feina, l'encariment del preu de l'habitatge a les zones més densament poblades també provoca el desplaçament de població jove (i no tan jove) entre comarques. Fins i tot algunes comarques que tradicionalment havien perdut població ara creixen en efectius.

En definitiva, una bona part dels fenòmens en què es veuen implicades les persones del territori català d'entre 15 i 29 anys tenen un recorregut que sobrepasa les simplificacions que sovint es fan. És el desig d'abordar aquesta complexitat, junt amb la voluntat d'atorgar protagonisme a les diferències territorials, el que ens ha dut a plantejar un estudi sociològic detallat, amb una visió integradora de la realitat i amb una base territorial destacada. L'aproximació metodològica que hi hem fet ha estat plural i múltiple. A l'anàlisi de la informació quantitativa territorialitzada per comarques —que encara és insuficient per abordar totes les dimensions que configuren les condicions de vida del jovent—, hi hem afegit una aproximació qualitativa fonamentada principalment en la tècnica del grup de discussió, així com també una explotació dels estudis ja existents. D'aquesta manera esperem poder apropar-nos amb el màxim de fidelitat a una realitat juvenil que és més heterogenia i múltiple del que pot semblar a primera vista.



2

Plantejament de l'estudi

2.1 Finalitat de l'estudi

Partint de les consideracions anteriors, el present estudi es planteja els objectius bàsics següents:

- Oferir, especialment als consellers, regidors i tècnics de joventut dels consells comarcals i dels ajuntaments, el coneixement necessari per poder dissenyar polítiques de joventut el més realistes i integrals possible.
- Detectar les peculiaritats existents en els comportaments, les actituds i les condicions de vida dels joves des d'una perspectiva territorial comarcal, comparant-la alhora amb la de l'àmbit del Pla territorial* i la del conjunt de Catalunya.
- Analitzar i interrelacionar les implicacions de la peculiaritat territorial en els diferents àmbits de vida dels joves: emancipació (educació, treball, habitatge, salut i cultura), participació i territorialitat i cohesió social.

2.2 El problema i el seu tractament metodològic

El disseny general que s'ha seguit en la recerca per aconseguir els objectius plantejats ha estat de caràcter multiestrègic, amb l'ús de fonts primàries i secundàries i combinant dades de caràcter quantitatiu i qualitatiu.

Cal tenir en compte que en les dades de caràcter estadístic difícilment hi apareixen tot un seguit de factors rellevants per a l'estudi de la realitat juvenil. Un fet diferencial i definidor del que és ser jove en l'actualitat és que la condició juvenil no és defineix com allò que no és, sinó com allò que és: un procés social organitzat, institucionalitzat i estructurat socialment i històricament pel qual els adolescents esdevenen adults. Això significa que la joventut cal entendre-la com una etapa de ciutadania en la qual les persones adquireixen i posen en pràctica els drets i deures socials. No obstant això, en el context actual hi ha una diversitat més gran de trajectòries i, al mateix temps, més dificultats per posar en pràctica l'exercici de la plena ciutadania. Això implica una gran heterogeneïtat de joves, ja que les i els joves són molt diferents entre si. Aquesta heterogeneïtat i diversitat requereix precisament, en molts casos, l'ús de tècniques qualitatives.

Aquest plantejament, per tant, s'ha traduït en la utilització de dues tècniques d'anàlisi principals: l'explotació qualitativa de les informacions provinents de grups de discussió organitzats expressament per a la recerca i l'anàlisi estadística de les dades de l'Estadística de població del 1996 i el Cens del 2001. De manera complementària també s'ha recorregut a entrevistes personals a experts i agents socials i a dades estadístiques secundàries provinents de diverses fonts.

*Els àmbits territorials són agrupacions de comarques senceres establertes en el Pla territorial general de Catalunya per la Llei 1/1995, de 16 de març, i per la posterior aprovació de la Llei 24/2001, de 31 de desembre, de reconeixement de l'Alt Pirineu i l'Aran com a àrea funcional de planificació.

Les agrupacions són les següents: *Àmbit Metropolità* (Alt Penedès, Baix Llobregat, Barcelonès, Garraf, Maresme, Vallès Occidental, Vallès Oriental), *Comarques Centrals* (Anoia, Bages, Berguedà, Osona, Sosonès), *Alt Pirineu i Aran* (Alt Urgell, Alta Ribagorça, Pallars Jussà, Val d'Aran, Pallars Sobirà, Cerdanya), *Àmbit de Ponent* (Garrigues, Noguera, Pla d'Urgell, Segarra, Segrià, Urgell), *Comarques Gironines* (Alt Empordà, Baix Empordà, Garrotxa, Gironès, Pla de l'Estany, Ripollès, la Selva), *Terres de l'Ebre* (Terra Alta, Ribera d'Ebre, Montsià, Baix Ebre) i *Camp de Tarragona* (Alt Camp, Baix Camp, Baix Penedès, Conca de Barberà, Priorat, Tarragonès).



Per organitzar els grups de discussió s'han establert les set agrupacions comarcals següents, que es corresponen amb els àmbits territorials dels quals hem parlat més amunt:

- Alt Pirineu i Aran: Cerdanya, Alt Urgell, Alta Ribagorça, Pallars Jussà, Pallars Sobirà i Val d'Aran.
- Àmbit Metropolità: Alt Penedès, Baix Llobregat, Barcelonès, Garraf, Maresme, Vallès Occidental i Vallès Oriental.
- Camp de Tarragona: Alt Camp, Baix Camp, Baix Penedès, Conca de Barberà, Priorat i Tarragonès.
- Comarques Centrals: Anoia, Bages, Berguedà, Osona i Solsonès.
- Comarques Gironines: Alt Empordà, Baix Empordà, Garrotxa, Gironès, Pla de l'Estany, Ripollès i la Selva.
- Àmbit de Ponent: Garrigues, Noguera, Pla d'Urgell, Segarra, Segrià i Urgell.
- Terres de l'Ebre: Baix Ebre, Montsià, Ribera d'Ebre i Terra Alta.

Metodològicament, el disseny del treball ha buscat una forta articulació quantitativa-qualitativa, de manera que la primera aproximació estadística al territori ha permès identificar homogeneïtats comarcals i fer més eficient l'ús posterior dels grups de discussió —sempre respectant la base territorial, i per tant sense barrejar comarques pertanyents a àmbits territorials diferents—. Igualment, a l'hora de redactar els informes comarcals aquesta articulació ha permès una mena de *triangulació* entre els diferents tipus de dades, fet que reforça les afirmacions que s'hi fan.

Un altre gran avantatge del disseny que hem triat ha estat la seva replicació, és a dir, la capacitat de contestar i contrastar preguntes similars d'una manera repetida, variant-ne només la variable territorial. Això ha estat així en els casos en què els perfils socials dels grups de discussió han estat coincidents entre els diferents àmbits territorials. La replicació garanteix una validesa i una fiabilitat elevades, que ha permès obtenir resultats i conclusions rellevants tant per a la realitat social juvenil de cada comarca com per al conjunt de Catalunya.

2.3 Les tècniques utilitzades i la seva funció en la recerca

Per acabar aquest apartat apuntem tot seguit els detalls concrets de l'ús que s'ha fet de les diferents informacions, quines tècniques s'han utilitzat i els objectius i funcions que han complert en el marc de la recerca.

2.3.1 Explotació de treballs i estudis ja elaborats

Els tipus de treballs consultats han estat els que aborden la realitat juvenil catalana tant des d'un punt de vista global com els que tenen com a àmbit particular de l'estudi una comarca o municipi concret. De fet, aquestes dues orientacions permeten aconseguir objectius diferents. Per una banda, totes aquelles recerques i explotacions estadístiques fetes des d'una perspectiva més globalitzadora i amb un àmbit més ampli ens han servit per contextualitzar i identificar les grans línies d'estructuració i de canvi en la realitat juvenil catalana. Per l'altra, els estudis que han fet alguns consells comarcals i municipis sobre la seva pròpia realitat juvenil ens han marcat les línies per continuar aprofundint en les qüestions particulars dels diferents territoris. Uns tipus de treballs i altres han permès emprendre i complementar l'explotació de les informacions produïdes en la nostra recerca amb unes bases ja contrastades amb anterioritat.



2.3.2 Explotació de dades estadístiques

La recerca ha utilitzat dues fonts estadístiques fonamentals: el Cens de Població de l'any 2001 i l'Estadística de Població de l'any 1996. Aquestes informacions s'han tractat per comarques, per àmbits territorials i pel conjunt de tot Catalunya, dividint els joves de 15 a 29 anys en grups quinquennals. Precisament la possibilitat d'organitzar els agrupaments territorials en els diferents nivells pels quals ens interessàvem ha fet que aquestes fonts constituïssin la base de la nostra explotació estadística. S'han utilitzat algunes altres fonts estadístiques amb una referència temporal una mica més recent —l'actualització del padró de l'any 2004 i altres estadístiques dels departaments d'Educació, de Treball, de Salut—, però que no permetien un tractament tan detallat per grups d'edat i per comarques. També hem d'assenyalar que aquest estudi és el primer que elabora l'Observatori Català de la Joventut amb les dades del Cens de Població del 2001, ja que fins ara les dades utilitzades provenien de l'Estadística de Població de l'any 1996.

Els usos d'aquestes informacions han estat variats. En un primer moment se n'ha fet una explotació (anàlisi factorial) encaminada a preparar els agrupaments comarcals. Més concretament, s'han buscat homogeneïtats comarcals que permetessin assignar un determinat perfil de joves amb característiques socials semblants a més d'una comarca. S'ha organitzat d'aquesta manera per aconseguir els grups de discussió fossin més eficients: les conclusions extreïtes d'un determinat grup de discussió d'una comarca concreta es poden extrapolar al jovent de les comarques amb característiques semblants. Aquesta extrapolaració s'ha fet sense trencar la lògica de coherència territorial, i només s'han agrupat comarques que pertanyessin a un mateix àmbit territorial.

Un segon objectiu de l'anàlisi quantitativa ha estat caracteritzar les comarques en relació amb l'àmbit territorial al qual pertanyen i al conjunt de Catalunya. Aquesta caracterització ha tingut un caire principalment descriptiu, i es plantejava com a principal objectiu obtenir una visió general de tot un conjunt de factors que acaben configurant la realitat territorial en què es desenvolupa la vida del jovent. Així, per obtenir aquesta "fotografia" global de cada comarca s'han tractat els eixos següents: població, nivell econòmic i mercat de treball, territori, salut, ensenyament i educació, habitatge i equipaments culturals.

Finalment, s'han explotat les dades estadístiques provinents del Cens de Població del 2001 i de l'Estadística de Població de l'any 1996 en què s'ha mirat d'aconseguir una panoràmica el més detallada possible de cada una de les realitats comarcals que es volien analitzar. Aquí l'anàlisi s'ha concentrat en els segments d'edat juvenil i en la identificació de l'entorn econòmic i social comarcal en què transcorre la vida dels joves, donant un especial protagonisme a l'evolució temporal. Aquesta informació no només té interès per si mateixa, en permetre una caracterització de les particularitats comarcals en les condicions de vida del jovent, sinó que també ha fet possible una millor contextualització —i per tant interpretació— de la informació qualitativa obtinguda en els grups de discussió.

2.3.3 Explotació de grups de discussió

La tècnica dels grups de discussió s'ha utilitzat en dos moments diferents de la recerca i amb dues finalitats diferents. En un primer moment s'han organitzat grups de discussió de caràcter exploratori amb l'objectiu de detectar aquelles qüestions més rellevants per a les comarques que s'havien d'estudiar. Aquests grups de discussió els han format principalment tècnics de joventut dels consells comarcals i les coordinacions territorials, tot i que també hi han intervingut professionals provinents de diferents institucions i de diferents especialitats. D'aquest tipus de grups de discussió se n'ha fet un per cada àmbit territorial, compost per unes deu persones. La informació obtinguda no només ha permès delimitar millor els perfils dels joves i les joves que participarien posteriorment en la segona fase dels grups, sinó que també ha fet possible plantejar qüestions sobre les quals calia aprofundir en els grups de discussió amb els i les joves.



Si el primer tipus de grups de discussió es poden qualificar genèricament de “grups de professionals”, el segon tipus de grups de discussió tenien un caràcter molt més focalitzat, tant pels perfils convocats com per les qüestions tractades. Aquest segon tipus de grups han estat els que han proporcionat el gruix de la informació qualitativa que posteriorment s’ha explotat i sistematitzat en els diferents informes. S’han organitzat cinc grups de discussió per a cada àmbit territorial —excepte a l’Àmbit Metropolità, on se n’han fet sis, i a les Terres de l’Ebre, on se n’han fet quatre—. En aquest punt és important destacar que s’ha seguit el criteri d’organitzar un grup de discussió per cada perfil diferent de jove, és a dir, dins de cada àmbit territorial s’han delimitat tants perfils diferenciats de joves com grups de discussió s’organitzaven. Aquesta delimitació dels perfils dins de cada àmbit territorial ha estat el resultat de la primera fase d’explotació estadística i de les informacions proporcionades pels “grups de professionals”. Així, aquests perfils han estat els que es consideraven més característics de l’àmbit territorial, intentant sempre respectar la regla de buscar el màxim d’heterogeneïtat entre perfils per tal de recollir la variabilitat interna del territori. Per la seva banda, cada grup corresponent a un perfil concret es fonamentava en unes característiques compartides, de manera que es complís la condició d’homogeneïtat social entre els i les assistents. El nombre mitjà d’assistents a cada grup s’ha situat entre sis i deu persones.

2.3.4 Explotació d’entrevistes personals

La tècnica de l’entrevista personal s’ha utilitzat com a complement de la del grup de discussió. Per una banda s’ha fet servir per acabar de completar la informació que provenia dels grups de joves, especialment en aquelles qüestions en les quals ha estat més difícil obtenir un diàleg fluid —per exemple, en temes vinculats a comportaments de risc—. Per l’altra, ja s’ha fet servir en la fase de redacció dels informes, amb l’objectiu de contrastar les afirmacions que s’hi feien.

Les entrevistes han estat majoritàriament cara a cara, tot i que en alguns casos també se n’han fet per telèfon. El perfil de les persones entrevistades ha estat semblant al de les que es van convocar en els “grups de professionals”, és a dir, professionals i experts en qüestions vinculades a la realitat juvenil provinents de diferents especialitats i institucions. Atès el caràcter auxiliar i complementari de les entrevistes, la seva explotació no ha tingut el protagonisme dels grups de discussió en la redacció dels informes, però sí que han permès abordar matèries que d’altra manera s’haurien tractat escassament.



2.4 Estructura dels informes

A continuació es presenta la informació recollida per a l'àmbit territorial, desglossada en els grans apartats següents.

En el punt 3, **“Context socioeconòmic de l'àmbit territorial”**, es dóna una visió general de l'àmbit territorial en comparació amb el global de Catalunya. Per a oferir aquesta fotografia s'han seleccionat alguns indicadors generals sobre la situació demogràfica, territorial, econòmica, entre d'altres.

En el següent 4, **“La realitat dels joves de l'àmbit territorial”**, s'analitza la informació recollida amb relació a la situació i les percepcions de les persones joves del territori, combinant l'explicació de les dades estadístiques i les aportacions dels mateixos joves i tècnics mitjançant els grups de discussió de l'àmbit. Aquest punt constitueix el gruix de l'informe.

En el punt 5, **“Síntesi i conclusions”**, es presenten d'una manera resumida els principals elements de l'anàlisi que es fa en el punt anterior, intentant apuntar també possibles camps d'intervenció en la realitat analitzada.

Finalment, s'adjunta la biografia general utilitzada i tres annexos diferents. El primer consisteix en un annex metodològic que ofereix, per una banda, una explicació de les recodificacions més significatives fetes amb les dades del Cens de 2001, i per l'altra una explicació detallada del treball de camp que s'ha fet. El segon annex és l'índex de totes les taules estadístiques utilitzades en l'informe. El tercer i últim annex són altres taules estadístiques que complementen l'informe. Aquestes darreres a banda de complementar la informació quantitativa presentada en els punts 3 i 4 de l'informe, és la base d'alguns dels comentaris i reflexions que apareixen al mateix punt 4. A banda de complementar la informació quantitativa presentada en els punts 3 i 4 de l'informe, és la base d'alguns dels comentaris i reflexions que apareixen en el propi punt 4.

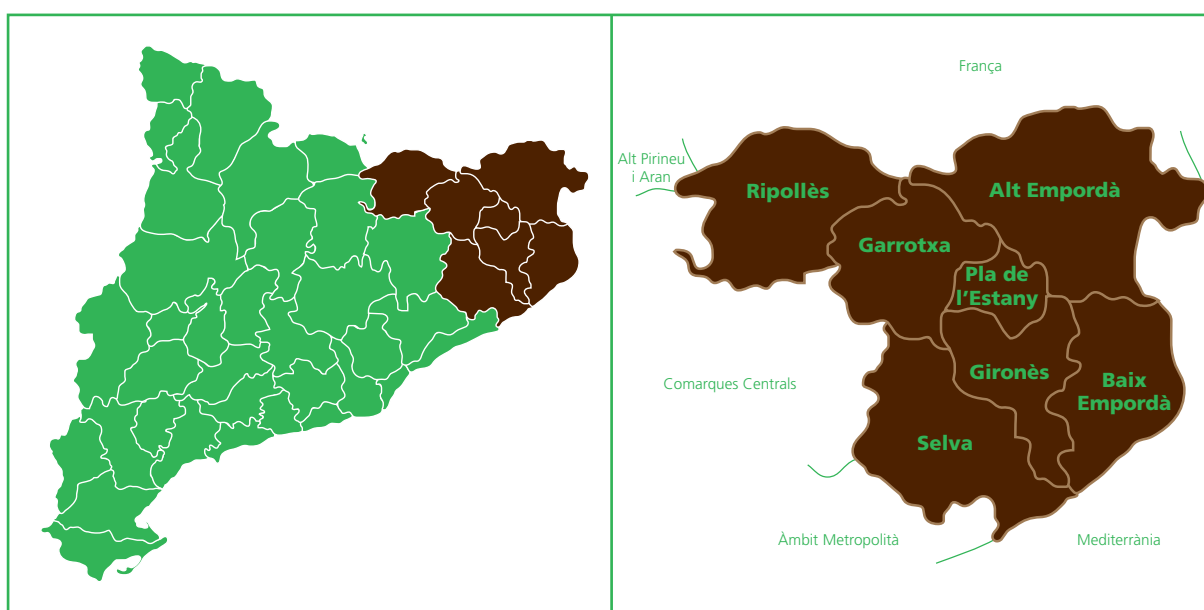


3

Context socioeconòmic de l'àmbit territorial

3.1 Localització de l'àmbit territorial

Girona és la capital d'aquest àmbit territorial configurat per set comarques, tres costaneres –l'Alt Empordà, el Baix Empordà i la Selva–, tres d'interior –la Garrotxa, el Pla de l'Estany, el Ripollès– i una altra d'interior –el Gironès– molt marcada per la dinàmica de la capital. La població al 2004 era de 622.936 habitants, xifra que representa un 9,14% de la població del total de Catalunya.



3.2 Distribució de la població

Les Comarques Gironines han anat guanyant població de manera progressiva els últims anys (1981-2004). És important destacar que aquest augment és més marcat a partir del 2001, a causa en gran part de l'arribada d'immigració extracomunitària. En només 3 anys (2001-2004) la població s'ha incrementat en termes absoluts 69.275 habitants, una xifra molt superior als períodes anteriors. En l'evolució de la taxa de creixement natural es veu que la dècada dels 90 aquest creixement ha estat més aviat discret, mentre que a partir del 2000 l'augment comença a ser notori. L'any 2003 la taxa arriba al 2,4, situant-se per sobre de la mitjana de Catalunya (2,0).



Evolució de la població. Comarca, Àmbit Territorial i Catalunya, 1981-2004.

3.2.1	Habitants					
	1981	1986	1991	1996	2001	2004
Territori						
Alt Empordà	80.790	85.398	90.755	93.172	99.321	112.439
Baix Empordà	81.990	83.911	89.930	95.986	102.566	115.566
Garrotxa	45.245	45.368	46.060	46.708	47.747	50.616
Gironès	115.832	122.350	125.875	129.044	136.543	154.274
Pla de l'Estany	20.805	21.416	21.072	23.833	24.347	27.141
Ripollès	29.620	28.314	27.167	26.365	25.744	26.162
Selva	82.606	91.238	98.255	104.833	117.393	136.738
Comarques Gironines	456.888	477.995	499.114	519.941	553.661	622.936
Catalunya	5.956.414	5.978.638	6.059.494	6.090.040	6.343.110	6.813.319

Font: Censos de 1981, 1991 i 2001. Padrons municipals d'habitants de 1986, 1996 i 2004. Institut d'Estadística de Catalunya.

Evolució de la taxa de creixement natural. Comarca, Àmbit Territorial i Catalunya, 1986-2003.

3.2.2	Taxa de creixement natural							
	1986	1991	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Territori								
Alt Empordà	2,4	1,0	0,1	-0,2	0,7	0,4	1,0	2,8
Baix Empordà	1,9	2,2	0,7	1,1	1,5	1,5	1,4	1,8
Garrotxa	-1,4	-2,0	-2,7	-3,7	-1,8	-1,5	-2,8	-2,4
Gironès	3,2	2,0	1,9	1,8	3,7	3,6	4,0	5,2
Pla de l'Estany	0,4	1,7	2,8	-0,3	2,8	2,1	1,6	2,6
Ripollès	-1,5	-3,8	-5,9	-7,2	-6,8	-8,0	-6,2	-6,5
Selva	3,0	3,3	2,2	1,5	1,9	2,3	2,8	3,2
Comarques Gironines	2,0	1,4	0,7	0,2	1,4	1,3	1,6	2,4
Catalunya	2,3	0,7	0,2	0,3	1,3	1,4	1,7	2,0

Font: Estimacions de població i moviment natural de la població. Institut d'Estadística de Catalunya.



Les dades mostren també una població envellida, amb dades molt similars entre les Comarques Gironines i Catalunya. A gran trets, les comarques que concentren una major proporció de joves són el Gironès, el Pla de l'Estany i la Selva.

Distribució de la població per grups d'edat. Homes. Percentatges. Comarca, Àmbit Territorial i Catalunya, 2004.

3.2.3	Homes								
	0-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-64	65 o més	Total H
Territori									
Alt Empordà	9,4	5,1	5,2	6,9	8,7	8,8	40,5	15,5	56.325
Baix Empordà	9,8	5,0	5,2	6,8	8,8	8,8	40,8	14,8	58.359
Garrotxa	8,8	4,6	4,8	6,4	7,8	7,8	40,7	19,1	25.266
Gironès	11,3	5,2	5,4	7,5	10,0	9,6	38,4	12,6	76.564
Pla de l'Estany	10,9	5,3	5,5	6,9	8,5	8,3	39,1	15,5	13.553
Ripollès	7,1	4,0	4,8	6,5	8,1	7,2	41,2	21,0	13.057
Selva	10,2	5,0	5,3	7,0	9,4	9,4	40,6	13,1	70.049
Comarques Gironines	10,0	5,0	5,2	7,0	9,1	9,0	40,0	14,6	313.173
Catalunya	9,8	4,7	5,2	7,1	9,6	9,4	39,9	14,3	3.366.329

Font: Padró municipal d'habitants. Institut d'Estadística de Catalunya.



Distribució de la població per grups d'edat. Dones. Percentatges. Comarca, Àmbit Territorial i Catalunya, 2004.

3.2.4	Dones								
	0-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-64	65 o més	Total D
Territori									
Alt Empordà	9,3	4,9	5,0	6,5	8,3	8,1	38,3	19,5	56.114
Baix Empordà	9,5	4,8	5,0	6,4	8,1	8,0	39,2	19,0	57.207
Garrotxa	8,3	4,3	4,4	6,2	7,2	6,9	37,2	25,5	25.350
Gironès	10,5	4,9	5,3	7,3	9,2	8,5	37,1	17,3	77.710
Pla de l'Estany	10,6	5,0	4,8	7,0	7,8	7,7	37,3	19,8	13.588
Ripollès	6,4	3,9	4,1	5,7	7,1	6,6	39,0	27,2	13.105
Selva	9,8	4,9	5,1	6,6	8,5	8,8	39,1	17,1	66.689
Comarques Gironines	9,6	4,8	5,0	6,7	8,4	8,1	38,2	19,2	309.763
Catalunya	9,0	4,3	4,8	6,6	8,6	8,4	38,8	19,5	3.446.990

Font: Padró municipal d'habitants. Institut d'Estadística de Catalunya.

A pesar de ser un dels territoris de Catalunya que més població nouvinguda de fora de Catalunya ha rebut els últims anys, la proporció de gent nascuda a Catalunya (69,2%) és major que en la totalitat del territori català (65,4%). Cal destacar el pes de la població immigrada de la resta de l'Estat a la Selva, així com el de les persones immigrants extracomunitàries a les dues comarques empordaneses.



Distribució de la població per lloc de naixement. Valors absoluts i percentatges. Comarca, Àmbit Territorial i Catalunya, 2004.

3.2.5	Població per lloc de naixement				
		Catalunya	Resta de l'Estat espanyol	Estranger	Total
Territori					
Alt Empordà	Valors	72.227	21.40	18.812	112.439
	%	64,20	19,0	16,7	
Baix Empordà	Valors	76.204	22.147	17.215	115.566
	%	65,9	19,2	14,9	
Garrotxa	Valors	40.997	5.461	4.158	50.616
	%	81,0	10,8	8,2	
Gironès	Valors	109.237	27.230	17.807	154.274
	%	70,8	17,7	11,5	
Pla de l'Estany	Valors	22.247	2.350	2.544	27.141
	%	82,0	8,7	9,4	
Ripollès	Valors	20.895	4.079	1.188	26.162
	%	79,9	15,6	4,5	
Selva	Valors	89.045	28.879	18.814	136.738
	%	65,1	21,1	13,8	
Comarques Gironines	Valors	430.852	111.546	80.538	622.936
	%	69,2	17,9	12,9	
Catalunya	Valors	4.455.928	1.632.007	725.384	6.813.319
	%	65,4	24,0	10,6	

Font: Padró municipal d'habitants. Institut d'Estadística de Catalunya.



3.3 El territori

Respecte a la configuració del territori, les dades constaten un augment progressiu de la densitat de població, però significativament per sota de les dades del conjunt de Catalunya. Al territori la població es concentra en gran mesura a les zones urbanes, de les quals destaca la ciutat de Girona, que aglutina el 13,4% de la població de tot l'àmbit territorial. Però el gruix més important de població es concentra als municipis de 10.001 a 50.000 habitants. Tot i així, la majoria dels municipis són de menys de 2.000 habitants (64,5%).

Superfície i evolució de la densitat de població. Valors en km² i en habitants per km². Comarca, Àmbit Territorial i Catalunya, 1986-2004.

3.3.1	Superfície km ²	Densitat (habitants/km ²)				
		1986	1991	1996	2001	2004
Territori						
Alt Empordà	1.358	63,6	67,6	69,4	74,0	82,8
Baix Empordà	702	119,8	128,4	137,0	146,4	164,7
Garrotxa	735	61,8	62,7	63,6	65,0	68,8
Gironès	575	212,6	218,7	224,2	237,3	268,1
Pla de l'Estany	263	81,5	80,2	90,7	92,7	103,3
Ripollès	956	29,6	28,3	27,5	26,9	27,4
Selva	995	91,6	98,7	105,3	117,9	137,4
Comarques Gironines	5.584	85,8	89,6	93,4	99,4	111,6
Catalunya	32.107	187,4	190,0	190,9	198,9	212,2

Font: Censos de 1991 i 2001. Padrons municipals d'habitants de 1986, 1996 i 2004. Institut d'Estadística de Catalunya.



**Distribució de la població segons la dimensió del municipi. Valors absoluts i percentatges.
Comarca, Àmbit Territorial i Catalunya, 2004.**

3.3.2	N. habitants							Total
		fins a 500 hab.	de 501 a 2.000	de 2.001 a 5.000	de 5.001 a 10.000	de 10.001 a 50.000	més de 50.000	
Territori								
Alt Empordà	Valors %	9.392 8,4	21.584 19,2	14.512 12,9	15.232 13,5	51.719 46,0	0 0,0	112.439
Baix Empordà	Valors %	4.349 3,8	9.797 8,5	9.857 8,5	35.826 31,0	55.737 48,2	0 0,0	115.566
Garrotxa	Valors %	2.255 4,5	10.639 21,0	7.416 14,7	0 0,0	30.306 59,9	0 0,0	50.616
Gironès	Valors %	1.793 1,2	7.656 5,0	20.596 13,4	14.786 9,6	25.912 16,8	83.531 54,1	154.274
Pla de l'Estany	Valors %	1.272 4,7	5.527 20,4	3.919 14,4	0 0,0	16.423 60,5	0 0,0	27.141
Ripollès	Valors %	2.874 11,0	1.183 4,5	11.388 43,5	0 0,0	10.717 41,0	0 0,0	26.162
Selva	Valors %	888 0,6	6.692 4,9	29.888 21,9	27.100 19,8	72.170 52,8	0 0,0	136.738
Comarques Gironines	Valors %	22.823 3,7	63.078 10,1	97.576 15,7	92.944 14,9	262.984 42,2	83.531 13,4	622.936
Catalunya	Valors %	88.175 1,3	289.908 4,3	407.858 6,0	555.015 8,1	1.627.828 23,9	3.844.535 56,4	6.813.319

Font: Padró municipal d'habitants. Institut d'Estadística de Catalunya.



Distribució del nombre de municipis segons la seva grandària. Valors absoluts i percentatges. Comarca, Àmbit Territorial i Catalunya, 2004.

3.3.3	N. municipis							Total
		fins a 500 hab.	de 501 a 2.000	de 2.001 a 5.000	de 5.001 a 10.000	de 10.001 a 50.000	més de 50.000	
Territori								
Alt Empordà	Valors %	35 51,5	25 36,8	4 5,9	2 2,9	2 2,9	0 0,0	68
Baix Empordà	Valors %	17 47,2	9 25,0	3 8,3	4 11,1	3 8,3	0 0,0	36
Garrotxa	Valors %	8 38,1	9 42,9	3 14,3	0 0,0	1 4,8	0 0,0	21
Gironès	Valors %	7 25,9	9 33,3	7 25,9	2 7,4	1 3,7	1 3,7	27
Pla de l'Estany	Valors %	4 36,4	5 45,5	1 9,1	0 0,0	1 9,1	0 0,0	11
Ripollès	Valors %	12 63,2	2 10,5	4 21,1	0 0,0	1 5,3	0 0,0	19
Selva	Valors %	3 11,5	6 23,1	9 34,6	5 19,2	3 11,5	0 0,0	26
Comarques Gironines	Valors %	69 33,2	65 31,3	31 14,9	13 6,3	12 5,8	1 0,5	208
Catalunya	Valors %	350 37,0	281 29,7	131 13,8	80 8,5	81 8,6	23 2,4	946

Font: Padró municipal d'habitants. Institut d'Estadística de Catalunya.

3.4 Economia, activitat i treball

Com es comprova a la taula 3.4.1, la taxa d'activitat de les Comarques Gironines és lleugerament superior a la de Catalunya. Aquesta taxa, però, és fruit de realitats comarcals força diferenciades, així, mentre que el Gironès se situa en un 62,0% i la Selva en un 60,3%, altres comarques estan força allunyades d'aquests valors, especialment l'Alt Empordà.



Taxa d'activitat per grups d'edat. Comarca, Àmbit Territorial i Catalunya, 2001.

3.4.1	Taxa d'activitat											
	16-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65 i més	Total
Territori												
Alt Empordà	39,9	66,2	83,0	83,6	81,3	80,0	77,1	68,8	58,7	38,9	3,5	56,3
Baix Empordà	40,2	69,0	84,5	84,8	82,8	81,5	79,0	70,6	58,7	37,5	3,4	58,0
Garrotxa	36,5	68,6	89,6	91,5	89,9	89,0	87,4	82,2	71,5	34,4	2,2	57,8
Gironès	38,6	67,3	86,4	88,5	86,8	86,5	82,9	75,2	64,8	39,3	4,3	62,0
Pla de l'Estany	36,8	68,4	85,5	89,0	89,2	84,4	82,6	72,9	67,2	39,4	3,4	59,4
Ripollès	33,5	70,4	90,7	94,1	91,9	92,2	88,1	82,5	69,5	32,9	2,2	57,5
Selva	41,9	70,6	86,0	85,5	83,7	83,4	79,3	70,8	58,8	35,6	4,2	60,3
Comarques Gironines	39,4	68,4	85,7	86,7	84,9	84,2	81,0	73,2	62,1	37,3	3,6	59,2
Catalunya	35,9	69,6	87,0	86,7	84,1	82,0	77,9	69,5	57,5	34,1	3,5	58,4

Font: Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

Pel que fa a les taxes d'ocupació i atur, les Comarques Gironines tenen un comportament lleugerament més positiu que les registrades a Catalunya, tant pel que fa als homes com a les dones. Però, si tenim en compte l'edat, veiem que els percentatges de joves ocupats i ocupades són superiors a Catalunya, la qual cosa té a veure amb el fet que a les Comarques Gironines hi ha més joves estudiants. En canvi, a partir dels 30 anys, les dades de població gironina ocupada són superiors a les de Catalunya en totes les franges d'edat.



Distribució de la població de 16 i més anys amb relació a l'activitat per sexe. Valors absoluts i percentatges. Comarca, Àmbit Territorial i Catalunya, 2001.

3.4.2	Població amb relació a l'activitat											
	Homes				Dones				Total			
	Absoluts		Taxes		Absoluts		Taxes		Absoluts		Taxes	
	Ocupats	Aturats	Ocupació	Atur	Ocupades	Aturades	Ocupació	Atur	Ocupats/ades	Aturats/ades	Ocupació	Atur
Territori												
Alt Empordà	25.657	1.920	93,0	7,0	17.038	2.336	87,9	12,1	42.695	4.256	90,9	9,1
Baix Empordà	27.824	2.231	92,6	7,4	17.443	2.802	86,2	13,8	45.267	5.033	90,0	10,0
Garrotxa	12.720	596	95,5	4,5	9.441	838	91,8	8,2	22.161	1.434	93,9	6,1
Gironès	36.827	2.488	93,7	6,3	27.937	3.190	89,8	10,2	64.764	5.678	91,9	8,1
Pla de l'Estany	6.761	326	95,4	4,6	4.717	424	91,8	8,2	11.478	750	93,9	6,1
Ripollès	6.910	350	95,2	4,8	5.145	508	91,0	9,0	12.055	858	93,4	6,6
Selva	31.758	2.974	91,4	8,6	20.198	4.234	82,7	17,3	51.956	7.208	87,8	12,2
Comarques Gironines	148.457	10.885	93,2	6,8	101.919	14.332	87,7	12,3	250.376	25.217	90,8	9,2
Catalunya	1.657.056	144.423	92,0	8,0	1.158.070	174.512	86,9	13,1	2.815.126	318.935	89,8	10,2

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

Si observem les poques dades de què disposem corresponents a l'àmbit territorial, podem veure que la Rbfd ha evolucionat positivament. Mentre que l'àrea empordanesa ha estat la zona més pròspera de tot l'àmbit territorial durant la dècada dels 90, a partir de l'any 2000 ha cedit terreny en favor de la Garrotxa i el Gironès. Pel que fa al creixement del PIB sectorial, no disposem dades relatives a l'àmbit territorial en concret, però segons les dades que presenten les comarques, el sector de la construcció és el que més ha crescut des de l'any 1998 fins al 2003, amb l'excepció del Ripollès, que en general ha estat una comarca de poc creixement econòmic. Cal destacar també el creixement del sector industrial al Baix Empordà i el del sector terciari al Pla de l'Estany.



Evolució de la renda bruta familiar disponible per habitant. Amb relació a la base 100 de Catalunya. Comarca, Àmbit Territorial i Catalunya, 1986-2001.

3.4.3	Renda bruta familiar per habitant				
	1986	1991	1996	2000	2001
Territori					
Alt Empordà	121,8	115,3	114,7	103,1	107,1
Baix Empordà	114,8	108,2	109,5	102,7	105,4
Garrotxa	108,0	102,7	102,7	113,4	116,1
Gironès	106,9	107,2	104,2	113,7	116,5
Pla de l'Estany	108,5	107,6	106,6	107,7	110,8
Ripollès	99,8	97,6	108,3	112,4	114,5
Selva	120,4	107,9	111,0	102,3	105,2
Comarques Gironines	-	-	-	111,4	112,6
Catalunya	100	100	100	100	100

Font: A. Fernández. *La renda familiar disponible a les comarques catalanes*. Institut d'Estadística de Catalunya.

Evolució de la taxa de creixement del PIB comarcal per sectors. Taxes reals mitjanes de variació interanual de cada període en percentatge. Comarca i Catalunya, 1998-2003.

3.4.4	PIB primari			PIB construcció			PIB industrial			PIB terciari		
	1998-2000	2001-2003	1998-2003	1998-2000	2001-2003	1998-2003	1998-2000	2001-2003	1998-2003	1998-2000	2001-2003	1998-2003
Territori												
Alt Empordà	-1,2	-2,8	-2,0	5,3	3,9	4,6	3,9	1,7	2,8	3,6	3,2	3,4
Baix Empordà	-0,6	-1,9	-1,3	6,5	3,0	4,8	5,0	2,1	3,5	3,7	2,9	3,3
Garrotxa	-2,7	-2,4	-2,5	3,8	4,5	4,2	3,8	1,0	2,4	3,4	3,1	3,3
Gironès	-1,5	2,2	0,4	4,8	4,2	4,5	3,4	0,6	2,0	3,1	2,6	2,9
Pla de l'Estany	-2,7	-1,4	-2,0	4,6	4,7	4,6	3,0	1,5	2,2	4,8	3,2	4,0
Ripollès	-2,7	-2,4	-2,6	3,9	1,2	2,6	3,0	-1,0	1,0	3,5	2,8	3,2
Selva	-2,2	1,5	-0,4	7,4	5,2	6,3	2,9	1,6	2,3	3,9	2,8	3,4
Comarques Gironines	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Catalunya	-0,9	-1,0	-0,9	6,5	4,0	5,2	4,2	1,1	2,7	3,0	2,7	2,8

Font: Caixa Catalunya.



3.5 Educació

Segons les dades de les taules, si comparem les xifres de Catalunya amb les Comarques Gironines, observem que les ràtios de professors/centres són molt similars en els dos territoris, mentre que les dels alumnes són menors al territori gironí. Això vol dir que en general els centres d'educació de les Comarques Gironines estan en millors condicions que els de Catalunya, ja que globalment tenen menys alumnes i el mateix nombre de professors. Aquest fet es dona tant en centres privats com públics.

Nombre de centres i ràtios en centres d'educació infantil i primària, i centres d'educació secundària. Valors absoluts. Comarca, Àmbit Territorial i Catalunya, curs 2003-04.

3.5.1	Ed. infantil i primària					Ed. secundària				
	n. total centres	Ràtios				n. total centres	Ràtios			
		Alum./ Centre públic	Alum./ Centre privat	Alum./ Prof. públic	Alum./ Prof. privat		Alum./ Centre públic	Alum./ Centre privat	Alum./ Prof. públic	Alum./ Prof. privat
Territori										
Alt Empordà	79	127	211	12	15	15	417	309	9,8	13,1
Baix Empordà	56	194	182	14	14	15	476	279	9,7	14,0
Garrotxa	39	104	175	12	14	7	548	174	10,3	12,1
Gironès	80	207	232	13	14	23	621	373	10,4	13,1
Pla de l'Estany	19	157	107	13	10	4	534	86	10,1	6,1
Ripollès	22	68	142	10	11	5	249	225	8,6	9,4
Selva	59	215	205	14	15	20	430	191	9,9	13,0
Comarques Gironines	354	161	201	13	14	89	479	278	10,0	12,8
Catalunya	3.154	186	209	13	14	1.104	491	275	10,1	11,9

Fons: Institut d'Estadística de Catalunya a partir de dades del Departament d'Educació. Servei d'Estadística i Documentació. Estadística de l'ensenyament.

Com podem veure a les taules, a trets generals, les taxes d'escolarització a les Comarques Gironines són lleugerament inferiors a les de Catalunya, i, com veiem, la diferència més notable es troba en els joves de 16 anys. Pel que fa al nivell de formació, aquest àmbit territorial destaca per sobre de Catalunya en els estudis de baix nivell (primaris i EGB o ESO), mentre que els percentatges que fan referència a la resta de nivells (batxillerat, FP o superiors) se situen per sota de Catalunya.



Taxa d'escolarització (*) de la població de 16 a 29 anys, per edat i sexe. Comarca, Àmbits Territorials i Catalunya, 2001.

3.5.2	Taxa d'escolarització														
	16 anys			19 anys			24 anys			29 anys			Total 16-29 anys		
	sexe			sexe			sexe			sexe			sexe		
	TOT	D	H	TOT	D	H	TOT	D	H	TOT	D	H	TOT	D	H
Territori															
Alt Empordà	66,7	71,4	62,2	42,3	46,4	38,7	18,3	16,6	19,8	4,1	4,7	3,6	24,5	26,9	22,1
Baix Empordà	68,8	73,2	64,0	37,8	41,5	34,4	17,3	19,5	15,3	3,7	3,4	3,9	23,5	26,6	20,5
Garrotxa	74,1	76,8	71,6	50,6	57,2	44,0	20,5	20,9	20,2	3,4	2,6	4,1	29,0	32,9	25,1
Gironès	71,8	77,8	65,5	47,6	52,8	42,4	24,3	25,1	23,5	7,5	7,8	7,1	30,1	33,3	27,0
Pla de l'Estany	80,9	83,9	70,7	48,5	63,0	34,6	22,3	24,8	19,7	6,2	7,5	4,7	30,5	34,5	26,7
Ripollès	82,5	89,8	76,7	54,5	63,4	46,8	19,3	19,8	18,8	5,7	7,2	4,3	30,2	33,7	27,0
Selva	69,2	72,3	66,4	42,0	50,5	34,2	17,7	18,5	16,9	3,3	3,1	3,4	23,9	26,9	21,2
Comarques Gironines	70,9	75,3	66,5	44,5	50,5	38,5	20,0	20,7	19,3	4,8	5,0	4,7	26,6	29,7	23,5
Catalunya	74,4	77,9	70,9	46,8	51,7	41,9	20,2	21,5	18,9	5,3	5,3	5,3	27,9	30,3	25,5

Font: Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

(*) No ha estat comptada com a població escolaritzada la que realitza la següent formació:

Ensenyaments inicials per a adults, Programes de garantia social, Escola Oficial d'Idiomes, Ensenyaments artístics, Curs INEM o equivalent per a desocupats, Curs de promoció promogut per l'empresa o Altres cursos.



Nivell d'instrucció de la població (10 anys o més), segons estudis cursats. Percentatges. Comarca, Àmbit Territorial i Catalunya, 2001.

3.5.3	Nivell d'instrucció					
	Primària o inferior (1)	ESO / EGB (2)	Batxillerat (3)	FP I	FP II	Superior (4)
Territori						
Alt Empordà	42,4	29,9	11,2	4,2	3,1	9,3
Baix Empordà	39,1	34,8	9,7	4,0	3,5	9,0
Garrotxa	42,4	29,2	8,5	4,9	4,8	10,2
Gironès	38,0	27,1	11,5	5,0	4,3	14,2
Pla de l'Estany	38,5	29,7	9,7	5,3	5,0	11,8
Ripollès	44,1	27,6	9,0	5,0	4,5	9,8
Selva	43,9	30,3	9,5	4,5	3,8	8,1
Comarques Gironines	40,9	30,0	10,2	4,6	3,9	10,4
Catalunya	40,0	25,6	11,0	5,4	5,3	12,8

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

(1) Inclou: No sap llegir o escriure, Sense estudis i Primer grau.

(2) Inclou: ESO, EGB, Batxillerat Elemental.

(3) Inclou: Batxillerat Superior.

(4) Inclou: Diplomatura, Llicenciatura i Doctorat.

3.6 Habitatge

L'opció de compra, a l'hora d'accedir a un habitatge, és majoritària a les Comarques Gironines (46,3%) en un percentatge que se situa per sobre del registrat a Catalunya (45,9%). També destaquen els habitatges aconseguits de manera gratuïta o per herència o donació.



Distribució d'habitatges principals per règim de tinença. Percentatge. Comarca, Àmbit Territorial i Catalunya, 2001.

3.6.1	Règim de tinença N. total d'habi- tatges	Propietat			TOTAL	Lloguer	Gratuït	Altres formes
		Compra	Accés a compra	Herència o donació				
Territori								
Alt Empordà	37.467	41,3	22,6	10,4	74,3	18,8	2,8	4,1
Baix Empordà	39.993	45,6	25,2	8,2	78,9	13,0	2,5	5,6
Garrotxa	17.465	50,2	16,7	8,1	75,0	20,8	2,2	2,0
Gironès	50.799	44,7	31,5	5,1	81,4	13,5	1,3	3,9
Pla de l'Estany	11.016	58,3	19,6	7,8	85,7	8,3	1,8	4,2
Ripollès	9.837	48,6	15,9	7,8	72,3	22,3	3,1	2,3
Selva	42.375	48,2	27,5	5,6	81,3	13,4	2,0	3,3
Comarques Gironines	208.952	46,3	25,3	7,3	78,9	15,1	2,1	3,9
Catalunya	2.315.774	45,9	27,6	5,5	79,1	16,6	1,6	2,7

Font: Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

La taula que fa referència a l'evolució del Cens d'habitatge familiar mostra el pes que tenen les segones residències, que superen molt fàcilment els percentatges del conjunt de Catalunya. Pel que fa als habitatges principals, el territori gironí es queda per sota de Catalunya. L'evolució dels habitatges vacants és particularment rellevant, ja que al 1981 les Comarques Gironines tenien una proporció superior a Catalunya d'aquest tipus d'habitatge, mentre que al 2001 la tendència s'ha invertit.



**Evolució del cens d'habitatge familiar segons tipus (principals/secundaris/vacants/altres).
Percentatges i valors absoluts. Comarca, Àmbit Territorial i Catalunya, 1981 i 2001.**

3.6.2	Tipus d'habitatge									
	Habitatges ocupats principals		Habitatges ocupats secundaris		Habitatges vacants		Altres habitatges familiars		Número total habitatges	
	1981	2001	1981	2001	1981	2001	1981	2001	1981	2001
Territori										
Alt Empordà	39,7	38,4	50,8	47,2	9,6	13,7	0,0	0,6	61.067	97.534
Baix Empordà	37,3	41,0	37,1	46,4	25,6	9,1	0,0	3,5	63.477	97.473
Garrotxa	69,9	74,7	7,0	7,1	23,2	17,2	0,0	1,0	19.519	23.369
Gironès	75,6	71,6	6,1	9,4	18,3	17,5	0,0	1,5	43.138	70.900
Pla de l'Estany	72,7	74,4	6,4	6,6	20,9	18,6	0,0	0,4	7.627	14.809
Ripollès	65,8	59,3	19,8	25,3	14,4	15,2	0,0	0,3	13.788	16.591
Selva	47,5	53,5	39,0	35,9	13,5	9,8	0,0	0,8	48.538	79.224
Comarques Gironines	51,3	52,3	31,4	33,3	17,3	12,9	0,0	1,5	257.154	399.900
Catalunya	71,6	69,9	13,5	15,5	14,9	13,7	0,0	0,9	2.452.869	3.314.155

Font: Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.



3.7 Salut

A les Comarques Gironines la taxa bruta de mortalitat ha estat lleugerament superior a Catalunya tant al 1996 com al 2001, mentre que al 2003 –l'última dada de què disposem– s'ha igualat. Respecte a la diferència entre sexes, la taxa de mortalitat de les dones a les Comarques Gironines és, per cada any (1996, 2001 i 2003), un punt inferior a la dels homes aproximadament, tendència que també s'observa a Catalunya.

Cobertura sanitària de centres hospitalaris (CAP i hospitals), extrahospitalaris i equipament hospitalari. Ràtios sobre població. Comarques, Àmbit Territorial i Catalunya, 2000 i 2003.

3.7.1	Cobertura sanitària		Equip extrahospitalari Habitant/centre 2003	Equip hospitalari	
	Centres at. primària Habitant/CAP 2000	Hospitals Habitant/hospital 2000		Habitant/centre 2003	Habitant/lits 2003
Territori					
Alt Empordà	25.257	101.028	1.016	27.686	310
Baix Empordà	20.618	103.091	1.185	112.553	745
Garrotxa	15.821	47.464	1.056	49.625	326
Gironès	15.054	45.161	905	14.930	95
Pla de l'Estany	25.130		1.336	26.720	267
Ripollès	8.707	26.121	843	26.138	284
Selva	16.521	115.648	1.711	32.933	563
Comarques Gironines	17.311	69.246	1.115	27.582	228
Catalunya	17.639	97.844	1.428	31.623	213

Font: Institut d'Estadística de Catalunya a partir de dades de la Direcció General de Recursos Sanitaris (Servei d'Autorització, Registre i Avaluació d'Entitats, Centres i Serveis Sanitaris. Registre de centres, serveis i establiments sanitaris i Subdirecció General de Farmàcia i Productes Sanitaris).



Evolució de la taxa bruta de mortalitat (moviment natural) segons sexe. Percentatges. Comarca, Àmbit Territorial i Catalunya, 1996, 2001 i 2003.

3.7.2	Taxa bruta de mortalitat								
	homes 1996	dones 1996	TOTAL 1996	homes 2001	dones 2001	TOTAL 2001	homes 2003	dones 2003	TOTAL 2003
Territori									
Alt Empordà	10,4	7,8	9,1	10,2	7,9	9,0	8,8	8,2	8,5
Baix Empordà	9,4	8,2	8,8	9,7	7,4	8,5	9,9	8,7	9,3
Garrotxa	11,5	11,0	11,2	10,7	10,6	10,6	11,3	11,2	11,2
Gironès	9,1	8,3	8,7	9,1	7,5	8,3	8,2	8,4	8,3
Pla de l'Estany	9,0	8,9	8,9	9,8	9,4	9,6	10,6	9,3	9,9
Ripollès	11,7	9,6	10,7	13,0	15,2	14,1	12,7	13,5	13,1
Selva	9,3	7,2	8,2	9,5	7,4	8,5	8,0	7,8	7,9
Comarques Gironines	9,8	8,3	9,0	9,8	8,3	9,0	9,1	8,8	9,0
Catalunya	9,6	8,0	8,8	9,4	8,2	8,8	9,3	8,6	9,0

Font: Dades de població referides al Cens de Població (1996 i 2001) i al Padró municipal d'habitants-Xifres Oficials (2003). Moviment natural de la població. Institut d'Estadística de Catalunya.



3.8 Recursos culturals

Les Comarques Gironines destaquen en equipaments culturals respecte al conjunt de Catalunya. La ràtio de museus per cada 100.000 habitants està molt per sobre de la de Catalunya. La ràtio de cines també és superior a les Comarques Gironines, igual que la de biblioteques, si bé la ràtio de llibres que hi ha en aquestes és inferior a la de Catalunya. Pel que fa a la ràtio de teatres, els dos territoris apareixen igualats.

Recursos i instal·lacions culturals: cinemes, teatres, museus, i biblioteques. Ràtios sobre població. Comarca, Àmbit Territorial i Catalunya, 2002 o 2003.

3.8.1	Recursos i instal·lacions culturals				
	Cinema (a) Cinemes/ 100.000 hab. 2003	Teatre (a) Teatres/ 100.000 hab. 2002	Museus (a) (1) Museus/ 100.000 hab. 2003	Biblioteques (b) Biblioteques/ 10.000 hab. 2002	Volums / 1.000 hab. 2002
Territori					
Alt Empordà	4	1	14	1,0	1.953
Baix Empordà	7	3	13	1,3	1.519
Garrotxa	2	2	18	2,3	2.589
Gironès	3	3	7	2,2	4.031
Pla de l'Estany	4	4	15	1,6	2.615
Ripollès	11	4	27	2,3	2.789
Selva	3	2	8	1,2	1.419
Comarques Gironines	4	2	12	1,6	2.393
Catalunya	3	2	7	1,3	2.821

Font: Institut d'Estadística de Catalunya. AEC/04.

(a) Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura.

(b) Institut d'Estadística de Catalunya. Estadístiques de biblioteques. Biennal.

(1) Inclou museus i col·leccions



4

La realitat dels joves i les joves a l'àmbit territorial

A continuació es presenten de forma conjunta les informacions provinents dels grups de discussió i de l'exploració del Padró de l'any 1996 i del Cens de l'any 2001. Només en alguns casos s'ha pogut disposar de dades estadístiques més recents; concretament, per a l'anàlisi del lloc de naixement, s'han utilitzat dades de l'any 2004, i per a la mobilitat residencial, dades de l'any 2003. La resta d'informacions utilitzen com a any de referència el 2001, cosa que ens ha permès portar a terme tot un conjunt de creuaments impossibles de fer amb dades d'anys posteriors.

No obstant, per situar la població jove de l'àmbit territorial, comencem fent referència al 2004. **La població de 15 a 29 anys a les Comarques Gironines té l'any 2004 un total de 128.715 efectius**, un 20,7% del conjunt de la població. D'aquestes persones, 66.700 són homes i 62.015, dones. En termes percentuals, significa un 9,0% del conjunt de joves de Catalunya. **La distribució per franges d'edat és la següent: un 24,7% tenen entre 15 i 19 anys; un 33,1%, entre 20 i 24 anys, i un 42,2%, entre 25 i 29 anys.** S'observa, doncs, que els grups de més edat són els que tenen més efectius en la població jove.

Una vegada feta aquesta primera fotografia de situació analitzarem la realitat juvenil de l'àmbit territorial en els diferents àmbits en què hem decidit abordar-la.

4.1 Emancipació

4.1.1 Educació

El nivell d'estudis

L'educació és un factor clau en el desenvolupament de la persona i és per això que juga un paper rellevant en l'emancipació dels joves i les joves. En aquest punt parlarem bàsicament dels estudis, com a indicador de l'educació, encara que, com ja sabem, l'educació és un concepte més global. Així, la següent anàlisi intentarà descobrir què succeeix entre joves i estudis. Per dibuixar una mica la situació observem el creuament de la taula 4.1 per a les Comarques Gironines per comparar-lo amb Catalunya.



Compaginació d'estudis i treball per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatge).

4.1		16-19	20-24	25-29	30-34	35-64	65 o més	Total població
Estudia	Valors %	13.830 55,5	10.235 24,9	2.219 4,9	513 1,2	870 0,4	129 0,1	27.796 6,0
Treballa	Valors %	6.386 25,6	20.511 49,8	30.265 66,9	31.341 70,5	136.317 64,1	3.249 3,3	228.069 49,0
Treballa i estudia	Valors %	1.427 5,7	4.069 9,9	4.711 10,4	3.645 8,2	8.413 4,0	42 0,0	22.307 4,8
Aturat	Valors %	1.653 6,6	3.255 7,9	3.564 7,9	3.368 7,6	11.822 5,6	177 0,2	23.839 5,1
Aturat i estudia	Valors %	244 1,0	329 0,8	268 0,6	182 0,4	349 0,2	6 0,0	1.378 0,3
Inactiu	Valors %	1.381 5,5	2.770 6,7	4.235 9,4	5.400 12,1	55.018 25,9	93.619 96,3	162.423 34,9
Total	Valors %	24.921 100,0	41.169 100,0	45.262 100,0	44.449 100,0	212.789 100,0	97.222 100,0	465.812 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

* La columna "Total població" inclou la població de 0 a 65 o més anys d'edat.

La primera cosa que podem dir en termes generals és que les taules mostren una distribució similar dels joves i les joves que només estudien, pel que fa a les Comarques Gironines i a Catalunya. Si tenim en compte les diferents franges d'edat en que hem dividit els joves i les joves –16-19 anys, 20-24 anys, 25-29 anys–, tant a les Comarques Gironines com a Catalunya la proporció de joves que estudia en cada grup d'edat va de més a menys. Pel que fa a les Comarques Gironines, el percentatge supera còmodament el 50% en el primer grup d'edat (16-19 anys) i, a partir dels 20 anys, comença a baixar fins a arribar, en la franja de 25 a 29 anys, a menys d'un 5%. Però, això sí, la diferència més notable la trobem en el percentatge del primer grup d'edat, en què Catalunya (59,7%) supera les Comarques Gironines (55,5%). Aquesta situació és resultat en gran mesura del baix percentatge de la Selva (52,8%) en aquest grup d'edat en relació amb la resta de comarques del seu àmbit territorial. Però serà en el punt següent de *Treball* on abordarem amb profunditat aquest fenomen, ja que té força relació amb al mercat de treball de la comarca i un perfil determinat de jove molt present a la Selva. Vist això, podem concloure, amb aquest primer cop d'ull a les dades, que les Comarques Gironines, proporcionalment, estan per sota de Catalunya en nivell de formació dels estudiants.

Hi ha un detall que marca encara més les diferències. Si ens fixem, els percentatges que fan referència als joves i les joves que estudien i treballen al mateix temps també són més baixos a les Comarques Gironines –16-19 anys: 5,7%; 20-24 anys: 9,9%; 25-29 anys: 10,4%– que a Catalunya –16-19 anys: 6,5%; 20-24 anys: 12,9%; 25-29 anys: 12,8%–, la qual cosa incrementa la diferència en volum d'estudiants entre aquests territoris.



En definitiva, el volum d'estudiants a les Comarques Gironines és inferior a la mitjana catalana. Les comarques que marquen aquesta tendència internament són l'Alt Empordà i el Baix Empordà. Segons les dades analitzades, aquestes comarques es caracteritzen per la seva ruralitat i l'important nombre de persones immigrades que absorbeixen, dos aspectes que són els que expliquen, en gran part, que hi hagi més joves treballant i menys estudiant que a la resta de les Comarques Gironines i de Catalunya. La resta de comarques s'apropen més als percentatges que presenten els joves i les joves del conjunt de Catalunya, excepte la Selva, que constitueix un cas especial.

En aquesta darrera comarca, els joves i les joves que treballen i estudien al mateix temps apareixen en percentatges per sota del nivell del seu àmbit territorial, igual que a l'Alt Empordà i al Baix Empordà; però la diferència està en la proporció de joves treballadors i treballadores, que és menor a la Selva que a les altres comarques, ja que a la Selva puja la proporció de joves aturats i aturades. Constatem així un mercat de treball més inestable a la comarca, potser provocat per les feines de temporada relacionades amb el turisme a la zona, que, com hem dit abans, tractarem amb major profunditat en el punt de *Treball*.

Respecte al nivell d'estudis dels joves i les joves***, les Comarques Gironines superen Catalunya en la proporció de joves que tenen els estudis més bàsics, que són tant els estudis primaris com l'ESO i EGB. Així, en la franja de 25 a 29 anys, a les Comarques Gironines aquests percentatges són del 16,0% i el 30,7%, respectivament, i al conjunt de Catalunya, 12,9% i 25,7%, respectivament. En canvi, els joves i les joves que han fet estudis superiors apareixen en major proporció al conjunt de Catalunya. En la mateixa franja de 25 a 29 anys, a l'àmbit territorial, aquest percentatge és del 22,3%, i al conjunt de Catalunya, del 26,2%. No obstant, si comparem les dades del Padró de 1996 i les del Cens de 2001 relatives al nivell d'estudis, a les Comarques Gironines, els últims anys, ha augmentat la proporció d'estudiants de nivell alt, tant d'FP II com de nivell superior, malgrat que encara no estiguin al nivell de Catalunya.

Nivell d'estudis per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatge).

4.2								Total població
		15-19	20-24	25-29	30-34	35-64	65 o més	
Primària o inferior	Valors %	10.166 33,5	6.039 14,7	7.225 16,0	8.130 18,3	73.447 34,5	71.993 74,1	256.489 46,6
ESO i EGB*	Valors %	13.680 45,0	13.154 32,0	13.910 30,7	14.949 33,6	75.937 35,7	17.738 18,2	149.368 27,1
Batxillerat	Valors %	4.481 14,7	8.689 21,1	6.101 13,5	6.143 13,8	22.727 10,7	2.888 3,0	51.029 9,3
FP I	Valors %	1.455 4,8	3.619 8,8	3.508 7,8	3.582 8,1	9.336 4,4	1.221 1,3	22.721 4,1
FP II	Valors %	600 2,0	4.066 9,9	4.415 9,8	3.360 7,6	6.450 3,0	584 0,6	19.475 3,5
Superior	Valors %	0 0,0	5.602 13,6	10.103 22,3	8.285 18,6	24.892 11,7	2.798 2,9	51.680 9,4
Total	Valors %	30.382 100,0	41.169 100,0	45.262 100,0	44.449 100,0	212.789 100,0	97.222 100,0	550.762 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

* En les franges d'edat més elevades també inclou Batxillerat Elemental.

** La columna "Total població" inclou la població de 0 a 65 o més anys d'edat.

***Per a l'explicació dels agrupaments fets en la variable 'nivell d'estudis', vegeu l'Annex metodològic.



Nivell d'estudis per grups d'edat. Àmbit territorial, 1996 (en valors absoluts i en percentatge).

4.3								Total població
		15-19	20-24	25-29	30-34	35-64	65 o més	
Primària o inferior	Valors %	12.958 33,9	9.292 23,0	10.883 27,6	13.527 32,3	117.136 61,0	80.626 88,5	269.933 57,6
ESO i EGB*	Valors %	17.551 45,9	8.465 21,0	8.709 22,1	9.423 22,5	30.150 15,7	4.605 5,1	78.925 16,8
Batxillerat	Valors %	2.898 7,6	11.648 28,9	5.922 15,0	5.771 13,8	13.454 7,0	1.540 1,7	41.233 8,8
FP I	Valors %	4.470 11,7	4.385 10,9	3.980 10,1	4.130 9,9	6.969 3,6	724 0,8	24.658 5,3
FP II	Valors %	377 1,0	3.782 9,4	3.126 7,9	2.512 6,0	4.538 2,4	647 0,7	14.982 3,2
Superior	Valors %	0 0,0	2.781 6,9	6.856 17,4	6.487 15,5	19.666 10,2	3.004 3,3	38.794 8,3
Total	Valors %	38.254 100,0	40.353 100,0	39.476 100,0	41.850 100,0	191.913 100,0	91.146 100,0	468.525 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Padró d'habitants de 1996. Institut d'Estadística de Catalunya.

* En les franges d'edat més elevades també inclou Batxillerat Elemental

** La columna "Total població" inclou la població de 0 a 65 o més anys d'edat.

A nivell comarcal trobem una altra vegada la forta tendència que exerceixen, en determinats aspectes, les comarques més costaneres sobre la resta del territori: mentre les comarques més industrials de l'interior destaquen per sobre dels percentatges de Catalunya en joves amb estudis de nivells més alts finalitzats –FPI, FP II o estudis superiors–, l'Alt Empordà, el Baix Empordà i la Selva, en canvi, presenten una distribució totalment oposada que, fins i tot, determina la mitjana de la totalitat de l'àmbit. Això es veu reforçat amb les dades que comentàvem abans, quan dèiem que en aquestes comarques hi ha menys estudiants i més joves treballant, o, en el cas de la Selva, també a l'atur. És a dir, a les Comarques Gironines, a causa de la forta tendència que marquen les comarques costaneres sobre el territori, hi ha menys joves estudiants perquè hi ha una proporció important de joves que deixen els estudis i es posen a treballar, per la qual cosa el volum de joves amb estudis de nivell alt acabats és menor que en altres indrets.

Un altre aspecte a ressaltar té a veure amb el gènere. Segons les dades del Cens de 2001 (vegeu l'Annex estadístic), els percentatges de dones amb estudis superiors acabats estan molt per sobre dels homes. Això deixa clar la forta presència del sexe femení en els àmbits universitaris i, en conseqüència, en feines qualificades. Però aquesta idea la matisarem i li donarem més profunditat en el punt de *Treball*.



Estudis en curs per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatge).

4.4								Total població
		15-19	20-24	25-29	30-34	35-64	65 o més	
Secundaris per a adults	Valors %	1.253 8,1	218 1,5	67 0,9	36 0,8	81 0,8	3 1,7	1.658 3,2
Secundaris	Valors %	6.995 45,1	1.231 8,4	248 3,4	55 1,3	169 1,8	2 1,1	8.700 16,9
FP I	Valors %	2.052 13,2	592 4,0	160 2,2	100 2,3	235 2,4	7 4,0	3.146 6,1
FP II	Valors %	621 4,0	1.063 7,3	199 2,8	53 1,2	69 0,7	1 0,6	2.006 3,9
Superiors	Valors %	3.023 19,5	8.563 58,5	3.219 44,7	1.234 28,4	1.502 15,6	10 5,6	17.551 34,1
Altres	Valors %	1.557 10,0	2.966 20,3	3.305 45,9	2.862 65,9	7.576 78,7	154 87,0	18.420 35,8
Total	Valors %	15.501 100,0	14.633 100,0	7.198 100,0	4.340 100,0	9.632 100,0	177 100,0	51.481 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

* La columna "Total població" inclou la població de 0 a 65 o més anys d'edat.

Pel que fa als cursos que segons les dades del Cens de 2001 fan els joves i les joves, no trobem gaires diferències territorials. Tant a Catalunya com a les Comarques Gironines destaca el pes dels universitaris i les universitàries en el segon grup d'edat (20-24 anys) que arriba gairebé al 60% als dos territoris. La qual cosa explica en certa manera el problema de la "sobreformatió" que abordarem més endavant.

La desmotivació de cara als estudis

L'anàlisi qualitativa revela informacions interessants en relació a la desmotivació de les joves i els joves gironins de cara als estudis. Per un costat, molts dels joves i les joves no universitaris parlen d'una sèrie de factors que els dificulten l'accés als estudis. Alguns joves i algunes joves expliquen que l'oferta de cursos d'FP, per exemple, no és prou bona, i que tampoc és fàcil aconseguir una plaça en els cursos que realment els interessin. Girona és l'única ciutat amb una oferta realment interessant, però als joves de la resta del territori no els acaba d'agradar haver-se de desplaçar cada dia a la capital, sobretot, en un territori on la xarxa de transport públic és deficient. Una altra possibilitat seria anar-se'n a viure a Girona, però això no està a l'abast de tothom i, en molts casos, implicaria haver de treballar a la vegada que estudien, i això tampoc ho veuen del tot compatible.

També diuen que troben a faltar més informació sobre els cursos que es fan i que, a més, els preus de les matrícules són molt elevats. Són de l'opinió que només es creen cursos gratis per als aturats i aturades i que això hauria de canviar, perquè hi ha joves que encara tenen menys recursos que els aturats i aturades. En aquest sentit són força crítics, ja que afirmen que molts dels cursos que s'ofereixen no serveixen per a res. Això és el que deia un noi que treballa de cambrer i fa un curs d'hostaleria:



"...los cursos no sirven para nada..., sobretodo para un camarero, que es lo que hago yo. Sí, puedo estudiar todo lo que tú quieras, que luego vienen los chavales que apenas saben y están en el mismo sitio que yo..., y yo soy su ayudante (riuen)... Yo que sé, me estoy sacando el título que son 5 años, y todo ¿para qué sirve? Para nada, pero bueno..."

Pel que fa al perfil dels joves universitaris i universitàries, les intervencions mostren un col·lectiu desencantat amb el sistema educatiu. Tenint en compte que són els que més porten a terme el model de treballar i estudiar al mateix temps, amb l'estrès que això comporta, diuen que és un esforç que no es veu recompensat quan s'acaba la carrera. Segons l'opinió de la majoria dels participants en els grups de discussió, tenir estudis no garanteix ni una bona feina ni un bon sou, almenys a curt termini, sinó tot al contrari. No oblidem que els universitaris i universitàries constitueixen un dels sectors més castigats per la precarietat. D'altra banda, qualifiquen de "engany massiu" el fet que s'ofereixin carreres universitàries amb escasses sortides laborals. Un altre dels posicionaments crítics respecte als estudis té a veure amb els continguts del que aprenen, i afirmen que el tipus d'ensenyament que es fa a la universitat no té res a veure amb la realitat laboral que es troben després. Un exemple que il·lustra aquesta idea és aquesta mostra del que va dir un dels participants en el grup de discussió:

"A mi, per exemple, una educadora social, quan vaig començar a treballar, em va dir: "Oblidat de tot el que has après a la universitat, ara començaràs a aprendre." M'ho va dir així, tal qual."

Tot i així, no són pocs els joves i les joves universitaris que veuen el fet d'haver passat per la universitat com una cosa irrepetible en la seva vida i que ha estat clau en la seva formació com a persones.

4.1.2 Treball

La feina és un element molt important a l'hora de reflexionar sobre l'emancipació, al capdavall determina el poder adquisitiu dels joves i les joves i fa possible, o no, la independització econòmica dels pares.

Situació laboral

Parlant de treball, ens fixarem en primer lloc en l'activitat que desenvolupen els joves i les joves de les Comarques Gironines. Les dades de la taula 4.5 mostren una situació bastant similar a la dels joves i les joves del conjunt de Catalunya. En el primer grup d'edat (15-19 anys) la majoria de joves són estudiants i, en menor proporció, ja comencen a treballar; en la franja de 20 a 24 anys, hi ha més treballadors i treballadores que estudiants, mentre que en l'últim grup d'edat (25-29 anys) són ja molt pocs els que estudien, la majoria treballa.



Activitat principal per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatge).

4.5								Total població
		15-19	20-24	25-29	30-34	35-64	65 o més	
Estudiant	Valors %	19.007 62,6	10.235 24,9	2.219 4,9	513 1,2	870 0,4	129 0,1	100.913 18,3
Ocupat	Valors %	7.910 26,0	24.580 59,7	34.976 77,3	34.986 78,7	144.730 68,0	3.291 3,4	250.527 45,5
Aturat primera feina	Valors %	841 2,8	832 2,0	527 1,2	376 0,8	867 0,4	0 0,0	3.443 0,6
Aturat ha treballat	Valors %	1.056 3,5	2.752 6,7	3.305 7,3	3.174 7,1	11.304 5,3	183 0,2	21.774 4,0
Treball domèstic	Valors %	433 1,4	1.135 2,8	2.180 4,8	3.413 7,7	28.677 13,5	6.638 6,8	42.476 7,7
Inactiu	Valors %	1.135 3,7	1.635 4,0	2.055 4,5	1.987 4,5	26.341 12,4	86.981 89,5	131.629 23,9
Total	Valors %	30.382 100,0	41.169 100,0	45.262 100,0	44.449 100,0	212.789 100,0	97.222 100,0	550.762 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

* La columna "Total població" inclou la població de 0 a 65 o més anys d'edat.

Tot i així, trobem petites diferències entre l'àmbit territorial i el conjunt de Catalunya. A les Comarques Gironines, els percentatges de joves que estudien són, en la franja de 15-19 anys: 62,6%; en la de 20-24 anys: 24,9%, i en la de 25-29 anys: 4,9%. A Catalunya, en la franja de 15-19 anys: 66,1%; en la de 20-24 anys: 24,6%; i en la de 25-29 anys: 4,9%. D'altra banda, els percentatges de joves que treballen són, a l'àmbit territorial un 26,0% en la franja de 15 a 19 anys, un 59,7% en la de 20 a 24 anys i un 77,3% en la de 25 a 29 anys. A Catalunya, els percentatges són, en la franja de 15-19 anys: 22,6%; en la de 20-24 anys: 59,6%, i en la de 25-29 anys: 77,9%. Sens dubte, el que més crida l'atenció està relacionat amb el grup de joves de menor edat, els nois i noies de 15 a 19 anys, que a les Comarques Gironines superen lleugerament els percentatges de joves ocupats i ocupades d'aquesta mateixa edat de tot Catalunya. Un altre aspecte a destacar és que el volum d'estudiants gironins i gironines, d'aquest mateix grup de joves, es troba per sota dels percentatges de Catalunya. En aquest àmbit territorial la incorporació dels joves i les joves, en aquest grup d'edat, es produeix, doncs, més d'hora que a la resta de Catalunya, informació confirmada amb les dades qualitatives.

Segons la informació provinent dels grups de discussió, aquesta situació afecta més a joves de famílies modestes, treballadores i castellanoparlants, que es veuen obligats a treballar quan les despeses en l'etapa de l'adolescència comencen a ser inassolibles pels pares. Normalment, comencen a treballar amb horaris que els permeten anar a classe, però la falta de temps originada pel fet d'anar a classe i de treballar, alhora, els dificulta el rendiment acadèmic i molts acaben abandonant els estudis. **La comarca on més acusat és això és la Selva, caracteritzada per tenir la població més jove de l'àmbit territorial, un perfil socioeconòmic marcadament per sota de la mitjana catalana i una important part de població provinent de la resta de l'Estat.**



Al Pla de l'Estany, però, encara que el percentatge d'aquests joves ocupats i ocupades és el més alt (27,5%) de l'àmbit territorial, el volum d'estudiants també és considerable, la qual cosa debilita la hipòtesi anterior. Cal apuntar que, segons la taula 4.1, de resum de la combinació estudis i treball, en aquesta comarca els percentatges de joves que treballen i estudien estan molt per sobre de la mitjana de les Comarques Gironines –16-19 anys: 8,9%; 20-24 anys: 13,7%; 25-29 anys: 13,2%.

Pel que fa al percentatge de joves aturats i aturades, els valors de l'àmbit territorial són molt semblants als del conjunt de Catalunya, tot i que situant-se en general lleugerament per sota. Dins la franja de 25 a 29 anys, que és la que més joves actius i actives té, els percentatges són gairebé idèntics, ja que el de joves que no han treballat mai –atur de primera feina– és a l'àmbit un 1,3%, i a Catalunya, un 1,5%; pel que fa als aturats i aturades que han treballat, el percentatge a l'àmbit és del 7,3%, mentre que a Catalunya és del 7,6%. La franja de 20 a 24 anys és la que presenta més diferències respecte al conjunt de Catalunya, però en cap cas s'arriba a un punt de diferència: els joves i les joves que no han treballat mai representen a l'àmbit un 2,0% i a Catalunya, un 2,5%, mentre que els que ja han treballat suposen un 6,7% a l'àmbit i un 7,4% a Catalunya. Per acabar, la franja de 15 a 19 anys presenta a les Comarques Gironines un percentatge de joves aturats i aturades que no han treballat mai del 2,8%, que a Catalunya és del 3,4%, mentre que les joves i els joves aturats que ja han treballat suposen, a l'àmbit, un 3,5%, percentatge idèntic al registrat en el conjunt de Catalunya.

Un altre aspecte relacionat amb l'activitat que es detecta a **les Comarques Gironines és que els joves i les joves dedicats al treball domèstic, amb una altíssima presència femenina** (vegeu l'Annex estadístic), **superen els de la resta de Catalunya. Aquest efecte és provocat per comarques com l'Alt Empordà i el Baix Empordà que, com ja hem dit, són de caire força rural i, a més, es caracteritzen, segons les mateixes dades, per una important presència de població immigrada que, segons el seu origen cultural, poden reforçar més encara aquesta tendència.**

Per acabar de parlar de l'activitat dels joves i les joves, cal esmentar que, segons les dades del Padró de 1996, en proporció, ara hi ha menys joves estudiants, i els percentatges d'ocupació han anat pujant en aquest col·lectiu al llarg d'aquests anys. Aquesta tendència pot està marcada per la contínua arribada de joves immigrants dels últims anys, que ha pogut provocar que, mentre el volum d'estudiants continua sent el mateix, el nombre de joves treballadors i treballadores s'ampliés.



Activitat principal per grups d'edat. Àmbit territorial, 1996 (en valors absoluts i en percentatge).

4.6		15-19	20-24	25-29	30-34	35-64	65 o més	Total població
Estudiant	Valors %	29.657 77,5	13.419 33,3	2.157 5,5	296 0,7	277 0,1	58 0,1	106.397 20,5
Ocupat	Valors %	4.001 10,5	18.642 46,2	28.372 71,9	31.246 74,7	121.446 63,3	1.905 2,1	205.612 39,5
Aturat primera feina	Valors %	2.056 5,4	1.836 4,5	776 2,0	330 0,8	475 0,2	0 0,0	5.473 1,1
Aturat ha treballat	Valors %	839 2,2	3.411 8,5	4.287 10,9	4.086 9,8	12.296 6,4	87 0,1	25.006 4,8
Treball domèstic	Valors %	375 1,0	1.324 3,3	2.883 7,3	4.996 11,9	36.162 18,8	5.404 5,9	51.144 9,8
Inactiu	Valors %	740 1,9	791 2,0	822 2,1	893 2,1	21.257 11,1	83.692 91,8	124.611 24,0
Fa el servei militar o PSS	Valors %	586 1,5	930 2,3	179 0,5	3 0,0	0 0,0	0 0,0	1.698 0,3
Total	Valors %	38.254 100,0	40.353 100,0	39.476 100,0	41.850 100,0	191.913 100,0	91.146 100,0	519.941 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Padró d'habitants de 1996. Institut d'Estadística de Catalunya.

* La columna "Total població" inclou la població de 0 a 65 o més anys d'edat.

Quant als sectors d'activitat en què s'ocupen els joves i les joves, les Comarques Gironines mantenen, en termes generals, la mateixa distribució que els joves i les joves del conjunt de Catalunya. Així, doncs, **el sector serveis és clarament el més important i supera en alguns franges d'edat el 60%, seguit de la indústria i la construcció, i, per últim, d'una manera molt més discreta, del sector primari.** Concretament, en la franja de 16 a 19 anys el percentatge de joves de les Comarques Gironines que treballa en el sector serveis és el 49,2% i a Catalunya, el 53,6%; en la franja de 20 a 24 anys treballa en els serveis el 56,2% de joves a les Comarques Gironines i el 59,4% en el conjunt de Catalunya; i en la franja de 25 a 29 anys treballa en el sector el 60,9% de joves de l'àmbit territorial, i a Catalunya, el 62,6%. És interessant esmentar també que, de les joves ocupades, més d'un 70% es dedica al sector serveis (vegeu l'Annex estadístic).



Sector d'activitat per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatge).

4.7		16-19	20-24	25-29	30-34	35-64	65 o més	Total població
Primari	Valors %	246 3,1	750 3,1	1.027 2,9	1.135 3,2	6.608 4,6	236 7,2	10.002 4,0
Indústria	Valors %	2.058 26,3	6.088 24,8	8.014 22,9	7.642 21,8	32.035 22,1	572 17,4	56.409 22,5
Construcció	Valors %	1.663 21,3	3.928 16,0	4.624 13,2	4.617 13,2	19.060 13,2	547 16,6	34.439 13,8
Serveis	Valors %	3.846 49,2	13.814 56,2	21.311 60,9	21.592 61,7	87.027 60,1	1.936 58,8	149.526 59,7
Total	Valors %	7.813 100,0	24.580 100,0	34.976 100,0	34.986 100,0	144.730 100,0	3.291 100,0	250.376 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

* La columna "Total població" inclou la població de 0 a 65 o més anys d'edat.

Però, si mirem les dades amb més cura, trobem que aquest àmbit territorial destaca respecte a Catalunya tant en el sector primari com en la construcció. En la construcció, en la franja de 16 a 19 anys, hi ha un 21,3% de joves de les Comarques Gironines que hi treballa i un 17,1% de Catalunya; en la franja de 20 a 24 anys els percentatges són 16,0% i 12,4% per als mateixos territoris, i en la de 25 a 29 anys, 13,2% i 10,3%, respectivament. En l'agricultura, en la franja de 16 a 19 anys, hi ha un 3,1% de les Comarques Gironines i un 2,0% de Catalunya; en la de 20 a 24 anys, un 3,1% i 1,8% per als mateixos territoris, i en la de 25-29 anys, 2,9% i 1,7%, respectivament. Pel que fa a la construcció, **s'ha de tenir en compte que, si comparem les dades del Padró de 1996 (taula 4.8) relatives als sectors d'activitat amb les de 2001 (taula 4.7), revelen un increment notable de la proporció de joves que es dediquen a aquest sector els últims anys a les Comarques Gironines: el boom immobiliari ha influït en un important transvasament de joves del sector serveis cap al sector de la construcció.** Podem afegir també que els joves i les joves immigrants tenen una presència important en aquest sector respecte als nascuts a Catalunya o a la resta de l'Estat.



Sector d'activitat per grups d'edat. Àmbit territorial, 1996 (en valors absoluts i en percentatge).

4.8		16-19						20-24						25-29						30-34						35-64						65 o més						Total població	
		Valors	%	Valors	%	Valors	%	Valors	%	Valors	%	Valors	%	Valors	%	Valors	%	Valors	%	Valors	%	Valors	%	Valors	%	Valors	%	Valors	%	Valors	%								
Primari	Valors	170		589		947		1.221		7.453		283		10.663																									
	%	4,2		3,2		3,3		3,9		6,1		14,9		5,2																									
Indústria	Valors	1.400		6.106		8.230		8.734		35.246		363		60.079																									
	%	35,0		32,8		29,0		28,0		29,0		19,1		29,2																									
Construcció	Valors	510		1.841		2.469		2.651		12.283		99		19.853																									
	%	12,7		9,9		8,7		8,5		10,1		5,2		9,7																									
Serveis	Valors	1.921		10.106		16.726		18.640		66.464		1.160		115.017																									
	%	48,0		54,2		59,0		59,7		54,7		60,9		55,9																									
Total	Valors	4.001		18.642		28.372		31.246		121.446		1.905		205.612																									
	%	100,0		100,0		100,0		100,0		100,0		100,0		100,0																									

Font: Elaboració pròpia a partir del Padró d'habitants de 1996. Institut d'Estadística de Catalunya.

* La columna "Total població" inclou la població de 0 a 65 o més anys d'edat.

Pel que fa a les petites diferències entre les Comarques Gironines i Catalunya respecte als sectors d'activitat, estan marcades bàsicament per dues comarques, l'Alt Empordà i el Baix Empordà. D'una banda, l'Alt Empordà ocupa més d'un 4% dels joves i les joves en el sector primari i duplica els percentatges de Catalunya. De l'altra, el Baix Empordà també té un percentatge respectable de joves que treballa al sector primari, si bé el que més sobta és que el 30,1% dels joves i les joves de 16 a 19 anys es dedica a la construcció, xifra que supera la proporció de la resta de franges d'edat. Cal destacar també l'important pes industrial en el territori de comarques com la Garrotxa, el Pla de l'Estany i el Ripollès, però a nivell d'àmbit territorial aquest pes queda atenuat per la poca indústria que hi ha a l'Alt Empordà i al Baix Empordà.

Davant aquest panorama sectorial, en què destaca el sector primari, la construcció i la indústria, hem detectat, a través de la informació aportada pels grups de discussió, una certa apatia per part dels joves i les joves cap a les expectatives de feina que ofereixen els seus municipis. Així, alguns es mostren més atrets pel sector terciari, sobretot els joves i les joves que viuen en pobles petits, on aquest sector menys pes que a d'altres indrets. Hi ha joves que, com a sortida a aquesta situació, es plantegen la possibilitat d'anar-se'n a estudiar a la universitat d'alguna capital, com Girona o Barcelona, i quedar-s'hi a viure posteriorment.

Les condicions laborals

Una altra qüestió important és la situació laboral en què es troben els joves i les joves del territori. Segons les dades del Cens de 2001, **les joves i els joves gironins apareixen amb situacions professionals més estables que els de la resta de Catalunya, superant-los en contractes fixos i autocupació, com a autònoms o com a empresaris amb personal.** Així, doncs, els assalariats eventuais, amb una situació laboral que afavoreix la precarietat, són superiors a Catalunya –16-19 anys: 58,7%; 20-24 anys: 44,0%; 25-29 anys: 27,5%– que a les Comarques Gironines –16-19 anys: 52,3%; 20-24 anys: 39,1%; 25-29 anys: 25,8%.



Situació professional per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatge).

4.9		16-19	20-24	25-29	30-34	35-64	65 o més	Total població
Empresari amb personal	Valors %	99 1,3	488 2,0	1.450 4,1	2.377 6,8	17.115 11,8	515 15,6	22.044 8,8
Empresari sense personal	Valors %	260 3,3	1.290 5,2	2.587 7,4	3.029 8,7	18.657 12,9	623 18,9	26.446 10,6
Assalariats fixos	Valors %	3.281 42,0	13.035 53,0	21.761 62,2	22.628 64,7	91.974 63,5	1.630 49,5	154.309 61,6
Assalariats eventuais	Valors %	4.088 52,3	9.602 39,1	9.019 25,8	6.778 19,4	16.231 11,2	495 15,0	46.213 18,5
Ajuda familiar	Valors %	72 0,9	133 0,5	99 0,3	79 0,2	408 0,3	24 0,7	815 0,3
Membre de cooperatives	Valors %	13 0,2	32 0,1	60 0,2	95 0,3	345 0,2	4 0,1	549 0,2
Total	Valors %	7.813 100,0	24.580 100,0	34.976 100,0	34.986 100,0	144.730 100,0	3.291 100,0	250.376 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

* La columna "Total població" inclou la població de 0 a 65 o més anys d'edat.

Temps de treball productiu setmanal per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatge).

4.10		16-19	20-24	25-29	30-34	35-64	65 o més	Total població
Menys de 30 h	Valors %	1.050 13,4	2.692 11,0	2.718 7,8	2.772 7,9	10.970 7,6	279 8,5	20.481 8,2
De 30 a 39 h	Valors %	377 4,8	1.560 6,3	3.139 9,0	3.897 11,1	16.796 11,6	319 9,7	26.088 10,4
40 hores	Valors %	5.460 69,9	17.119 69,6	24.223 69,3	22.947 65,6	91.874 63,5	2.047 62,2	163.670 65,4
Més de 40 h	Valors %	926 11,9	3.209 13,1	4.896 14,0	5.370 15,3	25.090 17,3	646 19,6	40.137 16,0
Total	Valors %	7.813 100,0	24.580 100,0	34.976 100,0	34.986 100,0	144.730 100,0	3.291 100,0	250.376 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

* La columna "Total població" inclou la població de 0 a 65 o més anys d'edat.



Quant al temps setmanal que dediquen a treballar (taula 4.10), les joves i els joves gironins treballen unes 40 hores setmanals –16-19 anys: 69,9%; 20-24 anys: 69,6%; 25-29 anys: 69,3%– en unes proporcions lleugerament superiors a la mitjana de Catalunya –16-19 anys: 65,3%; 20-24 anys: 67,9%; 25-29 anys: 69,6%–. És a dir, els joves i les joves de les Comarques Gironines gaudeixen d’horaris laborals a temps complet en una major proporció que els de la resta de Catalunya, la qual cosa, sumada al que comentàvem abans, reforça la idea que estan mínimament millor situats davant la precarietat que pateix la gairebé totalitat de joves del conjunt de Catalunya. Però hi ha alguns elements que cal afegir a aquesta idea.

En primer lloc, no hem d’oblidar la greu situació laboral que pateix la població juvenil de qualsevol indret, o sigui que, quan diem *millor*, no vol dir que estiguin bé. De fet, l’anàlisi qualitativa recull un cert malestar instal·lat en la joventut gironina arran d’aquesta qüestió. **Encara que les Comarques Gironines, com hem dit abans, presenten un millor panorama que Catalunya respecte a la precarietat, les feines temporals i mal pagades formen part de l’experiència laboral de molts joves i moltes joves. La majoria de joves expliquen que han patit males experiències relacionades amb la feina, com ara treballar en negre, sous mínims, contractes brossa, inestabilitat laboral, etcètera.** Aquesta situació els limita una sèrie de drets, com ara tenir vacances pagades o demanar una hipoteca a l’hora de comprar un habitatge, per exemple.

Segons les dades de les taules trivariades (vegeu l’Annex estadístic), **els joves i les joves de les Comarques Gironines més vulnerables a la inestabilitat laboral dels contractes eventuais són, d’una banda, els immigrants.** En canvi, si tenim en compte el nivell d’estudis, els més vulnerables són tant els que només tenen estudis primaris com els universitaris i les universitàries. En el cas dels joves i les joves immigrants i els que tenen estudis primaris és evident que, a causa de la seva falta de formació i/o de capital social, estan més relacionats amb els treballs més precaris. Pel que fa als universitaris i universitàries, s’ha de dir que la seva situació obeeix més aviat a causes estructurals, és a dir, que hi ha més titulats que llocs de treball per a titulats, la qual cosa dificulta molt que trobin una feina adient a la seva titulació i fa que acceptin feines precàries mentre no en troben una relacionada amb el que han estudiat. Per últim, no trobem gaires diferències de gènere en aquest sentit.

Globalment, que la precarietat afecti des de joves immigrants fins a universitaris i universitàries i tant a nois com a noies, vol dir també que és un problema associat a la joventut com a grup social, ja que, encara que sigui en menor mesura, la precarietat afecta també la resta de joves. Aquestes són algunes de les intervencions dels joves i les joves en els grups de discussió sobre aquest tema:

“Jo he fet arquitectura i als despatxos aquests abans agafaven delineants. Ara ja no ho fan, agafen estudiants que els costa menys i saben fer de tot i clar, jo cobrava 10 euros l’hora i el paleta que currava a casa 16. I a sobre ens contracten sempre d’autònoms, tu tens feina però no tens Seguretat Social, per exemple. De feina n’hi ha, però està molt mal pagada.”

“Sí, sí. Bueno, yo llevo 5 años de camarero y ahora me han puesto un contrato de ayudante, me lo pusieron y... ¿de ayudante de qué? Si estoy solo...(riuen) toda la sala mía y yo soy el ayudante...¿De quién?...”

En el cas dels joves i les joves immigrants aquesta situació s’agreuja a causa que pertanyen a un col·lectiu sovint discriminat socialment. Els joves i les joves sense papers, sobretot, atesa la seva falta de recursos, es veuen obligats moltes vegades a agafar la primera feina que els surt, en les condicions que sigui, la qual cosa fa que acabin fent les feines més dures i se n’aguditzi la precarietat. El següent extracte expressa bé la situació:

“Posiblemente, algunos, cuando llegan del exterior, les decimos: “Por fin tengo un trabajo!”, pero desde el punto de vista de aquí los trabajos son muy precarios. Nuestro amigo Nayim entra a las 10 de la noche y sale a las 8 de la mañana haciendo croissants, a ver qué joven de aquí haría eso.”



Tot plegat ha fet que un gruix important del jovent reflexioni al voltant de l'autoocupació com una alternativa de futur, i ja dèiem abans que les joves i els joves gironins destacaven en aquest sentit. No obstant, encara que la proporció de joves autocupats i autoocupades és superior a la mitjana catalana –les dades són: 16-19 anys: 3,6%; 20-24 anys: 4,7%; 25-29 anys: 6,6%–, a les Comarques Gironines –16-19 anys: 4,6%; 20-24 anys: 7,2%; 25-29 anys: 11,5– aquest perfil continua sent minoritari. Molts joves i moltes joves es queixen que l'Administració demana molts papers i que els elevats preus de les llicències i els impostos són excessius per a les seves butxaques, molt castigades per altres despeses com ara el lloguer de l'habitatge, per exemple. Altres joves, de perfil més aviat universitari, tot i creure també que la burocràcia en aquests casos és força incòmoda, pensen que sí que hi ha prou informació, i es plantegen la possibilitat d'intentar-ho si les coses no canvien.

Ocupació i categoria socioeconòmica

Si observem les dades referents al nivell d'ocupació** de la taula 4.11, veiem que són poquíssims els joves i les joves de les primeres franges d'edat –16-19 i 20-24 anys– que ocupen llocs rellevants en el mercat laboral, tant a les Comarques Gironines com a Catalunya. **La majoria de joves gironins de 16 a 19 anys ocupa posicions baixes (53,5%), d'obrer no qualificat, en un percentatge molt similar al del conjunt de Catalunya (54,5%), però aquest percentatge baixa a mesura que passen els anys, encara que les Comarques Gironines mantinguin percentatges superiors als de Catalunya en el nivell baix d'ocupació. Les comarques que més pes li donen a aquesta categoria són, d'una banda, l'Alt Empordà que, com ja hem dit, és una zona en la qual el sector primari es deixa notar molt més que a la resta de comarques, i de l'altra, la Selva, als joves i les joves de la qual els costa més abandonar els nivells baixos a causa de l'estructura productiva de la comarca. És a dir, l'evolució que comentàvem abans, que el pas dels anys fa que els joves i les joves pugin de nivell d'ocupació, a la Selva es produeix més tímidament, i conserva una proporció de joves més elevada que la resta de comarques en el nivell baix d'ocupació.**

Nivell d'ocupació per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatge).

4.11		16-19	20-24	25-29	30-34	35-64	65 o més	Total població
Alt	Valors %	168 2,2	1.886 7,7	5.834 16,7	6.718 19,2	31.459 21,8	773 23,5	46.838 18,7
Mitjà	Valors %	3.457 44,3	11.483 46,8	16.523 47,3	15.506 44,4	60.129 41,6	1.132 34,4	108.230 43,3
Baix	Valors %	4.172 53,5	11.146 45,5	12.575 36,0	12.694 36,4	52.929 36,6	1.384 42,1	94.900 38,0
Total	Valors %	7.797 100,0	24.515 100,0	34.932 100,0	34.918 100,0	144.517 100,0	3.289 100,0	249.968 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

* La columna "Total població" inclou la població de 0 a 65 o més anys d'edat.

**Per a l'explicació de les categories de la variable nivell d'ocupació, vegi's l'Annex metodològic.



Quant al nivell alt d'ocupació, les Comarques Gironines tenen proporcions inferiors a Catalunya. Així, les dades per a les Comarques Gironines són: 16-19 anys: 2,2%; 20-24 anys: 7,7%; 25-29 anys: 16,7%, mentre que per al conjunt de Catalunya són: 16-19 anys: 2,4%; 20-24 anys: 8,6%; 25-29 anys: 18,5%.

Deixant una mica de banda el territori, segons la taula que fa referència al creuament de les variables *Nivell d'ocupació, Nivell d'estudis i Edat* (Annex estadístic), **els estudis universitaris es confirmen com un factor de màxima importància a l'hora de tenir un nivell alt d'ocupació –empresaris, directius, tècnics superiors i tècnics mitjans–.** Això explica potser la superioritat de les dones joves sobre els homes en aquest nivell d'ocupació, a causa que hi ha més dones universitàries que homes. Però aquesta tendència es va invertint amb els anys i, en edats més adultes, són els homes els que dominen el nivell alt d'ocupació. **Un altre factor clau en relació amb el nivell d'ocupació és ser d'origen estranger o no.** La taula que relaciona el nivell d'ocupació amb el lloc de naixement i l'edat (Annex estadístic) mostra que **més de la meitat dels joves i les joves immigrants estan situats en el nivell baix i gairebé no ocupen posicions altes en l'escala d'ocupació, mentre que els nascuts i nascudes a Catalunya, proporcionalment, estan més presents en el nivell alt d'ocupació.**

Categoria socioeconòmica per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatge).

4.12		16-19	20-24	25-29	30-34	35-64	65 o més	Total població
Alta	Valors %	144 1,9	699 2,9	1.940 5,6	3.029 8,7	19.618 13,6	516 15,8	25.946 10,4
Mitjana	Valors %	552 7,1	4.263 17,5	9.612 27,6	9.676 27,8	40.279 28,0	909 27,8	65.291 26,2
Baixa	Valors %	7.029 91,0	19.420 79,6	23.281 66,8	22.134 63,5	84.212 58,4	1.840 56,4	157.916 63,4
Total	Valors %	7.725 100,0	24.382 100,0	34.833 100,0	34.839 100,0	144.109 100,0	3.265 100,0	249.153 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

* La columna "Total població" inclou la població de 0 a 65 o més anys d'edat.



Tot això ens fa parlar de les categories socioeconòmiques dels joves i les joves (taula 4.12), enteses com un recull de trets relacionats amb l'ocupació, l'activitat i la situació professional, i estretament relacionats amb el nivell de formació acadèmica. La categoria socioeconòmica està calculada només per a joves ocupats i ocupades, un aspecte important a tenir en compte abans de començar l'anàlisi. Doncs bé, el que mostren les dades quantitatives és que hi ha molta semblança en la distribució dels joves i les joves en les diferents categories socioeconòmiques* –alta, mitjana i baixa– a les Comarques Gironines i a Catalunya. **La immensa majoria de joves apareix en la categoria socioeconòmica baixa, amb un percentatge lleugerament superior en l'Àmbit de les Comarques Gironines, que en la franja de 16 a 19 anys arriba al 91%.** Això és així perquè es tracta de joves que han deixat d'estudiar, i, amb pocs estudis, les possibilitats de trobar una feina poc qualificada són molt altes; a més, trigaran anys a aconseguir un major poder adquisitiu, si es que ho aconseguen. D'altra banda, els registres de la categoria socioeconòmica alta són molt semblants entre l'àmbit territorial –16-19 anys: 1,9%; 20-24 anys: 2,9%; 25-29 anys: 5,6%– i Catalunya –16-19 anys: 1,8%; 20-24 anys: 2,6%; 25-29 anys: 5,2%–. En la categoria mitjana, en canvi, els joves i les joves de les Comarques Gironines tenen percentatges menors –16-19 anys: 7,1%; 20-24 anys: 17,5%; 25-29 anys: 27,6%– que els de Catalunya –16-19 anys: 8,7%; 20-24 anys: 19,3%; 25-29 anys: 30,0%.

Les dades de la taula 4.12 mostren també un esglaó important dels percentatges de categoria baixa en les franges de 25-29 anys i de 30-34 anys. **De fet, en la de 25-29 anys ja es comença a notar un descens, que s'explica, en gran mesura, per la incorporació de joves al mercat laboral que fins llavors es mantenien inactius i inactives –bàsicament estudiant– i ara ocupen posicions altes o mitjanes.**

És el cas de molts universitaris i universitàries, afectats per la lenta inserció laboral d'aquest col·lectiu quan es tracta de trobar feines adients al seu nivell d'estudis. Això no vol dir que no treballin fins en aquestes edats, sinó que treballen en feines del seu ram però en condicions precàries, sense contracte o com a becari, situació possiblement no reflectida en les dades del Cens. També hi ha universitaris i universitàries que apareixen com a ocupats i ocupades en el Cens que treballen en altres feines no relacionades amb els seus estudis però amb contractes de mitja jornada o en feines molt mal pagades d'horari flexible que els permeten continuar amb els estudis o amb la recerca d'una feina relacionada amb el que han estudiat.

Aquest problema dels joves i les joves universitaris està relacionat amb el que diversos estudis sobre mercat de treball de joves han denominat *sobreformació* o *sobrequalificació* (Dolado, Jimeno i Felgueroso** entre altres). Aquest terme reflecteix el desequilibri que hi ha entre el nivell d'estudis i les feines que desenvolupen molts joves i moltes joves. Aquesta situació és el resultat de l'increment de l'oferta d'estudis de nivell superior dels últims anys, que no ha estat acompanyada d'un augment de llocs de treball qualificats. Una de les conseqüències és que molts universitaris, davant la dificultat de trobar una feina qualificada, accepten feines de formació inferior a la que tenen, cosa que demostra que la precarietat afecta els joves i les joves en general i de manera especial, que es reflecteix en les dificultats que troba la majoria de joves per aconseguir la seva emancipació.

*Per a l'explicació de les categories de la variable categoria socioeconòmica, vegi's l'Annex metodològic.

**Dolado, J.J., Felgueroso, F., Jimeno, J.F., 'La inserción laboral de los titulados universitarios en España' Papeles de Economía Española, nº86. 2000.



Dins l'àmbit territorial és interessant destacar l'agreuement de la situació dels joves i les joves al Baix Empordà, on el percentatge de joves de 16 a 19 anys situats en la categoria socioeconòmica baixa arriba al 93%, i a la Selva, també una de les comarques més afectades en aquest sentit. Aquesta situació sembla estar força influenciada pel fenomen de la immigració, ja que tant la Selva, si parlem d'immigració de la resta de l'Estat, com el Baix Empordà, si parlem de nova immigració extracomunitària, són les dues comarques que més nous i noves han absorbit de tot el territori. D'altra banda, l'Alt Empordà és la comarca que surt millor situada quant a la proporció de joves situats en la minoritària classe alta, cosa que potser té a veure amb els joves i les joves que es dediquen a l'agricultura i que siguin propietaris dels terrenys gràcies a la seva família.

4.1.3 Habitatge

Encara que s'ha de pensar en l'emancipació en termes més amplis i que és un concepte que ha d'anar també especialment lligat a la feina i als estudis, aspectes dels quals ja hem parlat, no podem parlar d'un jove o una jove emancipats si no viuen en un espai independent, separat de la família. L'habitatge, doncs, constitueix un dels elements fonamentals de l'emancipació. Dit això, l'accés a l'habitatge constitueix un dels problemes més greus als quals han de fer front els joves i les joves d'avui dia. Així ho constaten les nombroses intervencions en els grups de discussió que més endavant analitzarem.

El procés d'emancipació familiar

Abans, per situar-nos al context, repassarem unes primeres dades sobre l'emancipació familiar juvenil entesa simplement com a joves que han "marxat" de casa els pares, al marge que aquests ajudin o no econòmicament els seus fills. **La primera cosa que observem és que els percentatges d'emancipació familiar dels joves i les joves de les Comarques Gironines són més elevats que els de la totalitat de Catalunya, encara que la diferència no sigui gaire significativa.** Així, els valors són, per a l'àmbit territorial, 15-19 anys: 4,5%, 20-24 anys: 18,4%, 25-29 anys: 46,4%, i per a Catalunya, 15-19 anys: 2,3%, 20-24 anys: 14,3%, 25-29 anys: 44,2%. El Pla de l'Estany, en aquesta qüestió, mostra diferències molt accentuades amb la resta de comarques del seu àmbit territorial, fet que fa pensar fins i tot en algun tipus d'error en les dades. El percentatge de joves de 15 a 19 anys, emancipats i emancipades familiarment, d'aquesta comarca (20,5%), és espectacular en relació amb el de les Comarques Gironines, que només arriba al 4,5%, més encara si el comparem amb el de tot Catalunya, en què tan sols el 2,3% dels joves i les joves d'aquesta edat estan emancipats i emancipades. Cal dir que aquests valors fan baixar el percentatge agregat de tot l'àmbit territorial.



Emancipació familiar per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatge).

4.13		15-19	20-24	25-29	30-34	35-64	65 o més	Total població
Emancipat	Valors %	1.366 4,5	7.562 18,4	21.014 46,4	32.802 73,8	191.539 90,0	79.811 82,1	334.094 60,7
No emancipat	Valors %	29.016 95,5	33.607 81,6	24.248 53,6	11.647 26,2	21.250 10,0	17.411 17,9	216.668 39,3
Total	Valors %	30.382 100,0	41.169 100,0	45.262 100,0	44.449 100,0	212.789 100,0	97.222 100,0	550.762 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

* La columna "Total població" inclou la població de 0 a 65 o més anys d'edat.

En canvi, les comarques que tenen els percentatges més baixos d'emancipació són la Garrotxa i el Ripollès, per sota de la mitjana catalana. Altres informacions, extretes d'altres taules de l'Annex estadístic, són que, segons les dades del Cens de 2001, **les dones s'emancipen abans que els homes i que els que més tard ho fan són els joves i les joves amb estudis universitaris**. Per últim, en les primeres franges d'edat, dels 15 als 24 anys, el règim de tinença més habitual és el lloguer. Els habitatges de propietat només destaquen en la franja de 25 a 29 anys, però que encara estan en procés de pagament (hipoteques). Aquestes tendències són similars tant a les Comarques Gironines com a Catalunya.

Les dificultats d'accés a l'habitatge

L'anàlisi qualitativa deixa clar que l'habitatge és un dels problemes més greus que els joves i les joves pateixen. Els preus dels habitatges, de lloguer o de compra, són del tot inaccessibles en aquest col·lectiu. Els preus que troben, que qualifiquen d'abusius, fan que sigui gairebé impossible que un jove se'n vagi a viure sol, raó per la qual sorgeixen diferents alternatives per compartir les despeses d'un habitatge. Els joves i les joves comparteixen pis amb amics i amigues, amb la parella i fins amb desconeguts i desconegudes, segons les circumstàncies. Un model estereotípic d'habitatge format per joves que el comparteixen és un pis d'estudiants, per exemple. Tot i així, la majoria de sous del jovent són tan baixos que, per mantenir-se emancipats, han de reduir el pressupost destinat a activitats d'oci, com anar al cinema, al teatre, a sopar en algun restaurant o a concerts, amb una disminució notòria de la qualitat de vida.

Un altre inconvenient d'aquesta situació, sobretot quan es tracta d'habitatges de compra, és que habitualment els únics que tenen accés els joves i les joves estan en pobles petits, diferents del municipi d'origen i on els preus són més baixos, la qual cosa pot provocar desarrelament en la persona. En aquest sentit, **les Comarques Gironines no es caracteritzen per una alta mobilitat residencial dels seus joves** (taules 4.14 i 4.15). No obstant, segons les dades de 2003, **la franja d'edat de 20 a 24 anys és la més afectada pel canvi de residència, cap a un altre àmbit territorial o a la resta de l'Estat (16,3%)**. Dins de Catalunya, l'àmbit de destí preferent dels joves i les joves d'aquesta edat és l'Àmbit Metropolità (18,9%). Per l'edat i els destins és molt probable que aquesta mobilitat estigui motivada per estudis universitaris.



Migracions internes dels joves de 15 a 29 anys. Àmbit territorial, 2003 (en valors absoluts i en percentatge).

Percentage de persones migrants per canvi de residència segons l'edat i saldo net entre àmbits

4.14	Proc. Comarques Gironines				Destí Comarques Gironines				Saldo entre àmbits			
	Àmbit de destí				Àmbit de procedència							
	15-19	20-24	25-29	Total	15-19	20-24	25-29	Total	15-19	20-24	25-29	Total
Àmbit Metropolità	16,5	18,9	18,0	18,1	27,3	27,1	28,6	28,0	199	410	819	1428
Comarques Gironines	65,6	61,4	63,8	63,3	54,1	48,8	50,3	50,3	0	0	0	0
Camp de Tarragona	0,5	0,8	0,8	0,8	0,4	0,9	0,8	0,8	0	11	6	17
Terres de l'Ebre	0,1	0,1	0,3	0,2	0,1	0,3	0,2	0,2	1	7	-3	5
Àmbit de Ponent	0,3	0,5	0,8	0,6	0,8	0,8	1,0	0,9	8	15	19	42
Comarques Centrals	1,7	1,8	2,3	2,1	1,7	2,3	2,1	2,1	4	29	15	48
Alt Pirineu i Aran	0,3	0,6	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	2	-3	5	4
Resta de l'Estat espanyol	15,0	15,9	13,5	14,5	15,2	19,3	16,6	17,3	41	224	339	604
Total	100,0 (1.196)	100,0 (2.686)	100,0 (4.471)	100,0 (8.353)	100,0 (1.451)	100,0 (3.379)	100,0 (5.671)	100,0 (10.501)	(255)	(693)	(1.200)	(2.148)

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya.

En canvi, si observem d'on són els joves i les joves que van a viure a les Comarques Gironines, veiem que gairebé el 30% són de l'Àmbit Metropolità. En aquest cas, els joves i les joves de 25 a 29 anys de l'Àmbit Metropolità que viuen ara a les Comarques Gironines són els que tenen el percentatge més alt (28,6%), la qual cosa pot tenir a veure amb la recerca d'habitatges més barats. Incidint en aquesta idea, aquest percentatge s'ha incrementat considerablement des de l'any 1995.

*Per a l'explicació de les categories de la variable 'nivell d'ocupació', vegeu l'Annex metodològic.



Migracions internes dels joves de 15 a 29 anys. Àmbit territorial, 1995 (en valors absoluts i en percentatge).

Percentage de persones migrants per canvi de residència segons l'edat i saldo net entre àmbits

4.15	Proc. Comarques Gironines Àmbit de destí				Destí Comarques Gironines Àmbit de procedència				Saldo entre àmbits			
	15-19	20-24	25-29	Total	15-19	20-24	25-29	Total	15-19	20-24	25-29	Total
	Àmbit Metropolità	15,6	12,8	13,0	13,5	21,9	22,2	20,7	21,4	86	232	249
Comarques Gironines	66,6	67,5	68,2	67,6	61,1	54,9	61,4	59,2	0	0	0	0
Camp de Tarragona	0,5	0,5	0,8	0,6	0,3	0,4	0,4	0,3	-2	-1	-9	-12
Terres de l'Ebre	0,1	0,1	0,2	0,2	-	0,2	0,1	0,1	-1	2	-2	-1
Àmbit de Ponent	1,0	1,0	0,2	0,6	0,8	0,5	0,5	0,5	-1	-7	9	1
Comarques Centrals	0,9	1,4	1,4	1,3	1,4	1,0	1,1	1,1	7	-4	-5	-2
Alt Pirineu i Aran	0,1	0,4	0,4	0,4	0,6	0,5	0,6	0,6	6	3	7	16
Resta de l'Estat espanyol	15,2	16,3	15,8	15,8	13,9	20,5	15,2	16,7	-1	143	28	170
Total	100,0 (1.037)	100,0 (1.613)	100,0 (2.507)	100,0 (5.157)	100,0 (1.131)	100,0 (1.981)	100,0 (2.784)	100,0 (5.896)	(94)	(368)	(277)	(739)

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya.

Però si la situació dels joves i les joves en general en relació amb l'habitatge ja és complicada, en el cas dels joves i les joves d'origen estranger els problemes s'incrementen molt més. Segons diuen, paguen molt més que els joves i les joves de nacionalitat espanyola, perquè, a causa del seu origen, desconeixen molts aspectes relacionats amb el mercat de l'habitatge, la qual cosa facilita que se'ls tracti de manera diferent. A part d'això, els és molt més difícil llogar un pis, encara que tinguin papers i feina, els llogaters sempre desconfien d'ells, sobretot quan són joves d'altres races i/o religions, per prejudicis o simplement per racisme. Un dels joves i les joves magribins explicava això en el grup de discussió:

"Yo tengo una experiencia personal que es brutal. Llamé a un sitio de fincas y por mi nacionalidad me dijeron que no tenían pisos y esa misma tarde llamó mi novia y le dijeron que sí. Porque mi novia es valenciana. Y cuando fuimos allí yo entré más tarde y me dijeron: "No, es que esta mujer ya estaba antes....", y yo le dije: "¿qué mujer?, si es mi novia y, además, ella ha llamado más tarde". (riuen) Es como una discriminación clara que hay".

A més, per a aquests joves i aquestes joves comprar un habitatge és gairebé impossible perquè també els és més difícil aconseguir una hipoteca. En molts casos, les seves famílies no estan amb ells, i per tant és molt més difícil tenir un aval, ja que els seus sous no són suficients. Davant d'aquesta situació, el procés habitual pel qual aconseguixen habitatge és passant-se els pisos dels uns als altres, la qual cosa constitueix una de les causes principals per la qual es formen guetos a les ciutats.



Tot plegat fa que els joves i les joves demanin més actuacions per part de les institucions públiques.

Encara que saben que es tracta d'un problema global i complex, pensen que es podrien fer més coses des dels ajuntaments o la Generalitat de les que s'han estat fent fins ara. Així, llancen propostes de tot tipus que es podrien portar a terme en forma de polítiques socials. Les més consensuades van ser les següents:

- Fer una intervenció des de qualsevol organisme públic sobre els lloguers amb la finalitat de reduir-los de cara als consumidors.
- Ampliar els contractes de lloguer social a 10 anys. Ara acostumen ser de 5 anys i no solucionen el problema.
- Mantenir un control sobre els habitatges deshabitats, que són molts, i obligar d'alguna manera la gent que en té més d'un que el lloguin si no l'utilitzen.

4.1.4 Salut

El consum d'alcohol i substàncies il·legals

El fet que el consum de drogues sigui altíssim entre el jovent no és un fenomen nou, però no per això s'ha d'obviar. Per intentar comprendre aquesta situació, i abans d'entrar en qualsevol tipus d'anàlisi, no hem de perdre de vista que estem davant d'un col·lectiu que, per la seva pròpia naturalesa, aglutina persones que es troben en la necessitat d'explorar constantment la vida, buscant noves experiències i sensacions. Tot plegat, fa que els joves i les joves, en general, mantinguin conductes de risc, que de vegades poden posar en perill la seva salut.

Segons les intervencions en els grups de discussió, els joves i les joves són conscients de l'alt consum d'alcohol i drogues com el cànnabis, la cocaïna o l'èxtasi que es dona entre la gent de la seva edat, consum que justifiquen al·ludint, en primer lloc, a trets culturals mediterranis que fan viure la festa d'una manera especial. Molts joves i moltes joves indiquen també que, en general, tothom està prou informat dels efectes, tant positius com negatius, que provoquen les drogues i que, per això, pel que fa al consum excessiu, es tracta de la irresponsabilitat dels joves i les joves.

També expliquen que **l'accés a qualsevol tipus de droga és fàcil, cosa que possibilita que se'n mantingui un alt consum; per exemple, segons diuen, als municipis costaners la cocaïna està a l'abast del jovent i fins dels adolescents que encara van a l'institut.** En canvi, als pobles de l'interior més rurals és més fàcil aconseguir marihuana, perquè hi ha molts joves i moltes joves que cultiven cànnabis per al consum propi. En resum, que qui vol comprar algun tipus de droga acaba comprant-la sense dificultats, estigui on estigui. Les explicacions que donen els joves i les joves inviten a pensar que en gran mesura depèn dels cercles d'amics i amigues tenir contacte amb les drogues o no. Arran d'algunes d'aquestes intervencions podem deduir també l'existència d'una mena de pressió social, dins els cercles d'amistat, que de vegades porta a fer coses de les quals, potser, no s'està gaire convençut; és a dir, que sovint és el mateix grup d'amics i amigues o l'ambient freqüentat pel jove o la jove que els empenyen a mantenir actituds no del tot desitjades per ells. Aquestes són algunes de les intervencions:

"Es que aquí es casi social, el ocio y el consumo de drogas van muy ligados, es como el alcohol, es tonto o raro el joven que va a la discoteca y no bebe."



“Yo creo que es por seguir la moda, digamos, porque si no, todos sus compañeros y todo el mundo les miraría raro.”

Segons la informació qualitativa, són sobretot els grups de joves de 15 a 20 anys els que es deixen influir amb més facilitat pel grup d'amics i amigues o per la societat en general. Com és sabut, aquests joves i aquestes joves encara viuen un procés de definició de la seva personalitat que els fa més susceptibles davant les pressions que reben de l'exterior.

Molts joves i moltes joves insisteixen que, **a banda del consum motivat per l'oci, un del factors que més fomenten la ingesta de drogues és l'avorriment. És per això que alguns diuen que als pobles el consum és més alt que a les ciutats**, a causa de la falta d'estímuls. Seria el cas també dels joves i les joves que hem comentat abans, que en comptes d'anar a discoteques els caps de setmana es queden al carrer. Ja havíem explicat que aquestes pràctiques estaven, en general, força associades al consum de cànnabis.

Els grups de discussió també han fet propostes per intentar reduir el consum. Acabem de fer esment d'algunes intervencions que apunten que la ingesta de drogues i alcohol està molt lligada a la festa i a l'oci, però també a l'avorriment i a la falta de motivació. Dels discursos ressalta, així mateix, el fet que, als pobles, el consum és més elevat que a les ciutats, a causa de la falta d'estímuls a què està sotmesa la majoria del jovent dels pobles petits. Per atenuar aquesta situació, els joves i les joves opinen que s'haurien d'incrementar els equipaments destinats a la joventut, ja sigui en forma de casals, biblioteques o poliesportius, amb l'objectiu d'oferir-los noves possibilitats de diversió i nous estímuls en aquests municipis.

Tant a les ciutats com als pobles caldria, a parer també dels joves i les joves, impulsar nous projectes d'oci i lleure alternatius a la festa. Podrien ser de caire esportiu o cultural, amb programes d'activitats atractius per al jovent i aprofitant espais públics que ampliessin els seus horaris d'obertura, com poliesportius, escoles, casals de joves, centres cívics, etcètera. A les Comarques Gironines ja s'han donat experiències d'aquest tipus que són citades amb especial interès. La “Festa de la Nit” a Banyoles (Pla de l'Estany) n'és un exemple: s'obren diversos centres cívics per fer-hi activitats algunes nits d'estiu amb molt bon resultat.

La precocitat en les conductes de risc

S'ha detectat que **els joves i les joves cada vegada s'inicien abans en certes conductes de risc, una de les quals és el consum de drogues de què ja hem parlat. El mateix passa amb les relacions sexuals, que ara es tendeixen a practicar més d'hora que abans. Segons el que expliquen alguns joves i algunes joves en els grups de discussió, molts dels nois i les noies de 12 o 13 anys, sobretot als pobles petits, ja comencen a tenir relacions sexuals**, i afegeixen que no és gaire difícil trobar una noia de 15 anys amb un nen als braços. D'altra banda, continuen dient, els avortaments són cada vegada més habituals en aquestes franges d'edat. Les persones que han viscut més de prop aquest procés posen de manifest la importància del suport dels pares en aquestes situacions.

Un dels factors que s'apunta que pot contribuir a fer que es produeixi aquesta situació, és la implantació de l'ESO, que posa en contacte en un mateix centre joves d'edats molt diferents, cosa que pot provocar que els més petits adoptin, per imitació dels grans, hàbits avançats per a la seva edat. És el que explicava una noia en un dels grups de discussió:

“En la escuela no se puede trabajar la educación contra el consumo de drogas porque están niños de 12 años que hacen la ESO con chicos de 20 que están haciendo el bachillerato. No se puede. Un niño pierde la inocencia en los institutos, que les dejan salir a la hora del patio dónde todo el mundo fuma ahí en medio.”



Trencant estereotips

Una altra qüestió que ha sortit reflectida en els grups de discussió és el desacord total, per part de la majoria de participants, amb la idea de vincular immigració i consum o tràfic de drogues. Per una banda, trobem joves immigrants que arriben a Catalunya buscant un futur millor, que vénen a treballar i la major part dels quals provenen de països pobres o poc desenvolupats. Hi ha un cert prejudici que empeny la gent a pensar que aquest tipus de joves, sobretot els d'origen magribí, estan relacionats amb el món de la droga, mentre que, segons la informació qualitativa que aporten els grups de discussió, no són aquests els grans consumidors de drogues en el col·lectiu de joves. De fet, podríem dir que no hi ha cap diferència, en aquest sentit, entre els joves i les joves del conjunt de Catalunya i els immigrants. És més, **els joves i les joves immigrants no disposen precisament de gaires recursos econòmics per mantenir un consum elevat d'aquestes substàncies, a banda que s'ha de tenir en compte que molts d'ells han d'enviar una part dels sous a les famílies al país d'origen.**

L'altre tipus de joves estrangers i estrangeres de què es va parlar en els grups de discussió sí que té un perfil relacionat amb el consum abusiu, tant de drogues com d'alcohol. Es tracta dels joves i les joves turistes que freqüenten sobretot la Costa Brava a l'estiu, provinents en gran part del Regne Unit, França o Alemanya, així com d'altres indrets d'Europa Occidental. Molts d'aquests joves i aquestes joves, aprofitant que estan de vacances i que l'accés a les begudes alcohòliques, com a altres tipus de drogues, és a Catalunya molt més fàcil que en els seus països d'origen, s'aboquen al consum, amb greus conseqüències per a la seva salut.

Es tracta d'un fet molt més complex del que sembla, ja que, com indiquen els mateixos joves, **hi ha molts establiments de la Costa Brava que ofereixen als turistes alcohol a baix preu i festa descontrolada. O sigui, que darrere aquesta dinàmica de consum descontrolat d'alcohol i altres drogues per part del turisme jove, hi ha tot un negoci turístic amb molt pes dins l'economia de les comarques costaneres d'aquest àmbit territorial, sobretot, dels municipis més turístics, com ara Blanes i Lloret de Mar, a la Selva, Platja d'Aro, al Baix Empordà, o Castelló d'Empúries, a l'Alt Empordà.**

L'oci i la conducció

Els desplaçaments en vehicles privats les nits dels caps de setmana, que és quan es produeix la major demanda d'oci nocturn, és un dels principals perills a què es veuen exposats molts joves i moltes joves avui dia. La combinació de conducció i consum d'alcohol i drogues és, en forma d'accident, la primera causa de mort del jovent. Però, precisament en territoris com el que estem analitzant, les Comarques Gironines, on la xarxa de transport públic és, segons els joves i les joves, molt deficient, agafar el cotxe o la moto és l'única sortida que els queda a molts d'ells per poder-se divertir.

En primer lloc, segons la informació qualitativa de què disposem, a les Comarques Gironines es produeix una centralització de l'oferta d'oci en determinades ciutats. Aquest és un factor clau per entendre que per a molts joves i moltes joves l'única opció de gaudir d'activitats relacionades amb l'oci és desplaçant-s'hi. Però, com dèiem abans, es tracta d'un territori on moure's en transport públic és molt complicat, i una de les poques alternatives que queden als joves i les joves que no tenen mitjà de transport propi és agafar un taxi, cosa que només es plantegen en casos d'extrema urgència, ja que per a ells és un mitjà de transport molt car.



Tot plegat fa que el cotxe o la moto siguin un element bàsic entre els joves i les joves residents en municipis petits a l'hora d'anar-se a divertir, ja que guanyen en llibertat i se'ls amplien enormement les possibilitats d'oci. Així l'adquisició d'un vehicle constitueix un abans i un després en la seva vida. Els joves i les joves són conscients del perill que representa conduir quan s'està de festa per a la seva integritat, no tan sols per conduir sota els efectes de l'alcohol o d'estupefaents, sinó perquè s'ajunten diverses circumstàncies, com ara la falta de visibilitat a la nit o possibles distraccions provocades per la resta d'ocupants del cotxe.

Tot i així, molts pensen que és un perill al qual s'han d'exposar, i que ja hi ha joves que prenen mesures de precaució, com que no begui el conductor, posar-se el cinturó, etcètera, encara que reconeixen que n'hi ha molts d'altres que no fan cas d'aquestes indicacions i posen en risc la seva vida cada cap de setmana.

Les campanyes d'informació

Les campanyes informatives sobre conductes de risc estan presents en els discursos dels joves i les joves, que admeten estar molt més informats que generacions anteriors però que posen en qüestió l'eficàcia d'aquestes campanyes. De fet, segons alguns dels joves i les joves que han participat en els grups de discussió, els resultats d'aquests tipus de campanyes són un aspecte que cal replantejar-se si es vol incidir en la prevenció, ja que pensen que hi ha hagut campanyes que han contribuït a exagerar molt els efectes negatius de l'alcohol i les drogues, la qual cosa ha reforçat, en moltes de les persones joves que han tastat per primera vegada alguna d'aquestes substàncies, la idea que "no hi ha per tant". És per això que ha augmentat considerablement el consum de cànnabis i de cocaïna encara que hagi augmentat molt la informació respecte als seus efectes.

Cal dir que és difícil avaluar els resultats de les campanyes tenint en compte si ajuden o no a la prevenció, ja que les conductes de risc dels joves i les joves depenen de molts factors entrecruats que aporten molta complexitat a l'assumpte. El que està clar, segons les intervencions, és que mantenir-los informats ja és un grau que agraeixen, i que la prohibició i el control excessiu de cara a la prevenció, no és l'únic camí per acabar amb determinades conductes. La prova és que, fins fa uns anys, s'havia apostat pràcticament només per la prohibició i el consum no ha disminuït.

Alguns dels joves i les joves han aportat idees per millorar les campanyes de prevenció que es fan als instituts i altres centres d'educació. Per exemple, s'ha parlat de la importància que té fer servir com a interlocutor un jove carismàtic amb una estètica propera al grup de joves al qual es vol dirigir el missatge. Però, prendre contacte amb la realitat de manera directa seria, potser, la fórmula més eficaç. Hi ha diverses maneres de portar a terme aquesta opció:

- Mitjançant vídeos en què les víctimes d'accidents expliquin la seva experiència.
- Portar les víctimes als centres a fer xerrades.
- Portar els joves i les joves a sales d'urgències d'hospitals. Encara que sigui una opció bastant radical, una noia la va explicar perquè a ella li van fer a l'institut i diu que va tenir excel·lents resultats.



A part de les campanyes i els missatges, sembla clar que s'hauria de ser més pràctic i portar a terme accions que els joves i les joves notessin en la seva vida quotidiana. Per exemple, un dels joves explicava que faltien preservatius als instituts i que s'han d'abandonar definitivament els tabús per actuar sobre els problemes reals. Però també és cert que l'ampla diferència d'edats que conviuen als centres és un problema a l'hora d'implementar actuacions d'aquest tipus.

4.1.5 Cultura i estils de vida

Sobre les pràctiques culturals

Segons les intervencions en els grups de discussió, els principals problemes que envolten les pràctiques culturals del jovent de les Comarques Gironines estan relacionats amb els següents aspectes:

- La inaccessibilitat, com a conseqüència dels alts preus que s'han de pagar en determinats actes.
- La pobra oferta cultural.
- La falta de temps d'alguns joves i algunes joves.

En els discursos desenvolupats en els grups de discussió, són molts els joves i les joves que opinen que els bons concerts, els museus, alguns espectacles i, sobretot, el teatre, són molt cars per a les seves butxaques. Aquesta és una de les intervencions relacionada amb aquest tema:

"No puedes hacer nada, vas al centro y a mí me cobran 25 euros por ver una obra de teatro. Claro que después sólo va gente mayor! Yo sí voy es porque me invita mi padre, y luego dicen: "Esta gente joven no va al teatro ni nada." Cómo lo vamos a hacer si no nos podemos permitir ese lujo, entre la vivienda y todo."

Un dels suggeriments que van fer els joves i les joves per atenuar aquest problema és que s'incrementin les subvencions per a actes culturals i que això es reflecteixi en els preus, i afegeixen que a Alemanya, per exemple, la cultura és molt més accessible per al jovent que a Catalunya.

Una altra queixa és l'escassa oferta cultural que hi ha: per xemple, les pel·lícules noves normalment s'estrenen més tard que a Barcelona, l'agenda de concerts rellevants no és gaire àmplia i d'obres de teatre se'n fan molt poques i gairebé sempre d'actors locals. En aquest sentit, hi ha molta diferència entre els joves i les joves que viuen en pobles petits i els que viuen en capitals com Girona. Molts dels joves i les joves residents en pobles petits critiquen la centralització de l'oferta cultural a les ciutats, ja que els obliga a desplaçar-s'hi i fins a anar a Barcelona quan volen assistir a algun acte que els interessa. També els és difícil informar-se dels espectacles o de determinades activitats culturals que s'ofereixen en aquestes ciutats.

Una altra qüestió que apareix és que l'oferta cultural a les Comarques Gironines millora al estiu, sobretot en determinades viles costaneres de caire turístic com Sant Feliu de Guíxols, Calonge, Palamós o Palafrugell, on els ajuntaments pràcticament destinen la totalitat del pressupost de cultura als dos mesos d'estiu, mentre que el jovent reclama una oferta cultural més regular tots els mesos de l'any. Així, proposen que des dels ajuntaments i altres institucions s'opti per una programació cultural, potser més alternativa, una mica més barata i de qualitat, que pensi en els residents tot l'any i fugi dels habituals programes comercials per als turistes d'estiu.



Pel que fa a les festes majors, pensen que estan bé, però que si es facilités la participació del jovent en el disseny de les activitats i la programació, serien més atractives per als joves i les joves, que és un dels col·lectius que més les gaudeix.

La falta de temps i l'estrès provocats pels estudis i les feines són altres factors que disminueixen les pràctiques culturals d'alguns joves i algunes joves. Tot i així, també n'hi ha que gaudeixen de força temps lliure i, entre les principals activitats que diuen fan hi ha l'esport, anar a discoteques o a bars i l'ús d'Internet.

Els hàbits nocturns del cap de setmana

Segons les intervencions dels joves i les joves, quan surten de nit els caps de setmana hi ha, bàsicament, dues opcions: anar en un pub o una discoteca o estar-se al carrer.

Entre els que opten per la primera opció, els joves i les joves que viuen en pobles petits es queixen de les poques discoteques i pubs que hi ha als seus municipis. A més, creuen que des dels ajuntaments cada vegada se'n tanquen més. Aquesta tendència perjudica molt els joves, que són els principals usuaris d'aquest tipus de locals. És per això que pensen que des de les institucions vetllen més pels interessos dels adults i la gent gran que pels del jovent.

Davant d'aquesta situació es veuen obligats a desplaçar-se a municipis més grans per divertir-se, cosa que comporta dificultats de mobilitat que més tard analitzarem amb més detall en el capítol que hi fa referència.

Els adolescents que encara no són majors d'edat han de fer front a un altre problema: hi ha molts establiments que tenen límit d'edat i només poden entrar-hi els majors de 18 anys. Així, molts dels nois i les noies menors d'aquesta edat es veuen en la tessitura d'haver de *colar-se* en determinats locals per poder-se divertir, ja que no n'hi ha d'altres. Per atenuar el problema proposen que s'obrin establiments sense alcohol destinats al públic menor d'edat perquè hi pugui ballar i relacionar-se igual que fan els majors d'edat.

Per últim, pel que fa els joves i les joves immigrants, en general prefereixen anar a pubs o discoteques que estiguin vinculats a la seva cultura. En aquest sentit, destaquen sobretot els joves i les joves sud-americans, que freqüenten normalment *pubs latinos* i que, segons ells, es caracteritzen per viure la nit d'una manera especial.

Però no tothom vol anar a discoteques o pubs, i hi ha joves que no els agraden aquests establiments però, en canvi, no tenen cap altra alternativa d'oci nocturn, i el que fan és quedar-se al carrer, buscar espais que els agradin o que siguin especials per a ells –places, fonts, etcètera– i quedar-s'hi parlant o fent qualsevol cosa, pràctiques força associades al consum de cànnabis. Els joves i les joves pensen que davant la falta d'alternatives d'oci s'han de crear ells mateixos els espais, en aquest cas, al carrer, i creuen que obrir casals de joves o poliesportius a la nit els caps de setmana seria molt positiu i una manera de disposar de instal·lacions per fer activitats diferents a la que acostumen a fer els caps de setmana. És això el que va comentar un jove en un dels grups de discussió:

“Perquè no tothom vol anar a una discoteca i és l'única oferta que hi ha. És això que dèiem abans, si obrissin un casal popular o alguna cosa, doncs jo crec que seria millor, i farien altres activitats que no fos estar recolzats a la barra d'un bar.”



La situació dels joves i les joves que viuen en urbanitzacions relativament aïllades és un altre cas. Es tracta d'una variant de joves que es queden al carrer davant la falta d'alternatives d'oci. Aquests joves i aquestes joves, sobretot els que no disposen de mitjà de transport, a diferència dels que viuen als nuclis urbans, surten molt poc i, quan surten, acostumen a quedar-se a la urbanització al carrer, fent qualsevol cosa. Segons el que expliquen, només de tant en tant opten per agafar un taxi entre uns quants i anar-se'n a una discoteca, perquè els surt molt car, i, doncs, no sempre ho poden fer. Això forma part dels problemes de mobilitat que tenen alguns joves i algunes joves en aquest territori i que més tard analitzarem.

4.2 Participació

La crisi del món associatiu

El món associatiu pateix cada vegada més a l'hora d'intentar aglutinar joves. Segons la informació qualitativa que hem analitzat, pertànyer a una associació no forma part de les prioritats de la majoria de joves a les Comarques Gironines.

Una de les idees que fan servir molts joves i moltes joves a l'hora d'explicar aquesta falta d'interès pel món associatiu és el canvi produït en el procés de socialització dels nois i les noies els últims anys: l'ús de l'ordinador o les videoconsoles i, en molts casos, de la televisió, s'ha incrementat molt entre el jovent, raó per la qual es troben més a prop d'un món virtual que de la mateixa societat. Així, en gran mesura, les relacions humanes passen a un segon pla i la gent jove viu més atomitzada. De tota manera, la falta de temps, l'estrès i la hiperactivitat que pateixen els joves i les joves, sobretot els que resideixen a les ciutats, tampoc ajuden gaire en aquest sentit.

És evident, que les generacions anteriors feien més vida al carrer, relacionant-se amb amics i amigues i que això facilitava el desenvolupament de valors com la solidaritat i el companyerisme, bàsics en el moviment associatiu; però, com diuen alguns joves i algunes joves, abans formar part d'una associació era simplement una estratègia per conèixer gent i no necessàriament per implicar-se en una determinada causa, la qual cosa no treu que pertànyer a un col·lectiu acabés despertant l'interès per les activitats que s'hi feien. Tot i així, actualment el fenomen dels xats i altres pàgines webs interactives, per exemple, constitueixen nous camins per a les relacions humanes i fa possible que es produeixin noves formes de comunicació o participació entre joves. Aquesta mena de participació virtual no incideix en la creació de noves associacions, però potser sí que ajuda els joves i les joves a posar-se en contacte amb gent que tingui les mateixes inquietuds.

L'educació és un altre pilar fonamental a l'hora de fomentar la implicació social dels joves i les joves. I precisament l'educació en el lleure, amb un marcat protagonisme arreu de Catalunya, ho té cada vegada més difícil per dur-se a terme, a causa de la falta de locals i equipaments destinats a espais i caus.

En la delicada situació que travessa el món associatiu a les Comarques Gironines, destaquen dos tipus d'associacions que funcionen encara que siguin poques: les primeres són més aviat folklòriques i estan vinculades a joves catalanoparlants. Es tracta d'associacions com ara espais, colles de gegants, correfocs, etcètera. Són associacions que apareixen amb més facilitat a comarques de l'interior, com el Ripollès o la Garrotxa, pel fet que són comarques on els joves i les joves estan més arrelats al territori i a la tradició cultural d'arrel catalana, la qual cosa facilita que es mantinguin aquests tipus d'associacions. També hi influeix la poca immigració que fins ara han absorbit aquestes comarques en relació amb la resta del seu àmbit territorial.



L'altre tipus d'associacions rellevants en aquest àmbit són les d'immigrants extracomunitaris, més comunes a la zona de l'Empordà, i la seva activitat se centra en la lluita pels drets dels nouvinguts i nouvingudes. A través d'elles donen assessorament i cobertura social als immigrants.

Aquests dos tipus d'associacions, deixa un sector juvenil una mica apartat del mapa associatiu del territori, ens referim als joves castellanoparlants, fills d'immigrants provinents de la resta de l'Estat, que són els que s'hi mostren menys interessats.

El foment de la participació

L'apatia respecte a la participació social i l'associacionisme, és resultat, en bona part, del fet que molts joves i moltes joves se senten abandonats per les autoritats polítiques. La majoria de joves se sent molt desmotivada de cara a la política i la lluita social, pensen que la classe política no s'esforça gaire a fer coses que els beneficiïn i que les opcions de participació que els brinda el sistema democràtic són mínimes. A parer seu, la qüestió de l'habitatge és un exemple clar d'aquest abandonament, perquè constitueix un dels problemes més greus per als joves però no està en les prioritats de les agendes polítiques solucionar-lo.

Es queixen també del tancament de llocs d'esbarjo sense pensar que hi ha molts joves i moltes joves que els aprofiten. Sovint se senten discriminats per les actuacions municipals, ja que de manera contínua les decisions polítiques deixen els interessos dels joves i les joves en un segon pla i donen prioritat a les peticions d'altres sectors socials. El següent extracte pertany a les transcripcions dels grups de discussió:

"Platja d'Aro es una pasada, es un parque recreativo para guiris y gente con pasta. Pero ya no hay guiris, ya no van... y quieren cerrar los pubs y discotecas porque, como el ruido les molesta a los abueletes que van, dicen: "Vamos a cerrarlo todo", y para los jóvenes no hay ningún tipo de apoyo."

Els joves i les joves veuen com els espais participatius es troben copats per generacions superiors, el que ells denominen *tap generacional*, que els impedeix prendre decisions sobre els seus problemes i participar amb garanties en les qüestions que els interessin. Al mateix temps, la gent de més edat gaudeix d'una situació més sòlida en el sistema i les seves necessitats són ateses per les autoritats per davant de les de la gent jove, que creuen que és necessari fomentar la seva participació creant a cada municipi fòrums de participació o consells de joves en què puguin decidir, per exemple, en quines actuacions es gastaran els diners destinats a política juvenil.

Els joves i les joves immigrants extracomunitaris, per la seva banda, reclamen que se'ls reconeguin drets polítics. La seva situació els exclou totalment de la participació política i per això demanen el dret de vot, ja que potser sigui l'única manera que algú es recordi de les seves necessitats. Ells treballen i paguen impostos com tothom, i no entenen perquè no poden votar ni tan sols en les eleccions municipals.

Per últim, la falta d'espais destinats a joves n'agreuja la falta de participació, però aquesta qüestió la desenvoluparem en el següent punt.



Espais

Un dels principals obstacles que troben els joves i les joves per poder desenvolupar la participació social és la falta d'espais. La majoria de joves coincideix a dir que troben a faltar espais on poder-se reunir i fer activitats. S'ha de tenir en compte que aquests espais són enormement necessaris per fer possible un altre tipus d'educació i desenvolupar el compromís social i determinats valors en la joventut. Equipaments com ara casals de joves són en general escassos a les Comarques Gironines, i hi ha joves que insisteixen en la importància que tenen, a banda d'altres espais, perquè fan possible que la gent es barregi i que es conegui tothom, si no, els joves i les joves es queden als seus locals, als seus pisos o al carrer, i hi ha poc contacte.

Davant la insuficiència d'espais, els joves i les joves que han pogut han optat per llogar pisos o locals. Malgrat tot, llogar espais privats no és gens fàcil, els lloguers, diuen, són caríssims, demanen avals i, sovint, els arrendataris volen saber quines activitats s'hi faran, mostrant una certa desconfiança cap al jovent. A més, els locals econòmicament més accessibles, o estan fets malbé i necessiten una profunda rehabilitació, o no són adients per desenvolupar-hi determinades activitats.

Altres alternatives, segons els joves i les joves, per eludir aquesta situació és reunir-se en un bar o al carrer, però aquestes dues opcions no reuneixen els requisits mínims per satisfer les seves necessitats. Segons la majoria d'opinions, la solució passa per invertir més diners en la joventut des de les institucions públiques. El següent extracte pertany a les transcripcions dels grups de discussió:

“Además las instituciones no ponen dinero. Por ejemplo hay 70 chavales y, en teoría, son 7 monitores, y el ayuntamiento sólo paga 2 de 7. ¿Entonces, qué tenemos que hacer? ¿Cerrar espacios? ¿Menos gente? ¿Que se queden sólo 30 niños? ¿Y los otros 40 chavales qué van a hacer? En la calle, y luego se quejan que hacen el gamberro.”

Segons les informacions qualitatives, **els espais públics destinats al jovent, com els casals de joves, són sobretot necessaris als pobles, on l'esperit associatiu està una mica més desenvolupat que no pas a les ciutats i és on més falta fan.** La inexistència de locals o d'altres tipus d'espais destinats a la gent jove fa que aquesta se senti desemparada per les institucions públiques.

Cal destacar que la iniciativa que s'ha portat a terme des de les institucions i que més ben valorada ha estat per la majoria dels joves i les joves és la que s'ha celebrat els últims estius a Banyoles (Pla de l'Estany). Es tracta de la “festa de la nit”, de la qual ja hem parlat abans. Als mesos d'estiu s'hi desenvolupen nombroses activitats, com ara esports, jocs de rol, cinema, etcètera, a la nit, amb el suport de l'Ajuntament i en espais públics com centres cívics o instal·lacions esportives.



4.3 Cohesió social i equilibri territorial

La identitat cultural

A causa del seu bilingüisme, a Catalunya la llengua constitueix un dels elements d'identitat cultural més forts. En aquest sentit, la informació qualitativa relativa a les Comarques Gironines revela l'existència d'un cert conflicte d'identitat associat a la llengua entre els joves i les joves, sobretot als pobles. Segons les intervencions, als pobles **la relació entre castellanoparlants –immigrants o fills d'immigrants de la resta de l'Estat– i catalanoparlants joves és mínima, cadascú va per la seva banda**. A més, tant els uns com els altres parlen en clau d'enfrontament quan es refereixen a l'altra comunitat lingüística, per exemple, alguns joves i algunes joves castellanoparlants són reticents a fer ús del català, encara que el sàpiguen parlar, s'identifiquen amb la seva llengua i s'estimen més parlar en castellà, igual que passa amb molts catalanoparlants i el català. Els següent extracte prové de la intervenció d'un jove castellanoparlant:

“...a mí me gusta hablar en castellano. Te entiendes mejor con el castellano. Pero aquí vas a una tienda y te hablan en catalán. Y no sé, no es que lo vea mal, pero si hablo en castellano, prefiero que me hablen en castellano...”

No cal dir que aquest sentiment identitari, molt marcat per l'ús de la llengua, es trasllada a aspectes culturals –la música, la manera de vestir...– i fins polítics –nació catalana vs nació espanyola–. Així, a les Comarques Gironines predomina més la cultura catalana a les comarques d'interior que no pas a les costaneres, l'explicació potser rau en el fet que, fins ara, el Ripollès, la Garrotxa i el Pla de l'Estany –comarques d'interior– han absorbit menys immigració que la Selva, el Baix Empordà i l'Alt Empordà –comarques costaneres–, i mantenen una població jove molt arrelada al territori i als seus costums.

Tot i així, en general, no podem parlar d'un conflicte que generi violència, i la convivència és totalment normal, malgrat que la defensa aferrissada que fa cada comunitat de la seva llengua creï una mica de tensió, raó per la qual parlem de conflicte de baixa intensitat.

A les ciutats, en canvi, la convivència lingüística està més normalitzada i les relacions entre catalanoparlants i castellanoparlants són en general òptimes. A Girona capital, per exemple, segons els joves i les joves, ara es parla més castellà que abans, a causa, entre d'altres coses, de l'arribada de nova immigració els últims anys. Però els joves i les joves pensen que parlar castellà i català al carrer és positiu, ja que es tracta d'una riquesa cultural. Tot i així, molts catalanoparlants, a més de tenir aquesta opinió, pensen que només hi hauria d'haver una llengua oficial a Catalunya, el català, i no dues com ara. A més, creuen que, per exemple, la immigració extracomunitària hauria d'aprendre primer català que castellà, però estan d'acord que s'ha de fer un esforç mutu entre les comunitats lingüístiques per respectar l'ús de les dues llengües.

La immigració extracomunitària pràcticament està al marge d'aquest conflicte, ja que manté poc contacte amb les altres comunitats del territori. Segons els joves i les joves, el contacte intercultural es produeix bàsicament només entre els nens a l'escola, i pensen que un dels motius principals d'aquesta situació és la llengua. Però, a banda de la llengua, hi ha aspectes importants, com les diferències culturals, religioses i econòmiques, que afavoreixen la formació de guetos gairebé impermeables a la resta de població. Pel que fa a la llengua, en general, la immigració parla castellà, però la majoria es mostra interessada a aprendre català, i als pobles, a causa del major ús del català, aprèn català amb més facilitat que no pas a les ciutats. Com es pot observar en les dades de la taula 4.16, al voltant del 60% dels joves i les joves viuen en municipis de menys de 20.000 habitants, cosa que afavoreix l'aprenentatge del català per part de la immigració extracomunitària, i encara més a les comarques d'interior, en què no hi ha cap municipi que arribi als 20.000 habitants (Pla de l'Estany i Ripollès).



Grandària del municipi per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatge).

4.16								Total població
		15-19	20-24	25-29	30-34	35-64	65 o més	
Fins a 500 hab.	Valors %	1.009 3,3	1.391 3,4	1.659 3,7	1.642 3,7	9.353 4,4	5.672 5,7	23.571 4,3
501-2.000 hab.	Valors %	3.007 9,9	3.980 9,6	4.301 9,5	4.280 9,6	22.915 10,7	12.615 12,7	58.716 10,6
2.001-5.000 hab.	Valors %	5.361 17,6	7.243 17,6	8.113 17,9	7.966 17,9	39.788 18,7	18.130 18,3	100.695 18,2
5.001-20.000 hab.	Valors %	8.977 29,5	12.117 29,4	13.369 29,5	13.140 29,5	62.772 29,4	28.875 29,1	162.506 29,4
Més de 20.000 hab.	Valors %	12.084 39,7	16.516 40,0	17.910 39,5	17.508 39,3	78.462 36,8	33.863 34,2	208.173 37,6
Total	Valors %	30.438 100,0	41.247 100,0	45.352 100,0	44.536 100,0	213.290 100,0	99.155 100,0	553.661 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

* La columna "Total població" inclou la població de 0 a 65 o més anys d'edat.

Per últim, a part d'aquesta identitat cultural, n'hem detectat una altra que té més a veure amb el binomi **poble-ciutat**: mentre que els joves i les joves provinents de ciutats que ara viuen en pobles –el cas habitual és de joves provinents de l'Àrea Metropolitana– s'identifiquen amb la ciutat i no els agrada gens residir en un municipi petit, els joves i les joves originaris dels pobles prefereixen la tranquil·litat i l'entorn natural dels seus municipis que la ciutat. D'aquests, només hi ha l'excepció d'alguns universitaris i universitàries que, després de viure a Girona, han renunciat a tornar al poble a causa de les millors sortides professionals que ofereix la capital.

Un factor que afecta aquesta identitat de poble és la mobilitat residencial dels joves i les joves de nuclis de població grans cap a nuclis de població petits, que, com hem comentat, és possiblement una de les causes de l'increment entre 1995 i 2003 (taules 4.14 i 4.15) de les migracions internes de la població jove. Alguns joves i algunes joves compren habitatges en pobles petits en lloc del seu municipi habitual perquè els preus són més baixos. D'una banda, aquest desplaçament pot provocar desarrelament en la persona; de l'altra, si aquests nous residents als pobles continuen fent vida a la ciutat d'origen, per raons de feina o qualsevol altra raó, el fet de viure en un lloc diferent els provoca una sèrie de despeses extres pels desplaçaments, tant de diners –benzina, desgast del vehicle, títols de transport públic, etcètera– com de temps –el temps que triguen en els desplaçaments–. Alhora, aquesta mena de deslocalització de l'habitatge té també conseqüències negatives per als joves i les joves dels pobles, que veuen com els preus dels habitatges pugen indiscriminadament al seu municipi. Els joves i les joves dels nuclis petits culpen d'aquest increment, en els grups de discussió, els nous "invasors" que busquen habitatge a preus assequibles.

Hem detectat també que, sovint, aquests habitatges als pobles petits i, en general, molts dels habitatges als quals té accés el jovent són, o millor dit, eren segones residències. Això es produeix bàsicament per les següents raons:



- Perquè es tracta de la segona residència dels pares que li deixen al fill perquè l'ocupi com a primera residència.
- Perquè hi ha joves que compren cases o pisos destinats a segona residència pel fet que el preu és més assequible.

El problema principal d'aquesta tendència és que les urbanitzacions, o les zones on estan situats els habitatges, no estan equipades per viure-hi tot l'any i fa molt incòmoda l'estada. Així, és freqüent que hi hagi problemes d'infraestructures –Internet, correu, canals de TV, etcètera– o simplement que anar a comprar qualsevol cosa requereixi fer desplaçaments llargs, ja que els establiments comercials són escassos.

L'ús del català

En les dades de la taula 4.17, al 2001 es pot observar l'ús del català entre els joves i les joves del conjunt de Catalunya: juntament amb la franja d'edat de 10 a 14 anys, els joves i les joves de 15 a 29 anys tenen els percentatges més alts de coneixement complet de la llengua –parlar, llegir i escriure– de tota la població.

Coneixement del català per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatge).

4.17		15-19	20-24	25-29	30-34	35-64	65 o més	Total població
No l'entén	Valors %	747 2,5	1.697 4,1	2.453 5,4	2.369 5,3	8.400 3,9	5.479 5,5	24.197 4,5
L'entén	Valors %	1.256 4,1	2.014 4,9	3.030 6,7	3.830 8,6	26.877 12,6	16.512 16,7	65.635 12,1
L'entén i el sap llegir	Valors %	150 0,5	274 0,7	452 1,0	794 1,8	5.569 2,6	1.863 1,9	9.966 1,8
El sap parlar	Valors %	184 0,6	262 0,6	427 0,9	507 1,1	4.896 2,3	4.739 4,8	17.140 3,2
El sap parlar i llegir	Valors %	964 3,2	1.576 3,8	2.732 6,0	4.524 10,2	57.682 27,0	35.631 35,9	109.222 20,1
El sap parlar, llegir i escriure	Valors %	27.137 89,2	35.424 85,9	36.258 79,9	32.512 73,0	109.866 51,5	34.931 35,2	316.401 58,3
Total	Valors %	30.438 100,0	41.247 100,0	45.352 100,0	44.536 100,0	213.290 100,0	99.155 100,0	542.561 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

* La columna "Total població" inclou la població de 0 a 65 o més anys d'edat.



A les Comarques Gironines, la proporció de joves que té coneixement complet del català supera la de Catalunya: de 15-19 anys: 89,2%; de 20-24 anys: 85,9%, i de 25-29 anys: 79,9%. Mentre que a Catalunya aquests valors són, respectivament, 15-19 anys: 86,5%; 20-24 anys: 82,0%, i 25-29 anys: 75,2%. D'altra banda, el pes dels joves i les joves immigrants fa que aquest àmbit destaquí també per sobre de Catalunya en joves que no entenen el català. Així, els joves i les joves que no entenen català a les Comarques Gironines són: de 15-19 anys, un 2,5%; de 20-24 anys, un 4,1%, i de 25-29 anys, un 5,4%, percentatges que per al conjunt de Catalunya són, respectivament, 2,2%, 3,8% i 4,9%. A més, si tenim en compte la informació de la taula 4.18, referida a l'any 1996, i la comparem amb la de 2001, veurem que el creixement d'aquest col·lectiu al llarg del territori els últims anys ha ocasionat un descens dels percentatges de coneixement complet de català, ja que, com és obvi, aquest indicador està força relacionat amb el lloc de naixement. Això es veu millor a nivell comarcal: **a l'àrea empordanesa, per exemple, que abans hem dit que és la zona on més estrangers i estrangeres nouvinguts s'han instal·lat de les Comarques Gironines, els percentatges de joves que no entenen el català o que en tenen un coneixement parcial –l'entén, l'entén i el sap llegir o el sap llegir i parlar– supera la mitjana de l'àmbit territorial, sobretot al Baix Empordà. A la Selva, els percentatges que superen la mitjana són els dels joves i les joves que coneixen català de manera parcial, cosa que s'explica pel fet que en gran mesura es tracta d'immigració de la resta de l'Estat, més assentada al territori perquè va arribar fa dècades i que, per tant, ha estat més en contacte amb el català, fins i tot pot ser que els joves i les joves hagin fet l'escola en català encara que no l'utilitzin habitualment, amb la consegüent menor possibilitat que no l'entenguin.**

Coneixement del català per grups d'edat. Àmbit territorial, 1996 (en valors absoluts i en percentatge).

4.18		15-19	20-24	25-29	30-34	35-64	65 o més	Total població
		Valors %	Valors %	Valors %	Valors %	Valors %	Valors %	Valors %
No l'entén	Valors %	363 0,9	720 1,8	1.130 2,9	1.316 3,1	6.131 3,2	5.572 6,1	16.808 3,2
L'entén	Valors %	574 1,5	1.215 3,0	2.723 6,9	4.152 9,9	26.882 14,0	11.749 12,9	53.417 10,3
L'entén i el sap llegir	Valors %	117 0,3	230 0,6	565 1,4	1.001 2,4	5.589 2,9	1.595 1,7	9.518 1,8
El sap parlar	Valors %	410 1,1	548 1,4	825 2,1	1.088 2,6	9.558 5,0	9.002 9,9	32.171 6,2
El sap parlar i llegir	Valors %	1.363 3,6	2.217 5,5	3.901 9,9	8.040 19,2	65.213 34,0	36.645 40,2	123.851 23,8
El sap parlar, llegir i escriure	Valors %	35.427 92,6	35.423 87,8	30.332 76,8	26.253 62,7	78.540 40,9	26.583 29,2	274.231 52,7
Total	Valors %	38.254 100,0	40.353 100,0	39.476 100,0	41.850 100,0	191.913 100,0	91.146 100,0	519.941 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Padró d'habitants de 1996. Institut d'Estadística de Catalunya.

* La columna "Total població" inclou la població de 0 a 65 o més anys d'edat.



En canvi, a les comarques d'interior els nivells de coneixement de català són dels més alts de Catalunya. Destaca el Ripollès, on els percentatges de coneixement complet del català superen el 90% en les tres franges d'edat –15-19 anys: 95,1%; 20-24 anys: 92,0%; 25-29 anys: 91,3%–. Això, com hem comentat abans, implica també un major nivell d'identitat catalana dels joves i les joves. D'altra banda, en aquests àmbits més catalanoparlants, les persones immigrants acostumen a aprendre més català, ja que la forta presència de la llengua en la vida quotidiana fa que sigui gairebé imprescindible conèixer-la, encara que sigui només entendre-la.

Segons l'anàlisi qualitativa, aprendre la llengua del territori, tant castellà com català, és una de les prioritats dels nouvinguts i nouvingudes, ja que sense aprendre-la no poden treballar. En aquest sentit, els sud-americans de parla castellana tenen un cert avantatge davant els magribins o els joves i les joves d'Europa de l'Est. Però molts joves i moltes joves immigrants estan cada vegada més interessats d'aprendre català perquè pensen que els obre moltes portes, i són conscients que els catalans ho valoren molt. N'hi ha que diuen que parlar català de vegades és millor encara que tenir un títol qualsevol a l'hora de buscar feina. Aprofitant aquest interès, alguns joves i algunes joves suggereixen que s'hauria de facilitar l'accés a classes de català a la població immigrant un cop empadronats i amb documentació. Diuen que hi sortirien guanyant tots, d'una banda, les persones immigrants que podrien aprendre el català, i de l'altra, els mateixos catalans, perquè s'impulsaria encara més l'ús del català. També pensen que seria un element important de cara a la convivència, ja que la llengua és un element bàsic de comunicació i fomentaria la relació entre els uns i els altres.

Una mobilitat limitada

A simple vista, la deficiència del transport públic és l'aspecte que més crida l'atenció a les Comarques Gironines respecte a la mobilitat. Això té una rellevància important en els joves i les joves, ja que aquest col·lectiu n'és, en general, un dels principals usuaris. Però mirem abans com és la mobilitat al territori.

Nombre de viatges diaris (per treball i estudis) per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatge).

4.19		15-19	20-24	25-29	30-34	35-64	65 o més	Total població
Cap	Valors %	2.310 10,9	5.176 15,6	2.698 7,8	1.277 4,0	3.514 2,8	97 3,8	15.072 6,0
Un	Valors %	9.380 44,3	13.205 39,8	14.817 43,1	15.141 47,1	55.986 44,1	966 37,7	109.495 43,7
Dos o més	Valors %	9.497 44,8	14.789 44,6	16.875 49,1	15.738 48,9	67.410 53,1	1.502 58,6	125.811 50,2
Total	Valors %	21.187 100,0	33.170 100,0	34.390 100,0	32.156 100,0	126.910 100,0	2.565 100,0	250.378 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

* La columna "Total població" inclou la població de 0 a 65 o més anys d'edat.



Si observem les dades del Cens de 2001, veiem que la gran majoria de joves i tant a les Comarques Gironines com a Catalunya fan com a mínim un desplaçament al dia. Però, dins d'aquesta distribució, destaca la superioritat del percentatge de joves gironins que no fan cap desplaçament respecte als del conjunt de Catalunya. Pel que fa a l'àmbit territorial, destaca el Ripollès, on els joves i les joves que no fan cap desplaçament tenen percentatges relativament alts –15-19 anys: 21,8%; 20-24 anys: 32,0%; 25-30 anys: 21,9%–. L'Alt Empordà i la Garrotxa també tenen nivells prou baixos de mobilitat i reforcen aquesta tendència de l'àmbit.

Els percentatges de joves que fan dos o més desplaçaments diaris també són lleugerament superiors a les Comarques Gironines que a Catalunya. Si revisem les dades comarcals, trobem que les comarques on els joves i les joves fan més viatges són el Gironès i el Pla de l'Estany, potser a causa de la influència de la capital, Girona, a la seva comarca i, en aquest cas, també a la petita comarca veïna.

Mitjà de desplaçament per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatge).

4.20								Total població
		15-19	20-24	25-29	30-34	35-64	65 o més	
Vehicle privat	Valors %	9.737 51,6	20.203 72,2	24.329 76,8	23.663 76,6	89.278 72,4	1.357 55,0	168.567 71,6
Transport públic	Valors %	3.405 18,0	2.482 8,9	1.202 3,8	870 2,8	3.299 2,7	53 2,1	11.311 4,8
Caminant i altres	Valors %	5.735 30,4	5.309 19,0	6.161 19,4	6.346 20,6	30.819 25,0	1.058 42,9	55.428 23,6
Total	Valors %	18.877 100,0	27.994 100,0	31.692 100,0	30.879 100,0	123.396 100,0	2.468 100,0	235.306 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

* La columna "Total població" inclou la població de 0 a 65 o més anys d'edat.

Però, com dèiem abans, les diferències entre les Comarques Gironines i el conjunt de Catalunya s'accentuen si observem el mitjà de transport que fan servir per fer els desplaçaments (taula 4.20). Al territori gironí, l'ús del transport públic és molt baix, i l'única xifra mínimament remarcable és el 18% dels joves i les joves de 15 a 19 anys, que, en termes generals, no és una xifra important, ja que a la resta de Catalunya el percentatge de joves d'aquest grup d'edat que fan servir transport públic és molt superior, un 35,3%. Tanmateix, si mirem els percentatges de la resta de franges d'edat, veiem que l'ús de transport públic a les Comarques Gironines és mínim, ja que, mentre que a l'àmbit territorial els joves i les joves de 20 a 24 anys el fan servir en el 8,9% dels casos, a Catalunya és el 32,8%, i mentre que els joves i les joves de 25 a 29 anys el fan servir en el 3,8% dels casos, a Catalunya és el 23,6%.



És evident, doncs, que la raó principal d'aquest descens en l'ús del transport públic té molt a veure amb la deficient xarxa del territori. La informació qualitativa revela que la xarxa de transport públic gironí es caracteritza per la poca freqüència de les línies d'autobusos intermunicipals i el garbuix dels horaris. A més, es tracta de rutes molt centralitzades en les ciutats importants o capitals de comarca, i molts pobles queden desatesos pel servei. Tot plegat repercuteix en un ascens de l'ús del transport privat molt per sobre dels percentatges de Catalunya, ja que pràcticament és l'única opció de transport a l'hora de fer desplaçaments llargs. La Garrotxa és la comarca que més acusa aquesta situació, amb percentatges d'ús de transport privat elevadíssims tenint en compte que es tracta de joves –15-19 anys: 62,3%; 20-24 anys: 78,6%; 25-29: 82,3%–. Les comarques on el transport públic funciona millor són el Gironès i el Ripollès, cosa que es reflecteix en un augment de l'ús per part dels joves i les joves.

Si comparem les taules dels anys 1996 (vegeu Annex estadístic) i 2001 que fan referència al mitjà de transport utilitzat, la tendència dels últims anys ha estat marcada per l'increment generalitzat de l'ús del transport privat. Dos dels factors que poden tenir més a veure amb aquesta tendència són, d'una banda, l'augment de les facilitats del mercat per comprar vehicles privats i, de l'altra, l'augment de la deslocalització laboral –joves que treballen en un altre municipi–, en un territori amb una xarxa de transport públic insuficient.

Aquesta dinàmica de mobilitat marcada per l'ús del vehicle privat perjudica sobretot les franges d'edat més joves que, per motius evidents, no gaudeixen d'un fàcil accés al transport privat. Segons l'anàlisi en els grups de discussió, disposar de vehicle privat, ja sigui una moto o un cotxe, constitueix un punt d'inflexió en la vida d'un jove o una jove en la major part de l'àmbit territorial. Els més perjudicats són els joves i les joves de pobles petits o d'urbanitzacions allunyades de centres urbans, ja que, com hem dit, la xarxa de transport públic està molt centralitzada i tant les urbanitzacions com els pobles queden fora de les rutes habituals. La falta de transport públic fa que en alguns casos a molts dels joves i les joves que estudien en un altre municipi els surti més a compte trobar-hi una residència que no pas anar i tornar cada dia.

Davant d'aquesta situació, l'alternativa de molts joves i moltes joves és anar caminant o en bicicleta si la distància i el terreny ho permeten. Aquestes modalitats són habituals en zones on els pobles es troben relativament a prop, com ara a la Vall de Bianya, però no deixa de ser una pràctica perillosa perquè els recorreguts es fan per carretera i el risc d'accidents s'incrementa, sobretot de nit. D'altra banda, hi ha una certa solidaritat per part dels que disposen de vehicle propi, pares o amics i amigues, però aquesta opció provoca, en gran mesura, que els joves i les joves depenguin de la persona amb vehicle per poder-se desplaçar. De tot plegat podem deduir que la mobilitat de gran part dels joves i les joves en aquest àmbit territorial és limitada.

Si observem el creuament entre les variables *Mitjà de desplaçament*, *Grandària del municipi* i *Edat*, que també s'ha de consultar a l'Annex estadístic, veiem que el pas del primer (15-19 anys) al segon grup d'edat (20-24 anys) implica una diferència important en l'ús del vehicle privat, que encara és més important en joves residents en municipis petits. Aquesta dada té relació amb el que dèiem abans respecte a la importància que té per a un jove o una jove d'un poble petit disposar de vehicle privat. En canvi, entre els joves i les joves que viuen en ciutats més grans, encara que el vehicle privat és igualment el mitjà més utilitzat, la diferència no és tan acusada. Aquests joves i aquestes joves opten més per l'ús del transport públic o per anar caminant o en bicicleta que els que viuen en pobles. De tota manera, les preferències per un mitjà o un altre estan marcades per les infraestructures de les quals es disposa: és evident que, si el transport públic no funciona, caldrà utilitzar el vehicle privat per desplaçar-se, que és el cas de molts joves i moltes joves a les Comarques Gironines.



El temps dels desplaçaments

Si ens fixem en el temps que triguen a fer els desplaçaments els joves i les joves (taula 4.21) veiem que les Comarques Gironines destaquen per fer desplaçaments de curta durada. La proporció de joves que fan desplaçaments de menys de 20 minuts és més gran en aquest territori que a la resta de Catalunya. Aquesta dada depèn en gran part de dos factors:

- El mitjà de transport que es fa servir.
- Si la mobilitat obligada es fa en el mateix municipi on resideix la persona o si el destí es troba en un altre municipi.

El concepte de mobilitat obligada es refereix a la mobilitat motivada pels desplaçaments de treball o d'estudis. Aquest tipus de mobilitat, juntament amb les tornades a casa, genera gran part dels desplaçaments d'una persona al llarg del dia.

Temps de desplaçament per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatge).

4.21		15-19	20-24	25-29	30-34	35-64	65 o més	Total població
Menys 10 min.	Valors %	7.303 38,7	9.638 34,4	12.211 38,5	12.697 41,1	55.978 45,4	1.244 50,4	99.071 42,1
10-20 min.	Valors %	6.609 35,0	9.683 34,6	10.811 34,1	10.442 33,8	42.478 34,4	828 33,5	80.851 34,4
21-30 min.	Valors %	2.536 13,4	4.361 15,6	4.747 15,0	4.302 13,9	14.729 11,9	234 9,5	30.909 13,1
31-45 min.	Valors %	1.289 6,8	2.177 7,8	2.084 6,6	1.883 6,1	5.507 4,5	86 3,5	13.026 5,5
46-60 min.	Valors %	643 3,4	1.154 4,1	1.038 3,3	853 2,8	2.473 2,0	37 1,5	6.198 2,6
Més d'una hora	Valors %	497 2,6	981 3,5	801 2,5	702 2,3	2.231 1,8	39 1,6	5.251 2,2
Total	Valors %	18.877 100,0	27.994 100,0	31.692 100,0	30.879 100,0	123.396 100,0	2.468 100,0	235.306 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

* La columna "Total població" inclou la població de 0 a 65 o més anys d'edat.



Lloc de desplaçament (per treball i estudis) per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatge).

4.22		15-19	20-24	25-29	30-34	35-64	65 o més	Total població
Domicili propi	Valors %	365 1,7	790 2,2	1.040 2,8	1.224 3,4	9.487 6,5	549 16,0	13.455 4,8
Varis municipis	Valors %	335 1,5	1.184 3,4	2.033 5,4	2.301 6,4	9.552 6,5	312 9,1	15.717 5,6
Municipi de residència	Valors %	11.278 51,5	15.085 42,9	17.696 47,2	17.761 49,8	78.225 53,6	2.206 64,4	142.251 50,9
Un altre municipi	Valors %	9.811 44,8	17.805 50,7	16.400 43,8	14.261 40,0	48.393 33,2	350 10,2	107.020 38,3
Un altre país	Valors %	98 0,4	280 0,8	294 0,8	134 0,4	292 0,2	9 0,3	1.107 0,4
Total	Valors %	21.887 100,0	35.144 100,0	37.463 100,0	35.681 100,0	145.949 100,0	3.426 100,0	279.550 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

* La columna "Total població" inclou la població de 0 a 65 o més anys d'edat.

Si observem el lloc on es desplacen els joves i les joves de l'àmbit (taula 4.22), veiem que en les franges més joves el desplaçament a un altre municipi és més elevat que en el conjunt de Catalunya, mentre que en la franja de 25 a 29 anys el percentatge de l'àmbit és una mica inferior al percentatge català –els valors per a l'àmbit territorial són: 15-19 anys: 44,8%; 20-24 anys: 50,7%; 25-29 anys: 43,8%; mentre que a Catalunya són: 15-19 anys: 35,6%; 20-24 anys: 46,5%; 25-29 anys: 44,2%–. Per l'edat, podem deduir que en gran part es tracta d'estudiants que han d'anar a un altre municipi a fer l'educació secundària o universitària.

Aquesta tendència és un tret característic dels municipis petits (vegeu l'Annex estadístic), ja que molts no disposen de centres d'educació secundària i els joves i les joves han d'anar a un altre municipi a estudiar. Per tant, no és aquesta la raó que justifica la curta durada dels desplaçaments a les Comarques Gironines, ja que si la mobilitat obligada els fa desplaçar-se a un altre municipi, en general trigarien més temps, raó per la qual guanya pes l'altra opció, és a dir, que triguen menys a causa del mitjà que utilitzen.

Podem dir, doncs, que la curta durada dels desplaçaments té més a veure amb el mitjà de transport que s'utilitza que, en aquest cas, és el vehicle privat. Així, en les comarques en les quals destaca l'ús del transport privat (el Pla de l'Estany, la Garrotxa i el Baix Empordà) es redueix de manera important el temps dels desplaçaments, encara que la mobilitat obligada faci que els joves es desplacin a un altre municipi.

El fet que aquests desplaçaments estiguin motivats, en gran part, pels estudis, fa pensar que el municipi de destí està més o menys a prop del municipi d'origen, la qual cosa redueix el temps que s'ha d'invertir en els desplaçaments.



El Ripollès representa un cas específic que val la pena esmentar, ja que reforça la hipòtesi explicada. Abans hem dit que el Ripollès tenia percentatges relativament alts d'ús de transport públic i també que gran part de la mobilitat obligada dels joves i les joves es feia cap a un altre municipi. Si ens fixem en el temps que triguen a fer aquests desplaçaments, veiem que els percentatges de desplaçaments de 31-45 minuts superen els de l'àmbit territorial en les primeres franges d'edat –15-19 anys i 20-24 anys–; són els joves i les joves que fan servir transport públic i que, com a conseqüència, inverteixen més temps en el desplaçament. En canvi, quan es disposa de vehicle privat, el temps dels desplaçaments es redueix considerablement. Així, els joves i les joves de 20 a 24 anys i, sobretot, els de 25 a 29 anys destaquen respecte a l'àmbit territorial en els desplaçaments de menys de 10 minuts. En aquest últim grup d'edat, hi podria influir el fet que ja estiguin treballant i no estudiant.

El Gironès també constitueix un cas peculiar en aquest sentit. D'una banda, és la comarca on els percentatges de joves amb mobilitat obligada en el mateix municipi de residència són més elevats que la mitjana de l'àmbit territorial; en canvi, quant al temps dels desplaçaments, els percentatges de menys de 10 minuts estan per sota de la mitjana, mentre que destaquen els desplaçaments de 10 a 30 minuts. Una altra vegada veiem la influència del transport públic en el temps dels desplaçaments, ja que el Gironès destaca en l'ús d'aquesta modalitat de transport sobre la resta de l'àmbit territorial. A més, els percentatges de joves que es desplacen caminant en aquesta comarca també es troben per sobre de la mitjana de les Comarques Gironines. Sens dubte, es nota la incidència de les dinàmiques de mobilitat que es produeixen a la ciutat de Girona sobre la totalitat de la comarca.

L'impacte de la immigració

Segons les dades del Padró de 2004, la proporció de joves immigrants, tant estrangers i estrangeres com de la resta de l'Estat que han absorbit les Comarques Gironines (taula 4.23) és superior a la del conjunt de Catalunya. Així, a les Comarques Gironines un 5,6% dels joves i les joves són nascuts a la resta de l'Estat, i un 18,5%, a fora, mentre que els valors per al conjunt de Catalunya són, respectivament, del 4,5% i el 16,2%. Les taules 4.24 i 2.25, que permeten comparar les dades del Padró de 1996 i del Cens de 2001, mostren bé l'increment que hi ha hagut en el percentatge de joves nascuts i nascudes fora de l'Estat els darrers anys: mentre que al 1996 cap franja d'edat arribava al 6%, i al 2001 s'estava al voltant del 10%, al 2004 el percentatge conjunt de les tres franges d'edat era el 18,5%. Aquest increment és correlatiu amb el descens del percentatge de joves nascuts i nascudes a la resta de l'Estat, que ha anat baixant al llarg dels anys.

Lloc de naixement de la població jove de 15 a 29 anys. Àmbit territorial, 2004 (en valors absoluts i en percentatge).

4.23		Lloc de naixement			Total
		Catalunya	Resta de l'Estat espanyol	Fora de l'Estat espanyol	
Terres del Ebre	Valors %	97.740 75,9	7.144 5,6	23.831 18,5	128.715 100

Font: Padró continu de població. Institut d'Estadística de Catalunya.



Lloc de naixement per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatge).

4.24		15-19	20-24	25-29	30-34	35-64	65 o més	Total població
Catalunya	Valors %	26.316 86,5	35.118 85,1	36.701 80,9	32.529 73,0	131.092 61,5	69.634 70,2	404.083 73,0
Resta de l'Estat espanyol	Valors %	1.655 5,4	2.178 5,3	3.449 7,6	6.399 14,4	65.203 30,6	26.285 26,5	107.251 19,4
Fora de l'Estat espanyol	Valors %	2.467 8,1	3.951 9,6	5.202 11,5	5.608 12,6	16.995 8,0	3.236 3,3	42.327 7,6
Total	Valors %	30.438 100,0	41.247 100,0	45.352 100,0	44.536 100,0	213.290 100,0	99.155 100,0	553.661 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Padró d'habitants de 1996. Institut d'Estadística de Catalunya.

* La columna "Total població" inclou la població de 0 a 65 o més anys d'edat.

Lloc de naixement per grups d'edat. Àmbit territorial, 1996 (en valors absoluts i en percentatge).

4.25		15-19	20-24	25-29	30-34	35-64	65 o més	Total població
Catalunya	Valors %	35.456 92,7	36.185 89,7	31.478 79,7	29.689 70,9	119.346 62,2	67.252 73,8	391.559 75,3
Resta de l'Estat espanyol	Valors %	1.781 4,7	2.769 6,9	5.723 14,5	9.190 22,0	63.712 33,2	21.615 23,7	107.654 20,7
Fora de l'Estat espanyol	Valors %	1.017 2,7	1.399 3,5	2.275 5,8	2.971 7,1	8.855 4,6	2.278 2,5	20.727 4,0
Total	Valors %	38.254 100,0	40.353 100,0	39.476 100,0	41.850 100,0	191.913 100,0	91.145 100,0	519.940 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Padró d'habitants de 1996. Institut d'Estadística de Catalunya.

* La columna "Total població" inclou la població de 0 a 65 o més anys d'edat.

En el cas dels joves i les joves estrangers i estrangeres, les comarques que més clarament han marcat aquesta tendència en l'àmbit territorial són l'Alt Empordà (21,5%) i el Baix Empordà (20,6%). Tenint en compte les nacionalitats, la majoria de les joves i els joves estrangers instal·lats en aquestes comarques són del continent africà, sobretot magribins, dada que coincideix amb la del conjunt de l'àmbit territorial (taula 4.26). Si observem els percentatges del total de població immigrada de totes les edats (taula 4.27), veiem que la nacionalitat marroquina és la més freqüent, si bé n'hi ha una part considerable que prové de l'Europa comunitària, sobretot de França, Alemanya i Regne Unit. Aquests últims, en conjunt, es mantenen molt igualats amb als sud-americans, que en la resta de l'àmbit territorial constitueix el segon grup més nombrós d'estrangers i estrangeres. Cal diferenciar les estrangeres i els estrangers comunitaris de la resta d'estrangeres i estrangers no comunitaris que han arribat a Catalunya fugint de la pobresa i la incertesa dels seus països.



Continent d'origen per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatge).

4.26								Total població
		15-19	20-24	25-29	30-34	35-64	65 o més	
Estat espanyol	Valors %	28.189 92,6	37.542 91,0	40.657 89,6	39.773 89,3	199.967 93,8	96.810 97,6	515.094 93,0
Resta UE	Valors %	263 0,9	349 0,8	486 1,1	754 1,7	4.522 2,1	1.664 1,7	8.884 1,6
Resta d'Europa	Valors %	105 0,3	272 0,7	460 1,0	396 0,9	985 0,5	223 0,2	2.798 0,5
Àfrica	Valors %	1.435 4,7	2.120 5,1	2.536 5,6	2.487 5,6	5.376 2,5	231 0,2	19.147 3,5
Centre i Nord Amèrica	Valors %	99 0,3	185 0,4	227 0,5	217 0,5	458 0,2	57 0,1	1.471 0,3
Amèrica del Sud	Valors %	285 0,9	650 1,6	790 1,7	725 1,6	1.577 0,7	143 0,1	5.069 0,9
Àsia i Oceania	Valors %	62 0,2	129 0,3	196 0,4	184 0,4	405 0,2	27 0,0	1.198 0,2
Total	Valors %	30.438 100,0	41.247 100,0	45.352 100,0	44.536 100,0	213.290 100,0	99.155 100,0	553.661 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

* La columna "Total població" inclou la població de 0 a 65 o més anys d'edat.

Pel que fa a la immigració de la resta de l'Estat, el 6,7% de la Selva destaca sobre la resta de comarques d'aquest àmbit territorial. Aquests joves i aquestes joves espanyols s'han de diferenciar també de la immigració no comunitària, ja que és molt probable que tinguin algun familiar instal·lat al municipi, atès que el gruix de la immigració provinent de la resta de l'Estat es va produir en les dècades dels anys 60 i 70. És per aquesta raó, i per les facilitats lingüístiques, entre d'altres, que aquests joves i aquestes joves es troben molt més ben assentats al territori que no pas els no comunitaris.



Població segons país d'origen. Àmbit territorial, 2001.

4.27	Freqüència	Percentatge
Estat espanyol	515.094	93,0
Marroc	13.641	2,5
Gàmbia	3.885	0,7
França	2.114	0,4
Alemanya	1.974	0,4
Colòmbia	1.652	0,3
Regne Unit	1.409	0,3
Argentina	1.094	0,2
Països Baixos	928	0,2
Itàlia	861	0,2
Equador	825	0,1
Bèlgica	754	0,1
Senegal	614	0,1
Portugal	552	0,1
Suïssa	505	0,1
Altres	7.759	1,4
Total	553.661	100

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

Les comarques de l'interior, com la Garrotxa, el Pla de l'Estany i el Ripollès, són les que proporcionalment han rebut menys immigració en aquest àmbit territorial, amb percentatges de nascuts i nascudes a Catalunya per sobre i tot del conjunt de Catalunya. En aquest sentit, destaca el Ripollès, amb un 89,3% de joves nascuts i nascudes a Catalunya, 10 punts per sobre del percentatge global de Catalunya.



Temps de residència al municipi per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatge).

4.28								Total població
		15-19	20-24	25-29	30-34	35-64	65 o més	
0-2 anys	Valors %	2.521 8,3	4.424 10,7	7.135 15,8	6.532 14,7	15.054 7,1	2.910 3,0	60.587 11,0
3-5 anys	Valors %	1.866 6,1	2.421 5,9	4.276 9,4	5.443 12,2	13.410 6,3	2.723 2,8	47.455 8,6
6-10 anys	Valors %	2.115 7,0	2.196 5,3	3.127 6,9	5.832 13,1	17.193 8,1	3.518 3,6	57.203 10,4
11-20 anys	Valors %	23.880 78,6	8.484 20,6	3.512 7,8	4.266 9,6	33.744 15,9	5.765 5,9	96.591 17,5
Més de 20 anys	Valors %	0 0,0	23.644 57,4	27.212 60,1	22.376 50,3	133.388 62,7	82.306 84,7	288.926 52,5
Total	Valors %	30.382 100,0	41.169 100,0	45.262 100,0	44.449 100,0	212.789 100,0	97.222 100,0	550.762 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

* La columna "Total població" inclou la població de 0 a 65 o més anys d'edat.

Si mirem les taules relacionades amb el temps de residència a l'Estat (vegeu l'Annex estadístic) i als municipis (taula 4.28), veurem que, efectivament, els joves i les joves immigrants instal·lats a les Comarques Gironines formen part d'un fenomen migratori relativament recent: la proporció de joves que fa poc temps –menys de 10 anys– que viuen a l'Estat és similar a Catalunya i a les Comarques Gironines; en canvi, quan es tracta del temps de residència al municipi, el territori gironí supera el percentatge català en joves que fa poc temps que viuen al mateix municipi. Això vol dir que, en gran mesura, els joves i les joves immigrants de les Comarques Gironines ja havien passat per altres indrets de Catalunya abans d'instal·lar-s'hi, és a dir, formen part d'una immigració que no va arribar en aquest àmbit territorial directament, sinó que es va anar traslladant des d'altres municipis de Catalunya o de l'Estat cap a les Comarques Gironines. Seguint aquestes variables a nivell comarcal, veiem que es reproduïx l'esquema anterior: la zona que més població nova rep és l'Empordà, mentre que les comarques amb menys nous i noves són les de l'interior.

La convivència de diferents cultures

Respecte a la relació entre persones immigrants i autòctones, és molt complexa i les opinions que en formulen els diferents grups de joves són molt variades, fins i tot contradictòries. A grans trets, la informació qualitativa revela l'existència d'un conflicte cultural de baixa intensitat que, segons alguns joves i algunes joves, podria augmentar, per exemple, en cas d'una crisi econòmica.



Aquest conflicte potser és més accentuat als pobles petits de les comarques de l'interior, on la identitat catalana és més forta. En aquests pobles hi ha molt poca relació entre persones nouvingudes i autòctones, i la poca que hi ha es limita a àmbits laborals. D'altra banda, es detecta un cert recel dels joves i les joves que viuen en aquests pobles cap als immigrants, ja que pensen que reben més ajudes que els joves mateixos de Catalunya, que també les necessiten. Aquest discurs es contraposa amb el que diuen els joves i les joves immigrants que, des de la seva perspectiva, creuen que reben poques ajudes institucionals. Alguns joves i algunes joves immigrants també diuen que hi ha molts prejudicis instal·lats en la societat catalana que els relacionen amb aspectes negatius i que fan que estiguin molt a la defensiva amb la resta de gent, amb el resultat que només es relacionen amb gent de la seva cultura. Tot plegat contribueix a la creació de guetos i fa que la integració sigui encara més difícil.

Molts joves i moltes joves immigrants es queixen també que la paraula *integració* es fa servir contínuament com si fos únicament una obligació per a ells, i creuen que amb això se'ls vol transmetre que han de ser ells, com a immigrants, els que adoptin les maneres i les formes de vida autòctona; però ells pensen que Catalunya i la seva cultura són el resultat d'una barreja històrica de cultures i que hauria de continuar barrejant-se, és a dir, que els catalans també haurien de fer un petit esforç i apropar-se una mica a les altres cultures per conèixer-les millor, ja que, si no, serà impossible que es produeixi la integració que es demana. De fet, molts d'aquests joves i aquestes joves immigrants admeten que els agradaria integrar-se molt més del que ho fan, i consideren importantíssim el fet de relacionar-se amb gent catalana per conèixer-ne millor els costums i tenir una perspectiva local sobre els assumptes que els interessen.

Malgrat tot, hi ha nouvingudes i nouvinguts magribins que creuen que cada vegada s'està avançant més en la integració i que s'estan fent moltes coses en aquesta línia, sobretot a la zona empordanesa, on la immigració té més pes, com ara dinars populars interculturals i altres activitats que ajuden a la coneixença mútua. El que passa, segons ells, és que els mitjans de comunicació no ho reflecteixen i, en canvi, es fan més ressò d'aspectes negatius que no pas d'aquests avenços en la convivència. També diuen que entre els joves i les joves és més difícil trobar xenofòbia, perquè tenen més interès per les altres cultures, mentre que sovint la xenofòbia neix de la por al que és desconegut. En aquest sentit, veuen l'esport com una manera fàcil de crear interaccions entre joves desconeguts de cultures diferents, i pensen que podria ser una bona eina d'integració que s'hauria de fomentar.

L'arribada a un nou món

L'arribada és el moment més complicat per a la majoria de joves immigrants. Al principi no coneixen la llengua –excepte els sud-americans, que parlen castellà–, no tenen feina ni casa, i, en alguns casos, tampoc papers. Tot i així, diuen que sempre troben gent que els ajuda, normalment immigrants instal·lats al territori, encara que també n'hi ha que s'aprofita dels que acaben d'arribar. Alguns joves i algunes joves tenen familiars o coneguts que ja estan a Catalunya quan arriben, la qual cosa, com és evident, suavitza molt l'arribada en aquests casos.

A nivell territorial, segons la informació qualitativa, la incorporació més o menys normalitzada a la vida social de les persones immigrants sembla més fàcil a les comarques costaneres, potser perquè estan més acostumades a rebre immigració. Pel que fa a les comarques de l'interior, sabem que és un dels territoris on l'ús del català al carrer és dels més alts de Catalunya, cosa que obliga les persones immigrants almenys a entendre'l, a banda que el contacte permanent amb el català fa que sigui més fàcil aprendre'l. Aquest fet podria constituir un element que contribuís a la integració, però, com hem vist abans, les intervencions dels joves i les joves mostren un cert rebuig. Sembla, doncs, que la forta identitat catalana a les comarques de l'interior fa que sigui un territori més tancat cap a altres cultures i que busca d'alguna manera una certa impermeabilitat cultural.



Respecte a la feina, molts joves i moltes joves immigrants diuen que és habitual que siguin explotats en la primera feina que aconseguen, perquè encara no saben quins són els seus drets ni com funciona el sistema. D'altra banda, atesa la dramàtica situació en què arriben, es veuen obligats a agafar qualsevol tipus de feina.

Aconseguir lloc per viure tampoc és fàcil per als joves i les joves immigrants. Si ja és difícil per als joves i les joves del conjunt de Catalunya llogar un pis, per als nouvinguts i nouvingudes és pràcticament impossible. La majoria de joves immigrants s'han sentit discriminada buscant pis i explica haver-se trobat que no els en volien llogar pel fet de ser d'una altra raça o cultura. Els més discriminats en aquest sentit són els joves i les joves d'origen africà, tant magribins com subsaharians, mentre que els europeus o sud-americans es troben amb menys freqüència amb aquest problema. Davant d'aquesta situació, els mateixos immigrants que ja tenen casa n'acullen d'altres que encara no n'han trobat fins que en troben. Les joves i els joves magribins diuen que estan "obligats" culturalment a acollir gent de la seva comunitat, però afegeixen que això no ho respecta tothom i que al capdavant només ho fan els magribins que volen. Sovint són els mateixos immigrants quan canvien de casa que n'avisen d'altres perquè ocupin el pis que deixen. Segons la informació dels grups de discussió, aquesta és la manera habitual que les persones immigrants aconseguen habitatge, i no hem de perdre de vista com contribueix aquest mecanisme a la creació de guetos.

Pel que fa a les relacions i la convivència entre persones autòctones i immigrants, ja hem explicat que són les mínimes, i, com és de suposar, els primers mesos d'arribada són gairebé inexistents i es limiten a situacions institucionals o laborals. Sens dubte, aquest és un factor que dificulta la integració. Les relacions amb persones autòctones són molt ben valorades per les persones immigrants, que les consideren molt útils, entre altres raons per conèixer millor el territori i els seus hàbits de vida, però, tot i així, les intervencions dels joves i les joves apunten que només hi ha contacte entre els nens, sobretot a l'escola, ja que fora d'ella les relacions es relativitzen en molts casos.

L'excepció potser la trobem en les parelles sentimentals formades per un/a immigrant i un/a autòcton/a. En aquests casos, les relacions entre joves immigrants i nascuts i nascudes a Catalunya es normalitzen, i no tan sols la dels membres de la parella, cosa que resulta òbvia, sinó que les relacions s'incrementen també entre els cercles d'amics i amigues de cadascú. Es pot concloure, doncs, que les parelles mixtes –formades per estrangers i estrangeres i nascuts i nascudes a Catalunya– contribueixen extraordinàriament a la integració dels col·lectius culturals.

Respecte a l'oci, no hem detectat cap diferència significativa entre els joves i les joves del conjunt de Catalunya i els immigrants. Segons les seves intervencions, cal destacar potser la tendència que mostren alguns col·lectius d'immigrants que acostumen a anar a establiments vinculats a la seva cultura, sobretot els llatinoamericans, que destaquen per freqüentar pubs concrets on posen música llatina.

La qüestió dels papers és la que marca més les diferències entre immigrants: no tenir la documentació necessària per residir en el territori multiplica les dificultats i la por dels joves i les joves en la vida quotidiana, mentre que tenir-la fa que puguin gaudir dels seus drets i anar, per exemple, més segurs a l'hora de buscar feina. Segons aquests joves i aquestes joves, els treballs temporals, que són els habituals, els perjudiquen molt en aquest sentit, perquè els fan passar d'una situació regular a una d'irregular molt ràpidament.

Per acabar, les demandes més clares dels discursos dels joves i les joves immigrants cap a les autoritats són al voltant del reconeixement dels seus drets polítics i socials com a ciutadans. Així, reclamen a les institucions, sobretot, el dret de vot, ja que pensen que és l'única manera que algú es recordi dels problemes que pateixen.



5

Síntesi i conclusions

A continuació s'exposen les principals conclusions de la recerca en forma de resum executiu esquemàtic per a cada un dels eixos abordats en l'estudi.

5.1 Emancipació

Educació

El volum d'estudiants a les Comarques Gironines és inferior a la mitjana catalana. Les comarques que marquen aquesta tendència dins l'àmbit territorial són l'Alt Empordà i el Baix Empordà. Segons les dades analitzades, aquestes comarques es caracteritzen per la ruralitat i l'important nombre de persones immigrades que absorbeixen, dos aspectes que són els que expliquen, en gran part, que hi hagi més joves treballant i menys estudiant que a la resta de les comarques gironines i Catalunya. Les altres comarques de l'àmbit s'apropen més als percentatges dels joves i les joves del conjunt de Catalunya tret de la Selva, que constitueix un cas especial.

A la Selva, els joves i les joves que treballen i estudien al mateix temps, apareixen en percentatge per sota del nivell del seu àmbit territorial, igual que a l'Alt Empordà i al Baix Empordà, la diferència està en la proporció de joves treballadors i treballadores, que és menor a la Selva que a les altres comarques, perquè a la Selva puja la proporció de joves aturats i aturades. Constatem, així, l'existència d'un mercat de treball més inestable en aquesta comarca, possiblement provocat per les feines de temporada relacionades amb el turisme que hi ha en aquesta zona.

Les Comarques Gironines superen Catalunya en proporció de joves que tenen el nivell d'estudis més bàsics, que són tant els estudis primaris com l'EGB i ESO. En canvi, els joves i les joves que han fet estudis més elevats apareixen a la resta de Catalunya en major proporció. No obstant, si comparem les dades del Padró de 1996 i les del Cens de 2001 relatives al nivell d'estudis, podem veure que a les Comarques Gironines, els últims anys, ha augmentat la proporció d'estudiants de nivell alt, tant d'FPII com de nivell universitari, malgrat que encara no estiguin al nivell de Catalunya.

Un altre aspecte a ressaltar té a veure amb el gènere. Segons les dades del Cens de 2001, els percentatges de dones amb estudis superiors acabats estan molt per sobre dels d'homes. Això, deixa clar la forta presència del sexe femení en els àmbits universitaris i, conseqüentment, en ocupacions d'un cert nivell de qualificació.

Pel que fa al cursos que segons les dades del Cens de 2001 feien els joves i les joves, no trobem gaires diferències territorials: tant a Catalunya com a les Comarques Gironines destaca el pes dels estudiants universitaris en el segon grup d'edat (20-24 anys), que arriba gairebé al 60% als dos territoris, cosa que explicaria el problema de la "sobreformació" que s'aborda més endavant.

L'anàlisi qualitativa revela informacions interessants en relació amb la desmotivació pels estudis. Alguns joves i algunes joves expliquen que l'oferta de cursos d'FP, per exemple, no és prou bona al territori, i que tampoc és fàcil aconseguir una plaça en els cursos que realment els interessen.



Pel que fa al perfil dels universitaris i universitàries, les intervencions mostren un col·lectiu desencantat, en termes generals, amb el sistema educatiu. Tenint en compte que són els joves i les joves que més porten a terme el model de treballar i estudiar al mateix temps, amb l'estrès que això comporta, diuen que és un esforç que no es veu recompensat quan s'acaba la carrera. Segons l'opinió de la majoria de participants en els grups de discussió, tenir estudis no garanteix ni una bona feina ni un bon sou, almenys a curt termini, sinó tot al contrari. S'ha de tenir present que els universitaris i les universitàries constitueixen un dels sectors de joves més castigats per la precarietat.

Treball

La diferència més significativa entre les Comarques Gironines i Catalunya en l'activitat dels joves i les joves està relacionada amb el grup de menor edat, els nois i noies de 15 a 19 anys, que a les Comarques Gironines superen lleugerament els percentatges dels joves ocupats i ocupades, d'aquesta mateixa edat, de tot Catalunya. Un altre aspecte a destacar és que el volum d'estudiants gironins, d'aquest mateix grup de joves, es troba per sota dels percentatges de Catalunya. Amb aquests dos trets, en aquest àmbit territorial, la incorporació dels joves i les joves, en aquest grup d'edat, es produeix més d'hora que a la resta de Catalunya. Segons la informació qualitativa, aquesta situació afecta més els joves i les joves de famílies modestes, treballadores i castellanoparlants, que per diverses circumstàncies abandonen els estudis. La comarca que més acusa aquest fenomen és la Selva.

Segons les dades del Padró de 1996, en l'actualitat hi ha, menys proporció de joves estudiants i els percentatges d'ocupació han anat pujant en aquest col·lectiu al llarg d'aquests anys. En aquesta tendència hi pot pesar la contínua arribada de joves immigrants dels últims anys, que ha pogut fer que, mentre el volum d'estudiants continua sent el mateix, la quantitat de joves treballadors i treballadores s'ampliï.

Aquest àmbit territorial destaca sobre Catalunya tant en el sector primari com en la construcció. Respecte a la construcció s'ha de tenir en compte que, si comparem les dades del Padró de 1996 relatives als sectors d'activitat amb les de 2001, revelen un increment notable de la proporció de joves que es dediquen a aquest sector els últims anys a les Comarques Gironines. El *boom* immobiliari s'ha traduït en un important transvasament de joves del sector serveis cap al sector de la construcció. Els joves i les joves immigrants tenen una presència important en aquest sector en relació amb els nascuts i nascudes a Catalunya o a la resta de l'Estat.

Davant d'aquest panorama sectorial, en el qual destaca el sector primari, la construcció i la indústria, hem detectat, per la informació aportada en els grups de discussió, una certa apatia per part dels joves i les joves cap a les expectatives de feina que ofereixen els seus municipis. Així, alguns es mostren més atrets pel sector terciari, sobretot els que viuen en pobles petits on aquest sector té un menor pes que a d'altres indrets. N'hi ha que, com a sortida, es plantegen la possibilitat d'anar-se'n a estudiar a la universitat d'alguna capital, com Girona o Barcelona, i quedar-s'hi a viure després.

Segons les dades del Cens de 2001, les joves i els joves gironins apareixen amb situacions professionals més estables que els de la resta de Catalunya, superant-los en contractes fixos i autocupació, com a autònoms o com a empresaris i empresàries amb personal. Així, doncs, els assalariats eventuais, amb una situació laboral que afavoreix la precarietat, són més nombrosos a la resta de Catalunya.

Els joves i les joves de les Comarques Gironines gaudeixen d'horaris laborals a temps complet en una major proporció que els de la resta de Catalunya. Això, en principi i per lògica, s'hauria de traduir en sous més elevats, ja que, com més hores es treballen, més diners es guanyen.



Els joves i les joves de les Comarques Gironines més vulnerables a la inestabilitat laboral dels contractes eventuais són els immigrants; però si tenim en compte el nivell d'estudis, els més vulnerables són tant els que només tenen estudis primaris com els universitaris i les universitàries. En el cas dels dos col·lectius que hem citat en primer lloc, els immigrants i els que tenen estudis primaris, és evident que, a causa de la seva falta de formació i/o capital social, estan més relacionats amb els treballs més precaris. Pel que fa als universitaris i universitàries, s'ha de dir que la seva situació obeeix més aviat a causes estructurals. Però, en conjunt, el fet que la precarietat afecti des de joves immigrants fins a universitaris i universitàries i tant a nois com a noies vol dir també que és un problema clarament associat a la joventut com a grup social.

La majoria de joves gironins i gironines de 16-19 anys ocupen categories professionals baixes en un percentatge molt similar al de tot Catalunya. Però, si ens hi fixem bé, aquest percentatge va baixant a mesura que passen els anys, encara que les Comarques Gironines continuïn mantenint percentatges superiors als de Catalunya en el nivell baix d'ocupació. Les comarques que més influeixen en aquest valor agregat de l'àmbit són l'Alt Empordà i la Selva.

Quant als nivells mitjà i alt, les Comarques Gironines presenten proporcions inferiors a Catalunya, llevat del cas dels joves i les joves de 25 a 30 anys, que superen la mitjana catalana només en el nivell mig, un perfil similar al d'un obrer qualificat. Deixant de banda el territori, segons la taula que fa referència al creuament de les variables *Nivell d'ocupació*, *Nivell d'estudis* i *Edat*, veiem que els estudis universitaris es confirmen com un factor de la màxima importància a l'hora d'ocupar un nivell alt d'ocupació.

La immensa majoria de joves apareixen en la categoria socioeconòmica baixa, amb un percentatge lleugerament superior en el territori gironí. Aquest resultat es produeix perquè en tractar-se de joves que han deixat d'estudiar, i no cal dir que amb pocs estudis, les probabilitats de trobar una feina poc qualificada són molt més altes i, a més, trigaran anys a aconseguir major poder adquisitiu, si es que ho aconsegueixen. També es pot apreciar un descens important d'aquest mateix percentatge en les franges d'edat de 25-29 anys i de 30-34 anys. Aquest efecte s'explica, en gran mesura, per la incorporació de joves al mercat laboral que fins llavors es mantenien inactius i inactives –bàsicament estudiant– i que ara passen a ocupar posicions altes o mitjanes. És el cas de molts universitaris i universitàries, afectats per la lenta inserció laboral d'aquest col·lectiu quan es tracta de trobar feines adients al seu nivell d'estudis.

Seguint amb les categories socioeconòmiques, a la categoria alta pertany una proporció petitíssima de joves, que a les Comarques Gironines és mínimament superior a Catalunya. Potser aquesta mínima diferència queda explicada per la situació laboral també mínimament millor que tenen les joves i els joves gironins respecte als de la resta de Catalunya.

Dins les Comarques Gironines es pot destacar la relativa pitjor situació laboral dels joves i les joves al Baix Empordà i la Selva. Aquesta situació sembla estar força influenciada pel fenomen de la immigració, ja que tant la Selva, si parlem d'immigració de la resta de l'Estat, com el Baix Empordà, si parlem de nova immigració extracomunitària, són les dues comarques que més nous i noves han absorbit de tot l'àmbit.

Habitatge

Els percentatges d'emancipació dels joves i les joves de les Comarques Gironines són més elevats que els del conjunt de Catalunya, encara que la diferència no sigui gaire significativa. A nivell comarcal, el Pla de l'Estany, en qüestions d'emancipació, mostra diferències molt accentuades amb la resta de comarques del seu àmbit territorial. Les comarques amb percentatges més baixos són la Garrotxa i el Ripollès, per sota de la mitjana catalana.



Les dones s'emancipen abans que els homes i els que més tard s'emancipen són els joves i les joves amb estudis universitaris. En les primeres franges d'edat, de 15 a 24 anys, el règim de tinença d'habitatge habitual és el lloguer. Els habitatges de propietat només destaquen entre els joves i les joves de 25 a 29 anys, però estan en procés de pagament (hipoteques). Aquestes tendències són similars tant a les Comarques Gironines com a Catalunya.

L'anàlisi qualitativa deixa clar que l'habitatge és un dels problemes més greus que els joves i les joves pateixen. Els preus dels habitatges, de lloguer o de compra, qualificats d'abusius, són del tot inaccessibles per a un col·lectiu que es manté en els nivells més baixos de renda, i fan que sigui gairebé impossible que un jove o una jove se'n vagin a viure sols, raó per la qual cada vegada hi ha més alternatives per compartir les despeses que ocasiona un habitatge. Els joves i les joves comparteixen pis amb amics i amigues, amb la parella i fins amb desconeguts i desconegudes, segons les circumstàncies.

Un altre inconvenient d'aquesta situació, sobretot quan es tracta d'habitatges de compra, és que habitualment els únics habitatges als quals tenen accés els joves i les joves estan en pobles petits on els preus són més baixos, la qual cosa pot provocar desarrelament en la persona. En aquest sentit, precisament les Comarques Gironines no es caracteritzen per una alta mobilitat residencial de la gent jove, però sí per rebre joves d'altres àmbits territorials, en especial de l'Àmbit Metropolità.

Hem detectat també que, sovint, aquests habitatges als pobles petits i, en general, molts dels habitatges als quals té accés el jovent són, o millor dit, eren segones residències. Això es produeix bàsicament per dues raons:

- Perquè es tracta de la segona residència dels pares, que li deixen al fill perquè l'ocupi com a primera residència.
- Perquè hi ha joves que compren cases o pisos destinats a segona residència pel fet que el preu és més baix.

El problema principal que presenta aquesta tendència és que normalment les urbanitzacions, o les zones on estan situats aquests habitatges, no estan equipades per viure-hi tot l'any i això fa molt incòmoda l'estada.

La situació dels joves i les joves immigrants en relació amb l'habitatge és molt complicada, i, segons diuen, paguen molt més que els de nacionalitat espanyola perquè desconeixen molts aspectes relacionats amb el mercat de l'habitatge, la qual cosa facilita que se'ls tracti diferent. D'altra banda, els és molt més difícil llogar un pis, encara que tinguin papers i feina: els llogaters sempre desconfien d'ells, sobretot dels joves i les joves d'altres races i/o religions, per prejudicis o simplement per racisme.

Tot plegat fa que els joves i les joves demanin més actuacions per part de les institucions públiques. Les més consensuades van ser les següents:

- Fer intervencions des dels organismes públics sobre els lloguers per abaixar-los de cara als consumidors.
- Ampliar els contractes de lloguer social a 10 anys. Ara acostumen ser de 5 anys i no solucionen el problema.
- Mantenir un control sobre els habitatges deshabitats, que són molts, i obligar la gent que en té més d'un que el lloguin si no l'utilitzen.



Salut

Segons les intervencions en els grups de discussió, els joves i les joves són conscients del consum d'alcohol i drogues com el cànnabis, la cocaïna o l'èxtasi. Malgrat tot, justifiquen aquests comportaments al·ludint, en primer lloc, a trets culturals mediterranis que fan viure la festa d'una manera especial. Molts joves i moltes joves indiquen també que, en general, tothom està informat dels efectes tant positius com negatius de les drogues i que per això, pel que fa al consum excessiu, pensen que es tracta de la irresponsabilitat dels que ho fan.

També expliquen que l'accés a qualsevol tipus de droga és molt fàcil, la qual cosa possibilita que se'n mantingui un alt consum.

Malgrat tot, segons la informació qualitativa, queda clar que són sobretot els grups de joves de 15 a 20 anys els que es deixen influir amb més facilitat pel grup d'amics i amigues o per la societat en general. Com és sabut, són joves que encara viuen un procés de definició de la personalitat, cosa que els fa més susceptibles davant les pressions que reben de l'exterior.

Els joves i les joves pensen que per disminuir el consum de drogues s'haurien d'incrementar els equipaments destinats a la joventut als pobles petits, tant casals i biblioteques com poliesportius, amb l'objectiu d'oferir noves possibilitats de diversió i nous estímuls a la població d'aquests. Tant a les ciutats com als pobles caldria també, afegir, impulsar nous projectes d'oci i de lleure alternatius a la festa, de caire esportiu o cultural, amb programes d'activitats atractius per al jovent i aprofitant espais públics que ampliessin els horaris d'obertura, com poliesportius, escoles, casals de joves, centres cívics, etcètera.

Una altra qüestió que ha sortit reflectida en els grups de discussió és el desacord total amb la idea de vincular immigració i consum i tràfic de drogues. Segons l'opinió de gran part dels joves i les joves, s'hauria de distingir entre els joves i les joves estrangers que arriben a Catalunya o, en aquest cas, que s'instal·len a les Comarques Gironines.

A les Comarques Gironines es produeix una centralització de l'oferta d'oci en determinades ciutats. Aquest és un factor clau per entendre que per a molts joves i moltes joves l'única opció de gaudir d'activitats relacionades amb l'oci és desplaçant-se a aquestes ciutats. Però, com dèiem abans, es tracta d'un territori on moure's en transport públic és molt complicat, i una de les poques alternatives que els queden als joves i les joves que no tenen mitjà de transport propi és agafar un taxi, cosa que només es plantegen en casos d'extrema urgència, ja que per a ells és un mitjà de transport car. Tot plegat fa que el cotxe o la moto siguin un element bàsic entre els joves i les joves residents en municipis petits a l'hora d'anar-se a divertir, ja que guanyen llibertat i se'ls amplien enormement les possibilitats d'oci. D'altra banda, pensen que és un perill, però un perill al qual s'han d'exposar, i que ja prenen les mesures de precaució corresponents, com ara que no begui qui ha de conduir, posar-se el cinturó, etcètera, tot i reconèixer que hi ha molts joves i moltes joves que no fan cas d'aquestes indicacions i posen en risc la seva vida cada cap de setmana.

Les campanyes informatives sobre conductes de risc són conegudes pels joves i les joves, i admeten que estan molt més informats que generacions anteriors; tot i així, en posen en qüestió l'eficàcia. De fet, segons alguns dels joves i les joves, els resultats d'aquests tipus de campanyes són un aspecte que cal replantejar-se si es vol incidir en la prevenció.



Alguns dels joves i les joves aporten idees per millorar les campanyes de prevenció que es fan als instituts i altres centres d'educació; per exemple, s'ha parlat de la importància de fer servir com a interlocutor un jove carismàtic amb una estètica propera al grup de joves al qual es vol adreçar el missatge. Però el fet de prendre contacte amb la realitat de manera directa és, potser, la fórmula més eficaç, sempre segons els joves i les joves.

Cultura i estils de vida

Segons les intervencions dels joves i les joves, els principals problemes que envolten les pràctiques culturals del jovent de les Comarques Gironines estan relacionats amb els següents factors:

- La inaccessibilitat dels joves i les joves a les activitats culturals de resultes dels alts preus que s'han de pagar.
- La pobra oferta cultural.
- La falta de temps d'alguns joves i algunes joves.

Pel que fa a les festes majors, pensen que estan bé, però que si es facilités la participació del jovent en el disseny de les activitats i la programació, serien més atractives per a ells, que és un dels col·lectius que més les gaudeix.

Segons les intervencions dels joves i les joves, quan surten de nit els caps de setmana hi ha, bàsicament, dues opcions: anar en un establiment musical, un pub o una discoteca, o estar-se al carrer. Entre els que opten per la primera opció, els joves i les joves que viuen en pobles petits es queixen de les poques discoteques i pubs que hi ha als seus municipis, raó per la qual es veuen obligats a desplaçar-se a municipis més grans per divertir-se, cosa que els planteja dificultats de mobilitat que més tard analitzarem amb més detall al capítol que hi fa referència. Però no tothom vol anar a discoteques o pubs: hi ha joves que no els agrada aquesta mena de diversió i que, en canvi, no té cap altra alternativa d'oci nocturn. El que fan aquests joves i aquestes joves és quedar-se al carrer, buscar espais que els agradin o que siguin especials per a ells –places, fonts, etcètera– i quedar-s'hi parlant o fent qualsevol cosa. Segons els joves i les joves són pràctiques força associades al consum de cànnabis.

La situació dels joves i les joves que viuen en urbanitzacions relativament aïllades és un altre cas que no podem oblidar. Podríem dir que es tracta d'una variant dels joves i les joves que es queden al carrer davant la falta d'alternatives d'oci. Aquests joves i aquestes joves, sobretot els que no disposen de mitjà de transport, a diferència dels que viuen en nuclis urbans, surten molt poc i, quan surten, acostumen a quedar-se a la urbanització, al carrer, fent qualsevol cosa.

5.2 Participació

El món associatiu pateix cada vegada més a l'hora d'intentar aglutinar joves. Segons la informació qualitativa que hem analitzat, pertànyer a una associació no forma part de les prioritats de la majoria dels joves i les joves de les Comarques Gironines. Una de les idees que es fan servir a l'hora d'explicar aquest absentisme associatiu és el canvi produït en el procés de socialització dels nois i les noies els últims anys.



En la delicada situació que travessa el món associatiu a les Comarques Gironines, destaquen dos tipus d'associacions que, encara que siguin poques, funcionen. Les unes, són més aviat folklòriques i estan vinculades a joves catalanoparlants: es tracta d'associacions com ara esplais, colles de gegants, correfocs, etcètera. Es podria dir que aquest tipus d'associacions apareixen amb més facilitat a comarques de l'interior com el Ripollès o la Garrotxa, pel fet que són comarques on els joves i les joves estan més arrelats al territori i a la tradició cultural d'arrel catalana, la qual cosa facilita que es mantinguin vives.

Els joves i les joves veuen com els espais participatius es troben copats per generacions superiors, el que denominen *tap generacional*, que els impedeix prendre decisions sobre els seus problemes i participar amb garanties en els assumptes que els interessin. Al mateix temps, la gent de més edat gaudeix d'una participació més sòlida en el sistema i les seves necessitats són ateses per les autoritats per davant de les dels joves i les joves, que creuen que és necessari fomentar la seva participació creant a cada municipi fòrums de participació o consells de joves en què puguin decidir, per exemple, en quines actuacions es gastaran els diners destinats a política juvenil.

Els joves i les joves immigrants extracomunitaris, per la seva banda, reclamen que se'ls reconeguin drets polítics. La seva situació actual els exclou totalment de la participació política, i per això demanen el dret de vot, ja que potser és l'única manera que algú es recordi de les seves necessitats.

Un dels principals obstacles que troben els joves i les joves a l'hora de desenvolupar la participació social és la falta d'espais. La majoria de joves coincideix a dir que troben a faltar espais on poder-se reunir i fer activitats. S'ha de tenir en compte que es tracta d'espais molt necessaris per fer possible un altre tipus d'educació i desenvolupar valors com el compromís social i d'altres en la joventut. Equipaments com ara casals de joves són escassos a les Comarques Gironines, malgrat el seu valor formatiu per al jovent.

Davant la insuficiència d'espais, els joves i les joves que han pogut han optat per llogar pisos o locals. Tanmateix, llogar espais privats no és gens fàcil, els lloguers són caríssims, demanen avals i, sovint, els arrendataris volen saber quines activitats s'hi faran, mostrant una certa desconfiança cap al jovent.

Segons les informacions qualitatives, els espais públics destinats al jovent, com els casals de joves, són sobretot necessaris als pobles, on l'esperit associatiu està una mica més desenvolupat que no pas a les ciutats, i on precisament més falta fan aquests espais. D'altra banda, la inexistència de locals o d'altres tipus d'espais destinats als joves fa que se sentin desemparats per les institucions públiques.

5.3 Cohesió social i equilibri territorial

La informació qualitativa relativa a les Comarques Gironines revela l'existència d'un cert conflicte d'identitat associat a la llengua en la població jove, sobretot als pobles. Segons les intervencions dels joves i les joves, als pobles, la relació entre persones castellanoparlants –immigrants o filles d'immigrants de la resta de l'Estat– i catalanoparlants és mínima entre el jovent, cadascú va per la seva banda. A més, tant els uns com els altres parlen en clau d'enfrontament quan es refereixen a l'altra comunitat lingüística. No cal dir que aquest sentiment identitari, molt marcat per l'ús de la llengua, es trasllada a altres aspectes culturals –la música, la manera de vestir, etcètera– i fins polítics –nació catalana vs nació espanyola–. A les Comarques Gironines predomina més la cultura catalana a les comarques d'interior que no pas a les costaneres.



A les ciutats, en canvi, la convivència lingüística està més normalitzada i les relacions entre catalanoparlants i castellanoparlants són en general òptimes. Els joves i les joves pensen que el fet que es parli castellà i català al carrer és positiu, ja que es tracta d'una riquesa cultural. Tot i així, molts i moltes catalanoparlants, a més de tenir aquesta opinió, pensen que només hi hauria d'haver una llengua oficial a Catalunya, el català, i no dues com ara.

Les persones immigrants extracomunitàries pràcticament estan el marge d'aquest conflicte, ja que mantenen poc contacte amb les altres comunitats. Segons els joves i les joves, el contacte intercultural es produeix bàsicament només entre els nens, a l'escola, i pensen que un dels motius principals d'aquesta situació és la llengua, per bé que hi ha altres aspectes importants, com ara les diferències culturals, religioses i econòmiques, que afavoreixen la formació de guetos gairebé impermeables a la resta de població.

A les Comarques Gironines la proporció de joves que tenen coneixement complet de català supera la de Catalunya, però, a més, el pes dels joves i les joves immigrants fa que aquest àmbit destaquí també per sobre de Catalunya en joves que no entenen el català. A més, el creixement del col·lectiu immigrant els últims anys ha ocasionat un descens dels percentatges de coneixement complet del català en aquest àmbit, descens més marcat a les comarques costaneres que a les de l'interior.

Les diferències entre les Comarques Gironines i el conjunt de Catalunya s'accentuen a l'hora de veure el mitjà de transport que fan servir en els desplaçaments. Al territori gironí l'ús del transport públic és molt baix; la raó principal d'això té molt a veure amb la deficient xarxa del territori. La informació qualitativa revela que la xarxa de transport públic gironí es caracteritza per la poca freqüència de les línies d'autobusos intermunicipals i el garbuix dels horaris. A més, es tracta de rutes molt centralitzades en les ciutats importants o capitals de comarca, i molts pobles queden fora de les rutes de servei.

Aquesta dinàmica de mobilitat marcada per l'ús del vehicle privat perjudica sobretot els més joves, que, per motius evidents, no gaudeixen d'un fàcil accés al transport privat. Segons l'anàlisi en els grups de discussió, disposar d'un vehicle privat, ja sigui una moto o un cotxe, constitueix un punt d'inflexió en la vida d'un jove o una jove en la major part de l'àmbit territorial.

Segons les dades del Padró de 2004, la proporció de joves nascuts i nascudes fora de Catalunya, tant estrangers com de la resta de l'Estat, que han absorbit les Comarques Gironines és superior a la del conjunt de Catalunya. Aquesta situació és la mateixa que trobem si comparem les dades del Padró de 1996 i del Cens de 2001 entre els dos territoris, tot i que els últims anys les Comarques Gironines han incrementat la proporció de joves immigrants respecte a Catalunya. Les comarques que més han determinat aquesta tendència de l'àmbit territorial són l'Alt Empordà i el Baix Empordà. Pel que fa a la immigració de la resta de l'Estat, la Selva destaca sobre la resta de comarques de l'àmbit territorial. Aquestes joves i aquests joves espanyols, però, s'han de diferenciar també dels no comunitaris, ja que, a banda de no ser estrangers i estrangeres, formen part d'una onada immigratòria anterior.

Respecte a la relació entre persones immigrants i autòctones, la informació qualitativa revela la existència d'un conflicte cultural de baixa intensitat que, segons alguns joves i algunes joves, podria augmentar en cas de crisi, econòmica, per exemple. Aquest conflicte potser està més accentuat als pobles petits de les comarques de l'interior, on la identitat catalana és més forta. Malgrat tot, hi ha nouvingudes i nouvinguts magribins que creuen que cada vegada s'avança més en la integració i que s'estan fent moltes coses en aquest camp, sobretot a la zona empordanesa, on la immigració té més pes.



L'arribada és el moment més complicat per a la majoria de joves immigrants. Al principi no coneixen la llengua –excepte els sud-americans, que parlen castellà–, no tenen feina ni casa, i, en alguns casos, tampoc papers. Tot i així, diuen que sempre hi ha gent que els ajuda, normalment immigrants ja instal·lats al territori, si bé també hi ha qui s'aprofita dels que acaben d'arribar.

La qüestió dels papers és la que marca més les diferències entre les persones immigrants: el fet de no tenir la documentació necessària per residir legalment, multiplica les dificultats i la por dels joves i les joves en la vida quotidiana, mentre que tenir-la fa que puguin gaudir dels seus drets i anar més segurs a l'hora de buscar feina. Segons aquests joves i aquestes joves, els treballs temporals, que són els habituals, els perjudiquen molt en aquest sentit, perquè els fan passar d'una situació regular a una d'irregular molt ràpidament.



6

Bibliografia

- Caixa de Catalunya. (2003). *Anuari Econòmic Comarcal 2003*, Barcelona, Caixa de Catalunya.
- Casal, J.; Garcia, M.; Merino, R.; Quesada, M. (2003). *Enquesta als joves de Catalunya 2002. Avançament de resultats*, Barcelona, Secretaria General de Joventut.
- Casal, J.; Garcia, M.; Merino, R.; Quesada, M. (2004). *Enquesta als joves de Catalunya 2002*, Barcelona, Secretaria General de Joventut.
- Casal, J.; Masjuan, J. M. i Planas, J. (1991). *La inserción social y profesional de los jóvenes*, Madrid, CIDE.
- Feixa, C. (1993). *La joventut com a metàfora*, Barcelona, Secretaria General de Joventut.
- Miret, P. (2004). *Emancipació domiciliària, laboral i familiar dels joves a Catalunya*. Barcelona, Secretaria General de Joventut.
- López, J.; Módenes, J. (2001). *Els joves catalans en el 2011: els canvis que vénen*, Barcelona, Secretaria General de Joventut.
- Módenes, J.A.; López J. (2000). *Análisis territorial de los jóvenes catalanes 1991-2001*, Barcelona, CED, UAB.
- Módenes, J.A.; Recaño, J. (2003). *El territori i la mobilitat migratòria dels joves a Catalunya*, Barcelona, Secretaria General de Joventut, Observatori Català de la Joventut, Col·lecció Aportacions núm. 22.
- Ramon, A.; Sintès, E. (2002). *Condicions de vida dels joves de la província de Barcelona*, Barcelona, Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona.
- Revilla Castro, J. C. (1998). *La identidad personal de los jóvenes. Pluralidad y autenticidad*, Madrid, Entinema.
- Secretaria General de Joventut. (2003). *Projecte territori 2001-2003*, Barcelona, Secretaria General de Joventut.
- Serracant, P. (2001). *Viure al dia. Condicions d'existència, comportaments i actituds dels joves catalans*. Informe sobre la joventut catalana al 2001. Barcelona, Secretaria General de Joventut.



7

Annexos

Annex 1. Notes metodològiques

En aquest apartat presentem les principals característiques metodològiques del conjunt de l'estudi de la realitat juvenil de les comarques catalanes, en relació amb les fonts d'informació utilitzades i el procés d'anàlisi que hem seguit.

1 Dades quantitatives

Tota la informació estadística emprada en aquest estudi correspon a fonts secundàries. La major part de la informació utilitzada en el punt 4 correspon a les dades censals de Catalunya de l'any 2001, si bé s'han elaborat taules a partir d'altres fonts d'informació, especialment el padró d'habitants de l'any 1996, però també el padró de l'any 2004 i l'estadística de moviments migratoris dels anys 1995 i 2003. Si afegim a aquestes fonts les que s'han utilitzat en el punt 3 de l'informe, el llistat complet de fonts queda configurat tal com es presenta en el quadre 1.

Quadre 1	Fonts d'informació quantitativa utilitzades
	Idescat. <i>Cens de població i habitatges</i> , 1981, 1991 i 2001.
	Idescat. <i>Padró d'habitants</i> , 1986, 1996, 2003 i 2004.
	Idescat. <i>Anuari estadístic de Catalunya 2004</i> .
	Idescat. <i>Estadística de moviments migratoris</i> , 1995 i 2003.
	Caixa de Catalunya. <i>Estimació del PIB comarcal 1998-2003</i> .
	Departament d'Educació. <i>Estadística de l'Ensenyament 2003-2004</i> .
	Direcció General de Recursos Sanitaris. <i>Estadístiques de cobertura sanitària</i> , 2000 i 2003.

L'explotació i l'anàlisi de les dades censals les han fet l'equip investigació de l'estudi a partir de les matrius de dades originals del padró d'habitants del 1996 i del cens de població del 2001, per a tot Catalunya, proporcionades per l'Institut d'Estadística de Catalunya.



La matriu de dades del padró d'habitants del 1996 conté un total de 6.090.040 individus i 38 variables originals, referides tant a les característiques de les persones com a les de les seves llars. Al quadre 2 es relacionen les principals variables considerades en l'anàlisi.

Quadre 2	Relació de les principals variables del padró d'habitants del 1996 que hem utilitzat.
	Comarca
	Àmbit territorial
	Edat
	Sexe
	Activitat principal
	Sector d'activitat
	Estat civil
	Nivell d'estudis
	Coneixement del català
	Mitjà de desplaçament
	Lloc de naixement



En el cas de les dades del cens de població i habitatges del 2001, s'ha treballat amb dues matrius, una de persones i una altra d'habitatges. La de persones conté un total de 6.343.110 individus i 137 variables originals, i la d'habitatges fa referència a 3.315.936 unitats i té 69 variables originals de caracterització. De tota aquesta informació, al quadre 3 destaquem les principals variables considerades en l'anàlisi.

Quadre 3	Relació de les principals variables del cens de població i habitatges del 2001 que hem utilitzat.
	Comarca
	Àmbit territorial
	Edat
	Sexe
	Activitat principal
	Sector d'activitat
	Situació professional
	Nivell d'ocupació
	Categoria socioeconòmica
	Temps de treball productiu setmanal
	Compaginació d'estudis i feina
	Nivell d'estudis
	Estudis en curs
	Temps de residència al municipi
	Temps de residència a l'Estat espanyol
	Lloc de naixement
	País de nacionalitat
	Continent d'origen
	Grandària del municipi
	Coneixement del català
	Mitjà de desplaçament
	Lloc de desplaçament
	Temps de desplaçament
	Nombre de viatges diaris
	Estat civil
	Emancipació familiar
	Tipus de llar
	Règim de tinença

Com hem assenyalat en la introducció de l'informe, l'estudi es planteja bàsicament l'objectiu de descriure les principals característiques que travessen els eixos temàtics que s'han definit en relació a la realitat social dels i de les joves. Amb la informació disponible hem presentat les diverses taules de relació entre variables, normalment entre dues o tres que expressen l'heterogeneïtat social del fenomen que analitzem en el territori català, per a l'àmbit comarcal i per a l'agregació de comarques en àmbits territorials.



L'exploració d'aquestes dades s'ha fet amb el programa estadístic SPSS*. El procés d'anàlisi de les dades ha implicat la generació de noves variables que es justifiquen d'acord amb els objectius de l'estudi, les característiques de la informació original i les necessitats derivades de l'anàlisi. Tot seguit destacarem les característiques definitives de les principals variables que hem tractat en l'estudi i que requereixen una precisió conceptual i tècnica pel que fa a la seva construcció.

Una primera característica que estructura tota la informació presentada és el territori. Hem considerat d'una manera sistemàtica la informació referida a cada comarca, amb la corresponent agregació d'aquestes en àmbits territorials i per al conjunt de tot Catalunya. La variable **àmbit territorial** es divideix en les categories següents i inclou aquestes comarques:

- Alt Pirineu i Aran: Cerdanya, Alt Urgell, Alta Ribagorça, Pallars Jussà, Pallars Sobirà i Val d'Aran.
- Àmbit Metropolità: Alt Penedès, Baix Llobregat, Barcelonès, Garraf, Maresme, Vallès Occidental i Vallès Oriental.
- Camp de Tarragona: Alt Camp, Baix Camp, Baix Penedès, Conca de Barberà, Priorat i Tarragonès.
- Comarques Centrals: Anoia, Bages, Berguedà, Osona i Solsonès.
- Comarques Gironines: Alt Empordà, Baix Empordà, Garrotxa, Gironès, Pla de l'Estany, Ripollès i Selva.
- Àmbit de Ponent: Garrigues, Noguera, Pla d'Urgell, Segarra, Segrià i Urgell.
- Terres de l'Ebre: Baix Ebre, Montsià, Ribera d'Ebre i Terra Alta.

A escala territorial, tanmateix, s'ha tractat la variable **hàbitat o grandària dels municipis** d'acord amb la divisió següent:

- Fins a 500 habitants
- De 501 a 2.000 habitants
- De 2.001 a 5.000 habitants
- De 5.001 a 20.000 habitants
- Més de 20.000 habitants

El **nivell d'estudis** correspon al nivell d'instrucció que una persona assoleix quan ha acabat i aprovat els cursos del nivell que correspon i està en condicions d'obtenir el títol o diploma corresponent. Els valors considerats són una agrupació de la informació original amb els criteris següents:

- Primària: persones que no saben llegir o escriure (analfabets), que saben llegir o escriure però van anar menys de 5 anys a l'escola (sense estudis), o que van anar a l'escola 5 anys o més sense completar el nivell d'EGB, ESO o batxillerat elemental.
- EGB i ESO: persones que han acabat els nivells de batxillerat elemental, EGB o ESO.
- Batxillerat: persones que han acabat els nivells de batxillerat superior, BUP, batxillerat LOGSE o PREU.
- FPI: persones amb FP de grau mitjà, FPI, oficialia industrial o equivalent.
- FPII: persones amb FP de grau superior, FPII, mestratge industrial o equivalent.
- Superior: persones amb estudis acabats de diplomatura, arquitectura o enginyeries tècniques; amb tres cursos aprovats de llicenciatura, enginyeries o arquitectura; i amb una llicenciatura, enginyeria, doctorat o equivalent.

*Statistical Package and Service Solutions, versió 13. Les taules s'han editat amb el mateix programa o amb Microsoft Excel.



La variable **nivell d'ocupació**, que correspon a la classificació de l'ocupació professional —codis en un dígit de la CNO93—, s'ha agregat en tres categories d'acord amb el criteri següent —els membres de les forces armades s'han considerat no classificables—:

Nivell d'ocupació	
Nivell d'ocupació alt	Direcció de les empreses i de les administracions públiques
	Tècnics i professionals científics i intel·lectuals
Nivell d'ocupació mitjà	Tècnics i professionals de suport
	Empleats de tipus administratiu
	Treballadors qualificats en l'agricultura i en la pesca Artesans i treballadors qualificats
Nivell d'ocupació baix	Treballadors dels serveis de restauració, personals, de protecció i venedors dels comerços
	Operadors d'instal·lacions i maquinària, i muntadors
	Treballadors no qualificats



La categoria **socioeconòmica** s'obté combinant la informació de les variables d'ocupació, activitat i situació professional, de la mateixa manera que es fa a l'enquesta de població activa des de l'any 1994.

La variable original construïda per l'Institut Nacional d'Estadística (INE) s'agrupa en un total de 19 valors. En l'estudi els valors s'han agregat en tres categories principals —alta, mitjana i baixa— amb el criteri que s'observa al quadre següent —també en aquest cas s'ha creat un grup de no classificables—:

Categoria		
Categoria alta	1	Empresaris agraris amb assalariats
	4	Directors i caps d'explotacions agràries
	7	Empresaris no agraris amb assalariats
	10	Directors i gerents d'establiments no agraris, alts funcionaris de l'administració pública, comunitats autònomes i corporacions locals
Categoria mitjana	2	Empresaris agraris sense assalariats
	3	Membres de cooperatives agràries
	6	Professionals, tècnics i assimilats que exerceixen la seva activitat per compte propi, amb assalariats o sense
	8	Empresaris no agraris sense assalariats
	9	Membres de cooperatives no agràries
	11	Professionals, tècnics i assimilats que exerceixen la seva activitat per compte d'altri
	12	Professionals en ocupacions exclusives de l'administració pública
Categoria baixa	15	Contramestres i capatassos d'establiments no agraris
	5	Resta de treballadors d'explotacions agràries
	13	Resta del personal administratiu i comercial
	14	Resta del personal dels serveis
	16	Operaris qualificats i especialitzats d'establiments no agraris
No classificable	17	Operaris sense especialització d'establiments no agraris
	18	Professionals de les forces armades
	19	No classificables per condició socioeconòmica

La variable **emancipació familiar** s'ha construït de manera operativa a partir del criteri següent: són joves emancipats/ades tota persona més gran de 18 anys que resideix en un habitatge del qual és la persona principal —“persona de referència normalitzada” segons el cens— o bé és el cònjuge o la parella de la persona principal.

La resta de variables o bé s'obtenen directament de les dades del cens de població o bé són el resultat d'adequacions formals el contingut de les quals no requereix més explicació. En tot cas, remetem el lector a consultar les definicions utilitzades per l'INE*.

*A l'adreça de l'INE (www.ine.es) es poden consultar les característiques més destacades de la informació del cens. En particular, es pot consultar el glossari general (<http://atrios.ine.es/censo/es/glosario.html>) o de categories (http://atrios.ine.es/censo/es/glosario_terminos.html).



2 Dades qualitatives

Tota la informació qualitativa utilitzada en la recerca ha estat produïda expressament per a l'estudi. La producció d'aquesta informació s'ha fet en dues fases diferents de la recerca: en primer lloc durant la fase exploratòria de l'estudi, i posteriorment durant el treball de camp amb els joves de les diferents comarques catalanes. Durant la fase exploratòria, que tenia com a objectiu obtenir informació d'experts en la realitat juvenil i professionals en el camp de les polítiques de joventut, s'han recollit i analitzat dades qualitatives que han tingut dos orígens diferents. Així, dins la lògica de caràcter multiestrègic que ha caracteritzat la recerca, s'han utilitzat per una banda entrevistes personals i per una altra banda grups de discussió. Cal dir que les entrevistes han tingut un caràcter auxiliar i complementari dels grups de discussió, i en aquest sentit la seva explotació ha estat menys intensa que la dels grups de discussió. No obstant això, han servit per aprofundir en algunes qüestions que no s'havien tractat amb la profunditat o la intensitat necessàries durant els grups de discussió.

El nombre de grups de discussió que hem fet amb experts i professionals ha estat de set, un per cada àmbit territorial. Al quadre 4 apareix la informació detallada per a cada un dels grups. Els eixos generals tractats en la discussió van ser els següents —tractats en aquest mateix ordre—: habitatge, inserció laboral (treball i educació), lleure (salut i cultura), territorialitat, cohesió social i convivència, i interlocució, associacionisme i foment de la participació.

Quadre 4 Relació dels grups de discussió amb experts i professionals			
Àmbit territorial	Data	Localitat	Nombre de participants
Alt Pirineu i Aran	8 de març del 2005	Sort	8
Àmbit Metropolità	16 de febrer del 2005	Barcelona	9
Camp de Tarragona	17 de febrer del 2005	Tarragona	10
Comarques Centrals	18 de febrer del 2005	Manresa	8
Comarques Gironines	25 de febrer del 2005	Girona	10
Àmbit de Ponent	16 de febrer del 2005	Lleida	9
Terres de l'Ebre	24 de febrer del 2005	Tortosa	10

Després d'explotar la informació provinent dels grups de discussió i de les entrevistes de la fase exploratòria es van determinar els perfils dels grups de discussió que s'havien de fer amb els joves. Aquest segon tipus de grups són els que han proporcionat el gruix de la informació qualitativa que posteriorment s'ha explotat i sistematitzat en els informes. Per a cada àmbit territorial s'han definit, a partir de la fase exploratòria —que recordem que també tenia un vessant quantitatiu, consistent en la creació d'agrupaments comarcals a partir de la tècnica d'anàlisi factorial—, un conjunt de perfils que volien recollir la variabilitat de característiques i estils de vida dels joves de l'àmbit territorial. Aquests perfils s'han correspost un a un amb el nombre de grups de discussió que hem fet en cada àmbit territorial, i per tant el nombre de perfils definits ha coincidit amb el nombre de grups de discussió dins un mateix àmbit territorial. El resultat final d'aquesta fase de disseny dels perfils dels grups de discussió amb els joves ha estat l'organització de cinc grups de discussió per a cada àmbit territorial, excepte per a l'Àmbit Metropolità, on se n'han fet sis, i per a les Terres de l'Ebre, on se n'han fet quatre. Els factors considerats a l'hora d'establir els perfils han estat fonamentalment l'edat, el nivell d'estudis, el context territorial —rural o urbà, turístic o no...— i l'origen —nascuts a la comarca, immigrants provinents de la resta de Catalunya, de la resta de l'Estat o de fora de l'Estat espanyol—.



Els dos primers factors són de sobres coneguts com a variables estructuradores de la realitat social dels joves, i de fet estan estretament vinculats a altres característiques socials com ara la inserció laboral, l'emancipació familiar o —només el nivell d'estudis— la classe social. El tercer factor —context territorial— s'ha tingut en compte perquè precisament és una variable no sempre considerada determinant en els comportaments, les actituds i les representacions dels joves. Aquesta és una posició no compartida per l'equip d'investigació; com es comprova en els informes elaborats, el context territorial dels joves marca en gran mesura la seva vida quotidiana, i en aquest sentit la localitat de residència dels joves —en molts casos diferent del lloc on s'ha fet el grup de discussió— ha estat un element més que ajudava a definir el perfil social dels joves convocats. Finalment, l'origen dels joves s'ha considerat una via per abordar una realitat que cada dia és més palpable: la presència a Catalunya de joves de primera i segona generació que tenen un origen estranger. Amb tot, en algunes comarques hi continua tenint un pes important la immigració de la resta de l'Estat, i en altres hi són cada vegada més presents els joves provinents d'altres comarques catalanes —fruit, sobretot, dels canvis de residència dels seus pares—. Tots aquests elements s'han combinat* buscant sempre el màxim d'heterogeneïtat entre els perfils resultants per tal de recollir la variabilitat interna del territori i, alhora, el màxim d'homogeneïtat entre els joves convocats per tal d'assegurar la representativitat teòrica del perfil corresponent. Al quadre 5 es recullen els perfils que finalment s'han considerat per organitzar els grups de discussió amb joves. L'objectiu, pel que fa al nombre de participants, ha estat sempre aconseguir un mínim de sis persones per a cada grup de discussió, tot i que, com es pot comprovar, en algun cas no ha estat possible.

Quadre 5 Relació dels perfils i grups de discussió amb joves				
Àmbit territorial	Data	Perfil dels joves assistents	Localitat	Nombre de participants
Alt Pirineu i Aran	22 d'abril del 2005	Joves (nois i noies) immigrants extracomunitaris. 20 anys i més	la Seu d'Urgell	5
Alt Pirineu i Aran	5 de maig del 2005	Joves (nois i noies) residents en municipis petits. Menys de 20 anys	Vielha	9
Alt Pirineu i Aran	30 d'abril del 2005	Joves (nois i noies) que no han abandonat els estudis (nivell d'estudis majoritàriament universitari). 25-29 anys	Tremp	4
Alt Pirineu i Aran	19 de maig del 2005	Joves (nois i noies) que han abandonat els estudis (nivell d'estudis baixos). 20-24 anys	la Seu d'Urgell	7
Alt Pirineu i Aran	22 d'abril del 2005	Joves (nois i noies) treballadors/es immigrants estatals o catalans. 20 anys i més	Pont de Suert	9
Àmbit Metropolità	2 de maig del 2005	Joves (nois i noies) estudiants universitaris residents als centres dels municipis (no en urbanitzacions). 20-24 anys	Vilanova i la Geltrú	9
Àmbit Metropolità	3 de maig del 2005	Joves (nois i noies) treballadors amb estudis secundaris com a màxim. 25-29 anys	Sant Feliu de Llobregat	10

*Com comprovarem amb la lectura dels perfils finals considerats, en algun cas s'ha afegit algun factor que durant la fase exploratòria s'havia posat de manifest que era rellevant per a l'àmbit territorial corresponent.



Àmbit territorial	Data	Perfil dels joves assistents	Localitat	Nombre de participants
Àmbit Metropolità	5 de maig del 2005	Joves (nois i noies) treballadors de nivell professional alt amb estudis universitaris. 27-34 anys.	Terrassa	9
Àmbit Metropolità	9 de maig del 2005	Joves (nois i noies) residents als centres dels pobles. 15-18 anys.	Sant Pere de Riudebitlles	7
Àmbit Metropolità	10 de maig del 2005	Joves (nois i noies) residents en nuclis de nova creació (urbanitzacions). 15-18 anys	Granollers	6
Àmbit Metropolità	13 de maig del 2005	Joves (nois i noies) immigrants extracomunitaris. 20 anys i més	Santa Coloma de Gramenet	3
Camp de Tarragona	18 d'abril del 2005	Joves (nois i noies) residents en nuclis de nova creació (urbanitzacions). 15-18 anys	el Vendrell	10
Camp de Tarragona	19 d'abril del 2005	Joves (nois i noies) treballadors amb estudis universitaris. 25-29 anys	Montblanc	10
Camp de Tarragona	20 d'abril del 2005	Joves (nois i noies) treballadors amb estudis secundaris com a màxim. 25-29 anys	Falset	11
Camp de Tarragona	25 d'abril del 2005	Joves (nois i noies) de municipis de fora de Tarragona. 20-24 anys	Tarragona	11
Camp de Tarragona	26 d'abril del 2005	Joves (nois i noies) treballadors amb estudis secundaris com a màxim, residents a Reus. 20-24 anys	Reus	7
Comarques Centrals	16 d'abril del 2005	Joves (nois i noies) estudiants universitaris o treballadors amb aquesta titulació. 22 anys i més	Solsona	9
Comarques Centrals	22 d'abril del 2005	Joves (nois i noies) immigrants extracomunitaris. 20 anys i més	Vic	8
Comarques Centrals	26 d'abril del 2005	Joves (nois i noies) residents en municipis petits. 15-18 anys	Berga	10
Comarques Centrals	27 d'abril del 2005	Joves (nois i noies) residents en municipis mitjans. 15-18 anys	Manresa	8
Comarques Centrals	28 d'abril del 2005	Joves (nois i noies) treballadors amb estudis secundaris com a màxim. 25-29 anys	Igualada	10
Comarques Gironines	22 d'abril del 2005	Joves (nois i noies) immigrants extracomunitaris. 20 anys i més	Figueres	6
Comarques Gironines	6 de maig del 2005	Joves (nois i noies) residents en municipis petits. Menys de 20 anys	Olot	8
Comarques Gironines	5 de maig del 2005	Joves (nois i noies) que no han abandonat els estudis (nivell d'estudis majoritàriament universitari). 25-29 anys	Girona	8



Àmbit territorial	Data	Perfil dels joves assistents	Localitat	Nombre de participants
Comarques Gironines	3 de maig del 2005	Joves (nois i noies) que han abandonat els estudis (nivell d'estudis baixos). 20-24 anys	la Bisbal d'Empordà	6
Comarques Gironines	29 d'abril del 2005	Joves (nois i noies) residents en nuclis de nova creació (urbanitzacions). Menys de 20 anys	Maçanet de la Selva	5
Àmbit de Ponent	28 d'abril del 2005	Joves (nois i noies) immigrants extracomunitaris. 20 anys i més	Lleida	6
Àmbit de Ponent	21 d'abril del 2005	Joves (nois i noies) residents en municipis petits. Menys de 20 anys	les Borges Blanques	7
Àmbit de Ponent	25 d'abril del 2005	Joves (nois i noies) que han abandonat els estudis (nivell d'estudis baixos). 20-24 anys	Cervera	9
Àmbit de Ponent	27 d'abril del 2005	Joves (nois i noies) "emprenedors" (autònoms o petits empresaris). 25-29 anys	Balaguer	7
Àmbit de Ponent	20 d'abril del 2005	Joves (nois i noies) que no han abandonat els estudis (nivell d'estudis majoritàriament universitari). 25-29 anys	Mollerussa	7
Terres de l'Ebre	30 d'abril del 2005	Joves (nois i noies) treballadors amb estudis secundaris com a màxim. 20-24 anys	Gandesa	11
Terres de l'Ebre	30 d'abril del 2005	Joves (nois i noies) estudiants universitaris o treballadors amb aquesta titulació. 22 anys i més	Móra d'Ebre	9
Terres de l'Ebre	3 de maig del 2005	Joves (nois i noies) treballadors amb estudis secundaris com a màxim. 25-29 anys	Tortosa	11
Terres de l'Ebre	11 de maig del 2005	Joves (nois i noies) residents als centres dels pobles. 15-18 anys.	Amposta	10

El guió de discussió ha tingut un caràcter molt obert, amb l'objectiu que fos flexible i fàcilment adaptable a la varietat de perfils dels joves que han participat en els grups de discussió. En aquest sentit, la profunditat i l'ordre amb què s'han tractat els temes —estudis, feina, habitatge, participació, espais, oci i cultura, salut, territorialitat i cohesió social— ha variat segons el perfil de cada grup de discussió. Tots els grups han estat enregistrats i s'han transcrit seguint les normes habituals en la recerca qualitativa.

Una vegada fetes les transcripcions, el tipus d'anàlisi que s'ha portat a terme ha estat de caràcter temàtic qualitatiu —anàlisi qualitativa de continguts—, seguint els temes tractats en els grups de discussió i els eixos temàtics al voltant dels quals s'ha organitzat la recerca. En aquesta fase d'explotació de les dades s'ha utilitzat puntualment el suport tècnic del programa d'anàlisi qualitativa Atlas.ti. Una vegada acabada l'anàlisi s'ha passat a redactar els informes, en els quals s'han combinat i articulat els resultats de les explotacions quantitativa i qualitativa que s'han fet al llarg de tota la recerca.



Annex 2. Índex de taules estadístiques

Taules del punt 3

Taula 3.2.1 Evolució de la població. Comarca, àmbit territorial i Catalunya, 1981-2004

Taula 3.2.2 Evolució de la taxa de creixement natural. Comarca, àmbit territorial i Catalunya, 1986-2003.

Taula 3.2.3 Distribució de la població per grups d'edat. Homes. Percentatges. Comarca, àmbit territorial i Catalunya, 2004.

Taula 3.2.4 Distribució de la població per grups d'edat. Dones. Percentatges. Comarca, àmbit territorial i Catalunya, 2004.

Taula 3.2.5 Distribució de la població per lloc de naixement. Valors absoluts i percentatges. Comarca, àmbit territorial i Catalunya, 2004.

Taula 3.3.1 Superfície i evolució de la densitat de població. Valors en km² i en habitants per km². Comarca, àmbit territorial i Catalunya, 1986-2004.

Taula 3.3.2 Distribució de la població segons la dimensió del municipi. Valors absoluts i percentatges. Comarca, àmbit territorial i Catalunya, 2004.

Taula 3.3.3 Distribució del nombre de municipis segons la grandària. Valors absoluts i percentatges. Comarca, àmbit territorial i Catalunya, 2004.

Taula 3.4.1 Taxa d'activitat per grups d'edat. Comarca, àmbit territorial i Catalunya, 2001.

Taula 3.4.2 Distribució de la població de 16 anys i més amb relació a l'activitat per sexe. Valors absoluts i percentatges. Comarca, àmbit territorial i Catalunya, 2001.

Taula 3.4.3 Evolució de la renda bruta familiar disponible per habitant. Amb relació a la base 100 de Catalunya. Comarca, àmbit territorial i Catalunya, 1986-2001.

Taula 3.4.4 Evolució de la taxa de creixement del PIB comarcal per sectors. Taxes reals mitjanes de variació interanual de cada període en percentatge. Comarques i Catalunya, 1998-2003.

Taula 3.5.1 Nombre de centres i ràtios en centres d'educació infantil i primària i en centres d'educació secundària. Valors absoluts. Comarques, àmbits territorials i Catalunya, cursos 2003-2004.

Taula 3.5.2 Taxa d'escolarització (*) de la població de 16 a 29 anys, per edat i sexe. Comarques, àmbits territorials i Catalunya, 2001.

Taula 3.5.3 Nivell d'instrucció de la població (10 anys o més), segons estudis cursats. Percentatges. Comarca, àmbit territorial i Catalunya, 2001.

Taula 3.6.1 Distribució d'habitatges principals per règim de tinença. Percentatge. Comarca, àmbit territorial i Catalunya, 2001.

Taula 3.6.2 Evolució del cens d'habitatge familiar segons tipus (principals/secundaris/vacants/altres). Percentatges i valors absoluts. Comarca, àmbit territorial i Catalunya, 1981 i 2001.



Taula 3.7.1 Cobertura sanitària de centres hospitalaris (CAP i hospitals), extrahospitalaris i equipament hospitalari. Ràtios sobre població. Comarca, àmbit territorial i Catalunya, 2000 i 2003.

Taula 3.7.2 Evolució de la taxa bruta de mortalitat (moviment natural) segons sexe. Comarca, àmbit territorial i Catalunya, 1996, 2001 i 2003.

Taula 3.8.1 Recursos i instal·lacions culturals: cinemes, teatres, museus i biblioteques. Ràtios sobre població. Comarca, àmbit territorial i Catalunya, 2002 o 2003.

Taules del punt 4

Taula 4.1 Compaginació d'estudis i treball per franges d'edat. Any 2001

Taula 4.2 Nivell d'estudis per franges d'edat. Any 2001

Taula 4.3 Nivell d'estudis per franges d'edat. Any 1996

Taula 4.4 Estudis en curs per franges d'edat. Any 2001

Taula 4.5 Activitat principal per franges d'edat. Any 2001

Taula 4.6 Activitat principal per franges d'edat. Any 1996

Taula 4.7 Sector d'activitat per franges d'edat. Any 2001

Taula 4.8 Sector d'activitat per franges d'edat. Any 1996

Taula 4.9 Situació professional per franges d'edat. Any 2001

Taula 4.10 Temps de treball productiu setmanal per franges d'edat. Any 2001

Taula 4.11 Nivell d'ocupació per franges d'edat. Any 2001

Taula 4.12 Categoria socioeconòmica per franges d'edat. Any 2001

Taula 4.13 Emancipació per franges d'edat. Any 2001

Taula 4.14 Migracions internes dels joves i les joves de 15 a 29 anys. 2003

Taula 4.15 Migracions internes dels joves i les joves de 15 a 29 anys. 1995

Taula 4.16 Grandària del municipi per franges d'edat. Any 2001

Taula 4.17 Coneixement del català per franges d'edat. Any 2001

Taula 4.18 Coneixement del català per franges d'edat. Any 1996

Taula 4.19 Nombre de viatges diaris (per treball i estudis) per franges d'edat. Any 2001



Taula 4.20 Mitjà de desplaçament per franges d'edat. Any 2001

Taula 4.21 Temps de desplaçament per franges d'edat. Any 2001

Taula 4.22 Lloc de desplaçament (per treball i estudis) per franges d'edat. Any 2001

Taula 4.23 Lloc de naixement de la població jove. Any 2004

Taula 4.24 Lloc de naixement per franges d'edat. Any 2001

Taula 4.25 Lloc de naixement per franges d'edat. Any 1996

Taula 4.26 Continent d'origen per franges d'edat. Any 2001

Taula 4.27 Població segons país de nacionalitat. Any 2001

Taula 4.28 Temps de residència al municipi per franges d'edat. Any 2001



Annex 3. Taules estadístiques complementàries

Taules de l'annex 3

- Taula A.1** Nivell d'estudis segons sexe i per grups d'edat. Any 2001
- Taula A.2** Estudis en curs segons sexe per grups d'edat. Any 2001
- Taula A.3** Situació professional segons nivell d'estudis per grups d'edat. Any 2001
- Taula A.4** Nivell d'ocupació segons nivell d'estudis per grups d'edat. Any 2001
- Taula A.5** Activitat principal segons nivell d'estudis per grups d'edat. Any 2001
- Taula A.6** Nivell d'ocupació segons lloc de naixement per grups d'edat. Any 2001
- Taula A.7** Activitat principal segons sexe per grups d'edat. Any 2001
- Taula A.8** Sector d'activitat segons sexe per grups d'edat. Any 2001
- Taula A.9** Emancipació segons sexe per grups d'edat. Any 2001
- Taula A.10** Tipus de llar segons emancipació per grups d'edat. Any 2001
- Taula A.11** Règim de tinença segons emancipació per grups d'edat. Any 2001
- Taula A.12** Situació professional segons emancipació per grups d'edat. Any 2001
- Taula A.13** Nivell d'estudis segons emancipació per grups d'edat. Any 2001
- Taula A.14** Continent d'origen segons sexe per grups d'edat. Any 2001
- Taula A.15** Continent d'origen segons grandària del municipi per grups d'edat. Any 2001
- Taula A.16** Coneixement del català segons continent d'origen per grups d'edat. Any 2001
- Taula A.17** Lloc de desplaçament (per feina i estudis) segons grandària del municipi per grups d'edat. Any 2001
- Taula A.18** Mitjà de desplaçament segons grandària del municipi per grups d'edat. Any 2001
- Taula A.19** Temps de desplaçament segons grandària del municipi per grups d'edat. Any 2001
- Taula A.20** Temps de residència al municipi segons continent d'origen per grups d'edat. Any 2001
- Taula A.21** Nivell d'ocupació segons sexe per grups d'edat. Any 2001
- Taula A.22** Coneixement del català segons lloc de naixement per grups d'edat. Any 2001
- Taula A.23** Sexe per grups d'edat. Any 1996
- Taula A.24** Estat civil per grups d'edat. Any 1996



Taula A.25 Mitjà de desplaçament per grups d'edat. Any 1996

Taula A.26 Sexe per grups d'edat. Any 2001

Taula A.27 Estat civil per grups d'edat. Any 2001

Taula A.28 Temps de residència a Espanya per grups d'edat. Any 2001

Taula A.29 Activitat principal segons lloc de naixement per grups d'edat. Any 2001

Taula A.30 Situació professional segons sexe per grups d'edat. Any 2001

Taula A.31 Situació professional segons lloc de naixement per grups d'edat. Any 2001

Taula A.32 Categoria socioeconòmica segons sexe per grups d'edat. Any 2001

Taula A.33 Categoria socioeconòmica segons nivell d'estudis per grups d'edat. Any 2001

Taula A.34 Categoria socioeconòmica segons lloc de naixement per grups d'edat. Any 2001

Taula A.35 Sector d'activitat segons nivell d'estudis per grups d'edat. Any 2001

Taula A.36 Sector d'activitat segons lloc de naixement per grups d'edat. Any 2001



Nivell d'estudis segons sexe i per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatges)

A.1			Home	Dona	Total
15-19 anys	Primària o inferior	Valors %	5.608 35,9	4.558 30,9	10.166 33,5
	ESO i EGB*	Valors %	7.171 45,9	6.509 44,1	13.680 45,0
	Batxillerat	Valors %	1.854 11,9	2.627 17,8	4.481 14,7
	FP I	Valors %	722 4,6	733 5,0	1.455 4,8
	FP II	Valors %	258 1,7	342 2,3	600 2,0
	Total	Valors %	15.613 100,0	14.769 100,0	30.382 100,0
20-24 anys	Primària o inferior	Valors %	3.608 17,1	2.431 12,1	6.039 14,7
	ESO i EGB*	Valors %	7.679 36,5	5.475 27,2	13.154 32,0
	Batxillerat	Valors %	4.017 19,1	4.672 23,2	8.689 21,1
	FP I	Valors %	1.869 8,9	1.750 8,7	3.619 8,8
	FP II	Valors %	1.972 9,4	2.094 10,4	4.066 9,9
	Superior	Valors %	1.918 9,1	3.684 18,3	5.602 13,6
	Total	Valors %	21.063 100,0	20.106 100,0	41.169 100,0
25-29 anys	Primària o inferior	Valors %	4.199 18,2	3.026 13,6	7.225 16,0
	ESO i EGB*	Valors %	8.101 35,1	5.809 26,2	13.910 30,7
	Batxillerat	Valors %	2.961 12,8	3.140 14,2	6.101 13,5
	FP I	Valors %	1.827 7,9	1.681 7,6	3.508 7,8
	FP II	Valors %	2.232 9,7	2.183 9,8	4.415 9,8
	Superior	Valors %	3.755 16,3	6.348 28,6	10.103 22,3
	Total	Valors %	23.075 100,0	22.187 100,0	45.262 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

* En les franges d'edat més elevades també inclou Batxillerat Elemental



Estudis en curs segons sexe i per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatges)

A.2			Home	Dona	Total
15-19 anys	Secundaris per a adults	Valors %	679 9,5	574 6,9	1.253 8,1
	Secundaris	Valors %	3.075 43,0	3.920 46,9	6.995 45,1
	FP I	Valors %	1.188 16,6	864 10,3	2.052 13,2
	FP II	Valors %	299 4,2	322 3,9	621 4,0
	Superiors	Valors %	1.209 16,9	1.814 21,7	3.023 19,5
	Altres	Valors %	693 9,7	864 10,3	1.557 10,0
	Total	Valors %	7.143 100,0	8.358 100,0	15.501 100,0
20-24 anys	Secundaris per a adults	Valors %	122 1,9	96 1,2	218 1,5
	Secundaris	Valors %	547 8,6	684 8,3	1.231 8,4
	FP I	Valors %	289 4,5	303 3,7	592 4,0
	FP II	Valors %	530 8,3	533 6,5	1.063 7,3
	Superiors	Valors %	3.701 57,9	4.862 59,0	8.563 58,5
	Altres	Valors %	1.199 18,8	1.767 21,4	2.966 20,3
	Total	Valors %	6.388 100,0	8.245 100,0	14.633 100,0
25-29 anys	Secundaris per a adults	Valors %	32 1,0	35 0,9	67 0,9
	Secundaris	Valors %	114 3,6	134 3,4	248 3,4
	FP I	Valors %	76 2,4	84 2,1	160 2,2
	FP II	Valors %	97 3,0	102 2,6	199 2,8
	Superiors	Valors %	1.489 46,5	1.730 43,3	3.219 44,7
	Altres	Valors %	1.395 43,6	1.910 47,8	3.305 45,9
	Total	Valors %	3.203 100,0	3.995 100,0	7.198 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.



Situació professional segons nivell d'estudis i per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatges)

A.3			Primària o inferior	ESO i EGB*	Batxillerat	FP I	FP II	Superior	Total
	16-19 anys		Valors %						
	Empresari amb personal	Valors %	24 1,2	56 1,3	8 1,4	7 1,1	4 2,2	– –	99 1,3
	Empresari sense personal	Valors %	67 3,4	142 3,2	21 3,8	22 3,4	8 4,4	– –	260 3,3
	Assalariats fixos	Valors %	724 37,0	1.967 44,1	234 41,9	277 42,4	79 43,6	– –	3.281 42,0
	Assalariats eventuais	Valors %	1.119 57,2	2.246 50,3	291 52,1	344 52,6	88 48,6	– –	4.088 52,3
	Ajuda familiar	Valors %	20 1,0	41 0,9	5 0,9	4 0,6	2 1,1	– –	72 0,9
	Membre de cooperatives	Valors %	3 0,2	10 0,2	0 0,0	0 0,0	0 0,0	– –	13 0,2
	Total	Valors %	1.957 100,0	4.462 100,0	559 100,0	654 100,0	181 100,0	– –	7.813 100,0
20-24 anys		Valors %							
	Empresari amb personal	Valors %	64 1,7	202 2,1	72 2,2	48 1,9	56 2,1	46 1,7	488 2,0
	Empresari sense personal	Valors %	171 4,5	529 5,6	178 5,3	160 6,2	138 5,2	114 4,2	1.290 5,2
	Assalariats fixos	Valors %	1.857 49,2	5.390 56,6	1.730 52,0	1.463 56,9	1.508 56,8	1.087 39,8	13.035 53,0
	Assalariats eventuais	Valors %	1.642 43,5	3.339 35,1	1.326 39,8	884 34,4	941 35,4	1.470 53,8	9.602 39,1
	Ajuda familiar	Valors %	34 0,9	41 0,4	18 0,5	12 0,5	13 0,5	15 0,5	133 0,5
	Membre de cooperatives	Valors %	4 0,1	14 0,1	5 0,2	6 0,2	1 0,0	2 0,1	32 0,1
	Total	Valors %	3.772 100,0	9.515 100,0	3.329 100,0	2.573 100,0	2.657 100,0	2.734 100,0	24.580 100,0
25-29 anys		Valors %							
	Empresari amb personal	Valors %	157 3,3	496 4,6	229 5,0	128 4,4	182 4,8	258 3,2	1.450 4,1
	Empresari sense personal	Valors %	305 6,4	846 7,8	332 7,3	250 8,7	261 6,9	593 7,3	2.587 7,4
	Assalariats fixos	Valors %	2.579 54,2	6.949 64,0	2.935 64,4	1.892 65,5	2.641 69,5	4.765 58,7	21.761 62,2
	Assalariats eventuais	Valors %	1.682 35,4	2.518 23,2	1.036 22,7	612 21,2	701 18,4	2.470 30,4	9.019 25,8
	Ajuda familiar	Valors %	23 0,5	22 0,2	18 0,4	5 0,2	13 0,3	18 0,2	99 0,3
	Membre de cooperatives	Valors %	8 0,2	27 0,2	8 0,2	3 0,1	2 0,1	12 0,1	60 0,2
	Total	Valors %	4.754 100,0	10.858 100,0	4.558 100,0	2.890 100,0	3.800 100,0	8.116 100,0	34.976 100,0
30-34 anys		Valors %							
	Empresari amb personal	Valors %	226 4,2	792 6,9	433 8,7	217 7,4	255 8,8	454 6,3	2.377 6,8
	Empresari sense personal	Valors %	389 7,2	1.013 8,8	425 8,5	293 10,0	225 7,7	684 9,4	3.029 8,7
	Assalariats fixos	Valors %	3.083 56,7	7.459 65,0	3.360 67,6	1.949 66,7	2.064 70,8	4.713 64,9	22.628 64,7
	Assalariats eventuais	Valors %	1.707 31,4	2.150 18,7	734 14,8	451 15,4	357 12,3	1.379 19,0	6.778 19,4
	Ajuda familiar	Valors %	18 0,3	37 0,3	7 0,1	5 0,2	4 0,1	8 0,1	79 0,2
	Membre de cooperatives	Valors %	14 0,3	33 0,3	12 0,2	5 0,2	9 0,3	22 0,3	95 0,3
	Total	Valors %	5.437 100,0	11.484 100,0	4.971 100,0	2.920 100,0	2.914 100,0	7.260 100,0	34.986 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

* En les franges d'edat més elevades també inclou Batxillerat Elemental



Nivell d'ocupació segons nivell d'estudis i per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatges)

A.4									
			Primària o inferior	ESO i EGB*	Batxillerat	FP I	FP II	Superior	Total
16-19 anys	Alt	Valors %	26 1,3	81 1,8	29 5,2	12 1,8	20 11,0	- -	168 2,2
	Mitjà	Valors %	810 41,5	1.948 43,8	248 44,4	348 53,3	103 56,9	- -	3.457 44,3
	Baix	Valors %	1.117 57,2	2.423 54,4	281 50,4	293 44,9	58 32,0	- -	4.172 53,5
	Total	Valors %	1.953 100,0	4.452 100,0	558 100,0	653 100,0	181 100,0	- -	7.797 100,0
20-24 anys	Alt	Valors %	46 1,2	233 2,5	220 6,6	106 4,1	161 6,1	1.120 41,0	1.886 7,7
	Mitjà	Valors %	1.462 38,9	4.172 44,0	1.624 49,0	1.337 52,1	1.703 64,2	1.185 43,4	11.483 46,8
	Baix	Valors %	2.249 59,9	5.085 53,6	1.472 44,4	1.123 43,8	790 29,8	427 15,6	11.146 45,5
	Total	Valors %	3.757 100,0	9.490 100,0	3.316 100,0	2.566 100,0	2.654 100,0	2.732 100,0	24.515 100,0
25-29 anys	Alt	Valors %	134 2,8	500 4,6	471 10,4	167 5,8	384 10,1	4.178 51,5	5.834 16,7
	Mitjà	Valors %	1.925 40,5	4.929 45,4	2.532 55,7	1.541 53,4	2.457 64,8	3.139 38,7	16.523 47,3
	Baix	Valors %	2.693 56,7	5.416 49,9	1.543 33,9	1.178 40,8	952 25,1	793 9,8	12.575 36,0
	Total	Valors %	4.752 100,0	10.845 100,0	4.546 100,0	2.886 100,0	3.793 100,0	8.110 100,0	34.932 100,0
30-34 anys	Alt	Valors %	196 3,6	696 6,1	720 14,5	257 8,8	415 14,3	4.434 61,2	6.718 19,2
	Mitjà	Valors %	2.113 38,9	5.048 44,0	2.786 56,2	1.524 52,3	1.839 63,3	2.196 30,3	15.506 44,4
	Baix	Valors %	3.125 57,5	5.726 49,9	1.449 29,2	1.133 38,9	650 22,4	611 8,4	12.694 36,4
	Total	Valors %	5.434 100,0	11.470 100,0	4.955 100,0	2.914 100,0	2.904 100,0	7.241 100,0	34.918 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

* En les franges d'edat més elevades també inclou Batxillerat Elemental



Activitat principal segons nivell d'estudis i per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatges)

A.5		Primària o inferior	ESO i EGB*	Batxillerat	FP I	FP II	Superior	Total	
									Valors
15-19 anys	Estudiant	Valors	6.661	7.581	3.728	662	375	-	19.007
		%	65,5	55,4	83,2	45,5	62,5	-	62,6
	Ocupat	Valors	2.054	4.462	559	654	181	-	7.910
		%	20,2	32,6	12,5	44,9	30,2	-	26,0
	Aturat primera feina	Valors	307	455	39	34	6	-	841
		%	3,0	3,3	0,9	2,3	1,0	-	2,8
	Aturat ha treballat	Valors	352	582	60	48	14	-	1.056
	%	3,5	4,3	1,3	3,3	2,3	-	3,5	
Treball domèstic	Valors	257	145	17	11	3	-	433	
	%	2,5	1,1	0,4	0,8	0,5	-	1,4	
Inactiu	Valors	535	455	78	46	21	-	1.135	
	%	5,3	3,3	1,7	3,2	3,5	-	3,7	
Total	Valors	10.166	13.680	4.481	1.455	600	-	30.382	
	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	-	100,0	
20-24 anys	Estudiant	Valors	376	1.282	4.595	594	1.044	2.344	10.235
		%	6,2	9,7	52,9	16,4	25,7	41,8	24,9
	Ocupat	Valors	3.772	9.515	3.329	2.573	2.657	2.734	24.580
		%	62,5	72,3	38,3	71,1	65,3	48,8	59,7
	Aturat primera feina	Valors	217	254	90	44	57	170	832
		%	3,6	1,9	1,0	1,2	1,4	3,0	2,0
	Aturat ha treballat	Valors	591	1.167	367	252	173	202	2.752
	%	9,8	8,9	4,2	7,0	4,3	3,6	6,7	
Treball domèstic	Valors	595	349	87	56	25	23	1.135	
	%	9,9	2,7	1,0	1,5	0,6	0,4	2,8	
Inactiu	Valors	488	587	221	100	110	129	1.635	
	%	8,1	4,5	2,5	2,8	2,7	2,3	4,0	
Total	Valors	6.039	13.154	8.689	3.619	4.066	5.602	41.169	
	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	
25-29 anys	Estudiant	Valors	120	249	598	99	183	970	2.219
		%	1,7	1,8	9,8	2,8	4,1	9,6	4,9
	Ocupat	Valors	4.754	10.858	4.558	2.890	3.800	8.116	34.976
		%	65,8	78,1	74,7	82,4	86,1	80,3	77,3
	Aturat primera feina	Valors	155	123	71	21	23	134	527
		%	2,1	0,9	1,2	0,6	0,5	1,3	1,2
	Aturat ha treballat	Valors	688	1.245	421	235	222	494	3.305
	%	9,5	9,0	6,9	6,7	5,0	4,9	7,3	
Treball domèstic	Valors	895	779	169	137	79	121	2.180	
	%	12,4	5,6	2,8	3,9	1,8	1,2	4,8	
Inactiu	Valors	613	656	284	126	108	268	2.055	
	%	8,5	4,7	4,7	3,6	2,4	2,7	4,5	
Total	Valors	7.225	13.910	6.101	3.508	4.415	10.103	45.262	
	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	
30-34 anys	Estudiant	Valors	68	98	104	21	46	176	513
		%	0,8	0,7	1,7	0,6	1,4	2,1	1,2
	Ocupat	Valors	5.437	11.484	4.971	2.920	2.914	7.260	34.986
		%	66,9	76,8	80,9	81,5	86,7	87,6	78,7
	Aturat primera feina	Valors	154	92	47	11	20	52	376
		%	1,9	0,6	0,8	0,3	0,6	0,6	0,8
	Aturat ha treballat	Valors	705	1.255	435	247	167	365	3.174
	%	8,7	8,4	7,1	6,9	5,0	4,4	7,1	
Treball domèstic	Valors	1.141	1.361	346	231	123	211	3.413	
	%	14,0	9,1	5,6	6,4	3,7	2,5	7,7	
Inactiu	Valors	625	659	240	152	90	221	1.987	
	%	7,7	4,4	3,9	4,2	2,7	2,7	4,5	
Total	Valors	8.130	14.949	6.143	3.582	3.360	8.285	44.449	
	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

* En les franges d'edat més elevades també inclou Batxillerat Elemental



Nivell d'ocupació segons lloc de naixement i per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatges)

A.6			Catalunya		Resta de l'Estat espanyol	Fora de l'Estat espanyol	Total
			Valors	%			
16-19 anys	Alt	Valors	151	10	7	168	
		%	2,3	1,9	1,0	2,2	
	Mitjà	Valors	2.988	198	271	3.457	
		%	45,5	37,4	38,8	44,3	
	Baix	Valors	3.431	321	420	4.172	
		%	52,2	60,7	60,2	53,5	
	Total	Valors	6.570	529	698	7.797	
		%	100,0	100,0	100,0	100,0	
20-24 anys	Alt	Valors	1.754	60	72	1.886	
		%	8,3	4,5	3,4	7,7	
	Mitjà	Valors	10.133	549	801	11.483	
		%	48,0	41,3	38,3	46,8	
	Baix	Valors	9.206	719	1.221	11.146	
		%	43,6	54,1	58,3	45,5	
	Total	Valors	21.093	1.328	2.094	24.515	
		%	100,0	100,0	100,0	100,0	
25-29 anys	Alt	Valors	5.327	280	227	5.834	
		%	18,2	11,0	7,4	16,7	
	Mitjà	Valors	14.300	1.069	1.154	16.523	
		%	48,8	42,0	37,6	47,3	
	Baix	Valors	9.690	1.197	1.688	12.575	
		%	33,1	47,0	55,0	36,0	
	Total	Valors	29.317	2.546	3.069	34.932	
		%	100,0	100,0	100,0	100,0	
30-34 anys	Alt	Valors	5.778	575	365	6.718	
		%	21,7	12,1	10,2	19,2	
	Mitjà	Valors	12.167	2.004	1.335	15.506	
		%	45,8	42,3	37,1	44,4	
	Baix	Valors	8.636	2.162	1.896	12.694	
		%	32,5	45,6	52,7	36,4	
	Total	Valors	26.581	4.741	3.596	34.918	
		%	100,0	100,0	100,0	100,0	

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.



Activitat principal segons sexe i per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatges)

A.7			Home	Dona	Total
15-19 anys	Estudiant	Valors %	8.963 57,4	10.044 68,0	19.007 62,6
	Ocupat	Valors %	4.984 31,9	2.926 19,8	7.910 26,0
	Aturat primera feina	Valors %	454 2,9	387 2,6	841 2,8
	Aturat ha treballat	Valors %	549 3,5	507 3,4	1.056 3,5
	Treball domèstic	Valors %	40 0,3	393 2,7	433 1,4
	Inactiu	Valors %	623 4,0	512 3,5	1.135 3,7
	Total	Valors %	15.613 100,0	14.769 100,0	30.382 100,0
20-24 anys	Estudiant	Valors %	4.528 21,5	5.707 28,4	10.235 24,9
	Ocupat	Valors %	13.954 66,2	10.626 52,8	24.580 59,7
	Aturat primera feina	Valors %	387 1,8	445 2,2	832 2,0
	Aturat ha treballat	Valors %	1.292 6,1	1.460 7,3	2.752 6,7
	Treball domèstic	Valors %	55 0,3	1.080 5,4	1.135 2,8
	Inactiu	Valors %	847 4,0	788 3,9	1.635 4,0
	Total	Valors %	21.063 100,0	20.106 100,0	41.169 100,0
25-29 anys	Estudiant	Valors %	1.028 4,5	1.191 5,4	2.219 4,9
	Ocupat	Valors %	19.313 83,7	15.663 70,6	34.976 77,3
	Aturat primera feina	Valors %	255 1,1	272 1,2	527 1,2
	Aturat ha treballat	Valors %	1.346 5,8	1.959 8,8	3.305 7,3
	Treball domèstic	Valors %	93 0,4	2.087 9,4	2.180 4,8
	Inactiu	Valors %	1.040 4,5	1.015 4,6	2.055 4,5
	Total	Valors %	23.075 100,0	22.187 100,0	45.262 100,0
30-34 anys	Estudiant	Valors %	204 0,9	309 1,4	513 1,2
	Ocupat	Valors %	20.148 88,5	14.838 68,5	34.986 78,7
	Aturat primera feina	Valors %	175 0,8	201 0,9	376 0,8
	Aturat ha treballat	Valors %	1.154 5,1	2.020 9,3	3.174 7,1
	Treball domèstic	Valors %	85 0,4	3.328 15,4	3.413 7,7
	Inactiu	Valors %	1.009 4,4	978 4,5	1.987 4,5
	Total	Valors %	22.775 100,0	21.674 100,0	44.449 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.



Sector d'activitat segons sexe i per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatges)

A.8			Home	Dona	Total
16-19 anys	Primari	Valors %	217 4,4	29 1,0	246 3,1
	Indústria	Valors %	1.510 30,6	548 19,0	2.058 26,3
	Construcció	Valors %	1.555 31,6	108 3,7	1.663 21,3
	Serveis	Valors %	1.645 33,4	2.201 76,3	3.846 49,2
	Total	Valors %	4.927 100,0	2.886 100,0	7.813 100,0
20-24 anys	Primari	Valors %	640 4,6	110 1,0	750 3,1
	Indústria	Valors %	4.133 29,6	1.955 18,4	6.088 24,8
	Construcció	Valors %	3.644 26,1	284 2,7	3.928 16,0
	Serveis	Valors %	5.537 39,7	8.277 77,9	13.814 56,2
	Total	Valors %	13.954 100,0	10.626 100,0	24.580 100,0
25-29 anys	Primari	Valors %	851 4,4	176 1,1	1.027 2,9
	Indústria	Valors %	5.240 27,1	2.774 17,7	8.014 22,9
	Construcció	Valors %	4.215 21,8	409 2,6	4.624 13,2
	Serveis	Valors %	9.007 46,6	12.304 78,6	21.311 60,9
	Total	Valors %	19.313 100,0	15.663 100,0	34.976 100,0
30-34 anys	Primari	Valors %	978 4,9	157 1,1	1.135 3,2
	Indústria	Valors %	4.948 24,6	2.694 18,2	7.642 21,8
	Construcció	Valors %	4.198 20,8	419 2,8	4.617 13,2
	Serveis	Valors %	10.024 49,8	11.568 78,0	21.592 61,7
	Total	Valors %	20.148 100,0	14.838 100,0	34.986 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.



Emancipació segons sexe i per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatges)

A.9			Home	Dona	Total
15-19 anys	Emancipat	Valors %	613 3,9	753 5,1	1.366 4,5
	No emancipat	Valors %	15.000 96,1	14.016 94,9	29.016 95,5
	Total	Valors %	15.613 100,0	14.769 100,0	30.382 100,0
20-24 anys	Emancipat	Valors %	2.941 14,0	4.621 23,0	7.562 18,4
	No emancipat	Valors %	18.122 86,0	15.485 77,0	33.607 81,6
	Total	Valors %	21.063 100,0	20.106 100,0	41.169 100,0
25-29 anys	Emancipat	Valors %	9.019 39,1	11.995 54,1	21.014 46,4
	No emancipat	Valors %	14.056 60,9	10.192 45,9	24.248 53,6
	Total	Valors %	23.075 100,0	22.187 100,0	45.262 100,0
30-34 anys	Emancipat	Valors %	15.504 68,1	17.298 79,8	32.802 73,8
	No emancipat	Valors %	7.271 31,9	4.376 20,2	11.647 26,2
	Total	Valors %	22.775 100,0	21.674 100,0	44.449 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.



Tipus de llar segons emancipació i per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatges)

A.10				Unipersonal	Parella sense fills	Parella amb fills	Mono-parental	Altres llars	Total
15-19 anys	Emancipat	Valors %	754 100,0	184 54,3	64 0,3	18 0,5	259 7,2	1.279 4,3	
	No emancipat	Valors %	0 0,0	155 45,7	21.637 99,7	3.631 99,5	3.356 92,8	28.779 95,7	
	Total	Valors %	754 100,0	339 100,0	21.701 100,0	3.649 100,0	3.615 100,0	30.058 100,0	
20-24 anys	Emancipat	Valors %	2.215 100,0	2.271 91,1	1.186 4,6	173 4,0	1.261 21,8	7.106 17,6	
	No emancipat	Valors %	0 0,0	221 8,9	24.461 95,4	4.158 96,0	4.532 78,2	33.372 82,4	
	Total	Valors %	2.215 100,0	2.492 100,0	25.647 100,0	4.331 100,0	5.793 100,0	40.478 100,0	
25-29 anys	Emancipat	Valors %	3.916 100,0	7.686 94,3	5.699 26,7	565 14,6	2.340 33,7	20.206 45,7	
	No emancipat	Valors %	0 0,0	461 5,7	15.683 73,3	3.316 85,4	4.594 66,3	24.054 54,3	
	Total	Valors %	3.916 100,0	8.147 100,0	21.382 100,0	3.881 100,0	6.934 100,0	44.260 100,0	
30-34 anys	Emancipat	Valors %	4.423 100,0	6.742 92,6	16.628 74,2	1.335 39,9	2.891 47,5	32.019 73,5	
	No emancipat	Valors %	0 0,0	542 7,4	5.785 25,8	2.010 60,1	3.201 52,5	11.538 26,5	
	Total	Valors %	4.423 100,0	7.284 100,0	22.413 100,0	3.345 100,0	6.092 100,0	43.557 100,0	

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.



Règim de tinença segons emancipació i per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatges)

A.11			Propietat per compra, totalment pagada	Propietat per compra, amb	Propietat per	Lloguer	Cedida	Altra forma	Total
				pagaments pendents (hipoteques...)	herència o donació		gratuïta o a baix preu per altra llar, empresa, etc.		
15-19 anys	Emancipat	Valors %	410 3,2	327 3,5	65 4,0	367 8,4	29 5,1	81 7,4	1.279 4,3
	No emancipat	Valors %	12.585 96,8	9.097 96,5	1.559 96,0	3.981 91,6	536 94,9	1.021 92,6	28.779 95,7
	Total	Valors %	12.995 100,0	9.424 100,0	1.624 100,0	4.348 100,0	565 100,0	1.102 100,0	30.058 100,0
20-24 anys	Emancipat	Valors %	1.332 7,3	2.734 24,2	229 9,5	2.202 34,9	223 32,1	386 26,9	7.106 17,6
	No emancipat	Valors %	17.004 92,7	8.570 75,8	2.170 90,5	4.109 65,1	472 67,9	1.047 73,1	33.372 82,4
	Total	Valors %	18.336 100,0	11.304 100,0	2.399 100,0	6.311 100,0	695 100,0	1.433 100,0	40.478 100,0
25-29 anys	Emancipat	Valors %	3.027 18,5	10.591 70,4	758 28,0	4.186 56,3	622 67,3	1.022 58,1	20.206 45,7
	No emancipat	Valors %	13.353 81,5	4.460 29,6	1.948 72,0	3.255 43,7	302 32,7	736 41,9	24.054 54,3
	Total	Valors %	16.380 100,0	15.051 100,0	2.706 100,0	7.441 100,0	924 100,0	1.758 100,0	44.260 100,0
30-34 anys	Emancipat	Valors %	5.985 49,5	16.823 90,5	1.333 52,9	5.397 73,1	991 87,4	1.490 80,8	32.019 73,5
	No emancipat	Valors %	6.105 50,5	1.765 9,5	1.185 47,1	1.987 26,9	143 12,6	353 19,2	11.538 26,5
	Total	Valors %	12.090 100,0	18.588 100,0	2.518 100,0	7.384 100,0	1.134 100,0	1.843 100,0	43.557 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.



Situació professional segons emancipació i per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatges)

A.12				Empresari	Empresari	Assa-	Assa-	Ajuda	Membre	Total
		amb	sense	lariats	lariats	familiar	de coope-			
		personal	personal	fixos	eventuals		ratives			
16-19 anys	Emancipat	Valors %	4 4,0	25 9,6	262 8,0	264 6,5	3 4,2	1 7,7	559 7,2	
	No emancipat	Valors %	95 96,0	235 90,4	3.019 92,0	3.824 93,5	69 95,8	12 92,3	7.254 92,8	
	Total	Valors %	99 100,0	260 100,0	3.281 100,0	4.088 100,0	72 100,0	13 100,0	7.813 100,0	
20-24 anys	Emancipat	Valors %	117 24,0	261 20,2	2.640 20,3	1.863 19,4	24 18,0	7 21,9	4.912 20,0	
	No emancipat	Valors %	371 76,0	1.029 79,8	10.395 79,7	7.739 80,6	109 82,0	25 78,1	19.668 80,0	
	Total	Valors %	488 100,0	1.290 100,0	13.035 100,0	9.602 100,0	133 100,0	32 100,0	24.580 100,0	
25-29 anys	Emancipat	Valors %	743 51,2	1.148 44,4	10.174 46,8	3.866 42,9	33 33,3	32 53,3	15.996 45,7	
	No emancipat	Valors %	707 48,8	1.439 55,6	11.587 53,2	5.153 57,1	66 66,7	28 46,7	18.980 54,3	
	Total	Valors %	1.450 100,0	2.587 100,0	21.761 100,0	9.019 100,0	99 100,0	60 100,0	34.976 100,0	
30-34 anys	Emancipat	Valors %	1.842 77,5	2.160 71,3	16.772 74,1	4.683 69,1	52 65,8	77 81,1	25.586 73,1	
	No emancipat	Valors %	535 22,5	869 28,7	5.856 25,9	2.095 30,9	27 34,2	18 18,9	9.400 26,9	
	Total	Valors %	2.377 100,0	3.029 100,0	22.628 100,0	6.778 100,0	79 100,0	95 100,0	34.986 100,0	

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.



Nivell d'estudis segons emancipació i per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatges)

A.13				Primària o inferior	EGB* ESO i	Batxillerat	FP I	FP II	Superior	Total
		Valors	%							
15-19 anys	Emancipat	Valors	333	705	189	102	37	–	–	1.366
		%	3,3	5,2	4,2	7,0	6,2	–	–	4,5
	No emancipat	Valors	9.833	12.975	4.292	1.353	563	–	–	29.016
		%	96,7	94,8	95,8	93,0	93,8	–	–	95,5
	Total	Valors	10.166	13.680	4.481	1.455	600	–	–	30.382
		%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	–	–	100,0
20-24 anys	Emancipat	Valors	1.761	2.866	1.088	648	604	595	–	7.562
		%	29,2	21,8	12,5	17,9	14,9	10,6	–	18,4
	No emancipat	Valors	4.278	10.288	7.601	2.971	3.462	5.007	–	33.607
		%	70,8	78,2	87,5	82,1	85,1	89,4	–	81,6
	Total	Valors	6.039	13.154	8.689	3.619	4.066	5.602	–	41.169
		%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	–	100,0
25-29 anys	Emancipat	Valors	3.886	7.272	2.699	1.754	1.949	3.454	–	21.014
		%	53,8	52,3	44,2	50,0	44,1	34,2	–	46,4
	No emancipat	Valors	3.339	6.638	3.402	1.754	2.466	6.649	–	24.248
		%	46,2	47,7	55,8	50,0	55,9	65,8	–	53,6
	Total	Valors	7.225	13.910	6.101	3.508	4.415	10.103	–	45.262
		%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	–	100,0
30-34 anys	Emancipat	Valors	5.846	11.418	4.522	2.784	2.539	5.693	–	32.802
		%	71,9	76,4	73,6	77,7	75,6	68,7	–	73,8
	No emancipat	Valors	2.284	3.531	1.621	798	821	2.592	–	11.647
		%	28,1	23,6	26,4	22,3	24,4	31,3	–	26,2
	Total	Valors	8.130	14.949	6.143	3.582	3.360	8.285	–	44.449
		%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	–	100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

* En les franges d'edat més elevades també inclou Batxillerat Elemental



Continent d'origen segons sexe i per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatges)

A.14			Home	Dona	Total
15-19 anys	Espanyola	Valors %	14.424 92,2	13.765 93,1	28.189 92,6
	Resta UE	Valors %	138 0,9	125 0,8	263 0,9
	Resta d'Europa	Valors %	53 0,3	52 0,4	105 0,3
	Àfrica	Valors %	800 5,1	635 4,3	1.435 4,7
	Centre i Nord Amèrica	Valors %	42 0,3	57 0,4	99 0,3
	Amèrica del Sud	Valors %	151 1,0	134 0,9	285 0,9
	Àsia i Oceania	Valors %	39 0,2	23 0,2	62 0,2
	Total	Valors %	15.647 100,0	14.791 100,0	30.438 100,0
20-24 anys	Espanyola	Valors %	19.212 91,0	18.330 91,0	37.542 91,0
	Resta UE	Valors %	160 0,8	189 0,9	349 0,8
	Resta d'Europa	Valors %	94 0,4	178 0,9	272 0,7
	Àfrica	Valors %	1.225 5,8	895 4,4	2.120 5,1
	Centre i Nord Amèrica	Valors %	65 0,3	120 0,6	185 0,4
	Amèrica del Sud	Valors %	264 1,3	386 1,9	650 1,6
	Àsia i Oceania	Valors %	86 0,4	43 0,2	129 0,3
	Total	Valors %	21.106 100,0	20.141 100,0	41.247 100,0
25-29 anys	Espanyola	Valors %	20.565 88,9	20.092 90,4	40.657 89,6
	Resta UE	Valors %	239 1,0	247 1,1	486 1,1
	Resta d'Europa	Valors %	197 0,9	263 1,2	460 1,0
	Àfrica	Valors %	1.568 6,8	968 4,4	2.536 5,6
	Centre i Nord Amèrica	Valors %	81 0,4	146 0,7	227 0,5
	Amèrica del Sud	Valors %	343 1,5	447 2,0	790 1,7
	Àsia i Oceania	Valors %	141 0,6	55 0,2	196 0,4
	Total	Valors %	23.134 100,0	22.218 100,0	45.352 100,0
30-34 anys	Espanyola	Valors %	20.036 87,8	19.737 90,9	39.773 89,3
	Resta UE	Valors %	380 1,7	374 1,7	754 1,7
	Resta d'Europa	Valors %	200 0,9	196 0,9	396 0,9
	Àfrica	Valors %	1.694 7,4	793 3,7	2.487 5,6
	Centre i Nord Amèrica	Valors %	70 0,3	147 0,7	217 0,5
	Amèrica del Sud	Valors %	322 1,4	403 1,9	725 1,6
	Àsia i Oceania	Valors %	121 0,5	63 0,3	184 0,4
	Total	Valors %	22.823 100,0	21.713 100,0	44.536 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.



**Continent d'origen segons grandària del municipi i per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001
(en valors absoluts i en percentatges)**

A.15			Espanyola	Resta UE	Resta d'Europa	Àfrica	Centre i Nord Amèrica	Amèrica del Sud	Àsia i Oceania	Total
	15-19 anys	Fins a 500 hab.	Valors %	944 3,3	33 12,5	1 1,0	21 1,5	2 2,0	8 2,8	0 0,0
	501-2.000 hab.	Valors %	2.892 10,3	33 12,5	9 8,6	68 4,7	3 3,0	1 0,4	1 1,6	3.007 9,9
	2.001-5.000 hab.	Valors %	5.168 18,3	30 11,4	10 9,5	120 8,4	6 6,1	22 7,7	5 8,1	5.361 17,6
	5.001-20.000 hab.	Valors %	8.057 28,6	80 30,4	42 40,0	679 47,3	17 17,2	79 27,7	23 37,1	8.977 29,5
	Més de 20.000 hab.	Valors %	11.128 39,5	87 33,1	43 41,0	547 38,1	71 71,7	175 61,4	33 53,2	12.084 39,7
	Total	Valors %	28.189 100,0	263 100,0	105 100,0	1.435 100,0	99 100,0	285 100,0	62 100,0	30.438 100,0
20-24 anys	Fins a 500 hab.	Valors %	1.330 3,5	14 4,0	7 2,6	31 1,5	3 1,6	6 0,9	0 0,0	1.391 3,4
	501-2.000 hab.	Valors %	3.772 10,0	33 9,5	13 4,8	120 5,7	8 4,3	30 4,6	4 3,1	3.980 9,6
	2.001-5.000 hab.	Valors %	6.854 18,3	40 11,5	30 11,0	195 9,2	12 6,5	97 14,9	15 11,6	7.243 17,6
	5.001-20.000 hab.	Valors %	10.699 28,5	119 34,1	88 32,4	996 47,0	40 21,6	142 21,8	33 25,6	12.117 29,4
	Més de 20.000 hab.	Valors %	14.887 39,7	143 41,0	134 49,3	778 36,7	122 65,9	375 57,7	77 59,7	16.516 40,0
	Total	Valors %	37.542 100,0	349 100,0	272 100,0	2.120 100,0	185 100,0	650 100,0	129 100,0	41.247 100,0
25-29 anys	Fins a 500 hab.	Valors %	1.563 3,8	9 1,9	11 2,4	51 2,0	1 0,4	24 3,0	0 0,0	1.659 3,7
	501-2.000 hab.	Valors %	3.973 9,8	52 10,7	27 5,9	179 7,1	13 5,7	46 5,8	11 5,6	4.301 9,5
	2.001-5.000 hab.	Valors %	7.657 18,8	70 14,4	49 10,7	185 7,3	17 7,5	112 14,2	23 11,7	8.113 17,9
	5.001-20.000 hab.	Valors %	11.661 28,7	183 37,7	134 29,1	1.119 44,1	46 20,3	186 23,5	40 20,4	13.369 29,5
	Més de 20.000 hab.	Valors %	15.803 38,9	172 35,4	239 52,0	1.002 39,5	150 66,1	422 53,4	122 62,2	17.910 39,5
	Total	Valors %	40.657 100,0	486 100,0	460 100,0	2.536 100,0	227 100,0	790 100,0	196 100,0	45.352 100,0
30-34 anys	Fins a 500 hab.	Valors %	1.518 3,8	51 6,8	8 2,0	44 1,8	2 0,9	15 2,1	4 2,2	1.642 3,7
	501-2.000 hab.	Valors %	3.920 9,9	82 10,9	27 6,8	188 7,6	5 2,3	49 6,8	9 4,9	4.280 9,6
	2.001-5.000 hab.	Valors %	7.458 18,8	124 16,4	39 9,8	212 8,5	21 9,7	94 13,0	18 9,8	7.966 17,9
	5.001-20.000 hab.	Valors %	11.478 28,9	234 31,0	114 28,8	1.026 41,3	60 27,6	188 25,9	40 21,7	13.140 29,5
	Més de 20.000 hab.	Valors %	15.399 38,7	263 34,9	208 52,5	1.017 40,9	129 59,4	379 52,3	113 61,4	17.508 39,3
	Total	Valors %	39.773 100,0	754 100,0	396 100,0	2.487 100,0	217 100,0	725 100,0	184 100,0	44.536 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.



Coneixement del català segons continent d'origen i per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001
(en valors absoluts i en percentatges)

A.16			Centre i Nord							Total
			Espanyola	Resta UE	Resta d'Europa	Àfrica	Amèrica	Amèrica del Sud	Àsia i Oceania	
15-19 anys	No l'entén	Valors %	176 0,6	27 10,3	23 21,9	419 29,2	24 24,2	63 22,1	15 24,2	747 2,5
	L'entén	Valors %	728 2,6	38 14,4	26 24,8	366 25,5	17 17,2	64 22,5	17 27,4	1.256 4,1
	L'entén i el sap llegir	Valors %	103 0,4	2 0,8	6 5,7	20 1,4	7 7,1	12 4,2	0 0,0	150 0,5
	El sap parlar	Valors %	130 0,5	3 1,1	2 1,9	35 2,4	2 2,0	12 4,2	0 0,0	184 0,6
	El sap parlar i llegir	Valors %	800 2,8	20 7,6	6 5,7	99 6,9	7 7,1	30 10,5	2 3,2	964 3,2
	El sap parlar, llegir i escriure	Valors %	26.252 93,1	173 65,8	42 40,0	496 34,6	42 42,4	104 36,5	28 45,2	27.137 89,2
	Total	Valors %	28.189 100,0	263 100,0	105 100,0	1.435 100,0	99 100,0	285 100,0	62 100,0	30.438 100,0
20-24 anys	No l'entén	Valors %	313 0,8	38 10,9	82 30,1	966 45,6	45 24,3	177 27,2	76 58,9	1.697 4,1
	L'entén	Valors %	1.138 3,0	50 14,3	70 25,7	504 23,8	52 28,1	179 27,5	21 16,3	2.014 4,9
	L'entén i el sap llegir	Valors %	204 0,5	5 1,4	5 1,8	22 1,0	5 2,7	28 4,3	5 3,9	274 0,7
	El sap parlar	Valors %	182 0,5	10 2,9	3 1,1	41 1,9	6 3,2	18 2,8	2 1,6	262 0,6
	El sap parlar i llegir	Valors %	1.332 3,5	37 10,6	21 7,7	103 4,9	17 9,2	56 8,6	10 7,8	1.576 3,8
	El sap parlar, llegir i escriure	Valors %	34.373 91,6	209 59,9	91 33,5	484 22,8	60 32,4	192 29,5	15 11,6	35.424 85,9
	Total	Valors %	37.542 100,0	349 100,0	272 100,0	2.120 100,0	185 100,0	650 100,0	129 100,0	41.247 100,0
25-29 anys	No l'entén	Valors %	346 0,9	89 18,3	180 39,1	1.398 55,1	57 25,1	275 34,8	108 55,1	2.453 5,4
	L'entén	Valors %	1.616 4,0	105 21,6	139 30,2	768 30,3	78 34,4	267 33,8	57 29,1	3.030 6,7
	L'entén i el sap llegir	Valors %	340 0,8	22 4,5	13 2,8	33 1,3	14 6,2	26 3,3	4 2,0	452 1,0
	El sap parlar	Valors %	296 0,7	17 3,5	14 3,0	51 2,0	15 6,6	30 3,8	4 2,0	427 0,9
	El sap parlar i llegir	Valors %	2.326 5,7	95 19,5	51 11,1	110 4,3	37 16,3	103 13,0	10 5,1	2.732 6,0
	El sap parlar, llegir i escriure	Valors %	35.733 87,9	158 32,5	63 13,7	176 6,9	26 11,5	89 11,3	13 6,6	36.258 79,9
	Total	Valors %	40.657 100,0	486 100,0	460 100,0	2.536 100,0	227 100,0	790 100,0	196 100,0	45.352 100,0
30-34 anys	No l'entén	Valors %	370 0,9	154 20,4	168 42,4	1.254 50,4	64 29,5	249 34,3	110 59,8	2.369 5,3
	L'entén	Valors %	2.271 5,7	164 21,8	128 32,3	872 35,1	81 37,3	275 37,9	39 21,2	3.830 8,6
	L'entén i el sap llegir	Valors %	611 1,5	45 6,0	17 4,3	47 1,9	18 8,3	49 6,8	7 3,8	794 1,8
	El sap parlar	Valors %	379 1,0	20 2,7	14 3,5	59 2,4	5 2,3	25 3,4	5 2,7	507 1,1
	El sap parlar i llegir	Valors %	4.025 10,1	177 23,5	45 11,4	139 5,6	34 15,7	93 12,8	11 6,0	4.524 10,2
	El sap parlar, llegir i escriure	Valors %	32.117 80,8	194 25,7	24 6,1	116 4,7	15 6,9	34 4,7	12 6,5	32.512 73,0
	Total	Valors %	39.773 100,0	754 100,0	396 100,0	2.487 100,0	217 100,0	725 100,0	184 100,0	44.536 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.



**Lloc de desplaçament (per treball i estudis) segons grandària de municipi i per grups d'edat.
Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatges)**

A.17				Fins a	501-	2.001-	5.001-	Més de	Total
				500 hab.	2.000 hab.	5.000 hab.	20.000 hab.	20.000 hab.	
15-19 anys	Domicili propi	Valors %	17 2,3	34 1,5	43 1,1	123 1,9	148 1,7	365 1,7	
	Varis municipis	Valors %	16 2,2	31 1,4	69 1,7	110 1,7	109 1,3	335 1,5	
	Municipi de residència	Valors %	115 15,6	305 13,8	1.078 27,2	3.995 61,5	5.785 68,3	11.278 51,5	
	Un altre municipi	Valors %	585 79,3	1.830 82,6	2.765 69,7	2.248 34,6	2.383 28,1	9.811 44,8	
	Un altre país	Valors %	5 0,7	15 0,7	13 0,3	17 0,3	48 0,6	98 0,4	
	Total	Valors %	738 100,0	2.215 100,0	3.968 100,0	6.493 100,0	8.473 100,0	21.887 100,0	
20-24 anys	Domicili propi	Valors %	81 6,7	107 3,0	148 2,3	198 1,9	256 1,9	790 2,2	
	Varis municipis	Valors %	56 4,6	151 4,3	209 3,3	369 3,6	399 2,9	1.184 3,4	
	Municipi de residència	Valors %	190 15,6	734 20,8	1.799 28,3	4.950 48,3	7.412 53,7	15.085 42,9	
	Un altre municipi	Valors %	884 72,8	2.515 71,2	4.147 65,2	4.645 45,3	5.614 40,7	17.805 50,7	
	Un altre país	Valors %	4 0,3	23 0,7	55 0,9	81 0,8	117 0,8	280 0,8	
	Total	Valors %	1.215 100,0	3.530 100,0	6.358 100,0	10.243 100,0	13.798 100,0	35.144 100,0	
25-29 anys	Domicili propi	Valors %	110 7,8	174 4,7	225 3,2	248 2,3	283 1,9	1.040 2,8	
	Varis municipis	Valors %	99 7,0	234 6,4	317 4,6	628 5,8	755 5,2	2.033 5,4	
	Municipi de residència	Valors %	255 18,0	933 25,4	2.295 33,0	5.811 53,7	8.402 57,6	17.696 47,2	
	Un altre municipi	Valors %	941 66,5	2.287 62,4	4.078 58,6	4.045 37,4	5.049 34,6	16.400 43,8	
	Un altre país	Valors %	11 0,8	39 1,1	40 0,6	94 0,9	110 0,8	294 0,8	
	Total	Valors %	1.416 100,0	3.667 100,0	6.955 100,0	10.826 100,0	14.599 100,0	37.463 100,0	
30-34 anys	Domicili propi	Valors %	148 11,1	191 5,3	292 4,4	299 2,9	294 2,1	1.224 3,4	
	Varis municipis	Valors %	118 8,9	297 8,3	365 5,6	692 6,7	829 6,0	2.301 6,4	
	Municipi de residència	Valors %	275 20,6	935 26,2	2.366 36,0	5.985 57,9	8.200 59,1	17.761 49,8	
	Un altre municipi	Valors %	787 59,1	2.131 59,7	3.520 53,6	3.310 32,0	4.513 32,5	14.261 40,0	
	Un altre país	Valors %	4 0,3	17 0,5	21 0,3	48 0,5	44 0,3	134 0,4	
	Total	Valors %	1.332 100,0	3.571 100,0	6.564 100,0	10.334 100,0	13.880 100,0	35.681 100,0	

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.



**Mitjà de desplaçament segons grandària de municipi i per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001
(en valors absoluts i en percentatges)**

A.18				Fins a	501-	2.001-	5.001-	Més de	Total
				500 hab.	2.000 hab.	5.000 hab.	20.000 hab.	20.000 hab.	
15-19 anys	Vehicle privat	Valors %	379 65,7	1.168 63,4	1.965 57,9	2.816 50,5	3.409 45,6	9.737 51,6	
	Transport públic	Valors %	158 27,4	536 29,1	940 27,7	694 12,4	1.077 14,4	3.405 18,0	
	Caminant i altres	Valors %	40 6,9	139 7,5	489 14,4	2.069 37,1	2.998 40,1	5.735 30,4	
	Total	Valors %	577 100,0	1.843 100,0	3.394 100,0	5.579 100,0	7.484 100,0	18.877 100,0	
20-24 anys	Vehicle privat	Valors %	740 88,2	2.255 85,8	4.045 80,7	5.873 72,6	7.290 63,8	20.203 72,2	
	Transport públic	Valors %	49 5,8	161 6,1	403 8,0	546 6,8	1.323 11,6	2.482 8,9	
	Caminant i altres	Valors %	50 6,0	211 8,0	562 11,2	1.669 20,6	2.817 24,6	5.309 19,0	
	Total	Valors %	839 100,0	2.627 100,0	5.010 100,0	8.088 100,0	11.430 100,0	27.994 100,0	
25-29 anys	Vehicle privat	Valors %	919 89,9	2.540 87,3	4.887 83,8	6.960 76,0	9.023 70,6	24.329 76,8	
	Transport públic	Valors %	24 2,3	68 2,3	175 3,0	222 2,4	713 5,6	1.202 3,8	
	Caminant i altres	Valors %	79 7,7	301 10,3	768 13,2	1.970 21,5	3.043 23,8	6.161 19,4	
	Total	Valors %	1.022 100,0	2.909 100,0	5.830 100,0	9.152 100,0	12.779 100,0	31.692 100,0	
30-34 anys	Vehicle privat	Valors %	872 91,5	2.522 87,1	4.715 83,7	6.814 76,2	8.740 70,1	23.663 76,6	
	Transport públic	Valors %	17 1,8	44 1,5	103 1,8	143 1,6	563 4,5	870 2,8	
	Caminant i altres	Valors %	64 6,7	328 11,3	814 14,5	1.982 22,2	3.158 25,3	6.346 20,6	
	Total	Valors %	953 100,0	2.894 100,0	5.632 100,0	8.939 100,0	12.461 100,0	30.879 100,0	

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.



**Temps de desplaçament segons grandària de municipi i per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001
(en valors absoluts i en percentatges)**

A.19				Fins a	501-	2.001-	5.001-	Més de	Total
				500 hab.	2.000 hab.	5.000 hab.	20.000 hab.	20.000 hab.	
15-19 anys	Menys 10 min.	Valors %	110 19,1	567 30,8	1.075 31,7	2.712 48,6	2.839 37,9	7.303 38,7	
	10-20 min.	Valors %	215 37,3	639 34,7	1.180 34,8	1.619 29,0	2.956 39,5	6.609 35,0	
	21-30 min.	Valors %	135 23,4	332 18,0	568 16,7	573 10,3	928 12,4	2.536 13,4	
	31-45 min.	Valors %	59 10,2	195 10,6	286 8,4	387 6,9	362 4,8	1.289 6,8	
	46-60 min.	Valors %	39 6,8	72 3,9	170 5,0	184 3,3	178 2,4	643 3,4	
	Més d'una hora	Valors %	19 3,3	38 2,1	115 3,4	104 1,9	221 3,0	497 2,6	
	Total	Valors %	577 100,0	1.843 100,0	3.394 100,0	5.579 100,0	7.484 100,0	18.877 100,0	
20-24 anys	Menys 10 min.	Valors %	219 26,1	887 33,8	1.733 34,6	3.482 43,1	3.317 29,0	9.638 34,4	
	10-20 min.	Valors %	274 32,7	793 30,2	1.522 30,4	2.367 29,3	4.727 41,4	9.683 34,6	
	21-30 min.	Valors %	173 20,6	498 19,0	902 18,0	1.009 12,5	1.779 15,6	4.361 15,6	
	31-45 min.	Valors %	81 9,7	260 9,9	455 9,1	644 8,0	737 6,4	2.177 7,8	
	46-60 min.	Valors %	56 6,7	120 4,6	205 4,1	352 4,4	421 3,7	1.154 4,1	
	Més d'una hora	Valors %	36 4,3	69 2,6	193 3,9	234 2,9	449 3,9	981 3,5	
	Total	Valors %	839 100,0	2.627 100,0	5.010 100,0	8.088 100,0	11.430 100,0	27.994 100,0	
25-29 anys	Menys 10 min.	Valors %	279 27,3	1.083 37,2	2.373 40,7	4.320 47,2	4.156 32,5	12.211 38,5	
	10-20 min.	Valors %	347 34,0	863 29,7	1.780 30,5	2.664 29,1	5.157 40,4	10.811 34,1	
	21-30 min.	Valors %	223 21,8	533 18,3	931 16,0	1.136 12,4	1.924 15,1	4.747 15,0	
	31-45 min.	Valors %	97 9,5	259 8,9	397 6,8	557 6,1	774 6,1	2.084 6,6	
	46-60 min.	Valors %	42 4,1	113 3,9	194 3,3	281 3,1	408 3,2	1.038 3,3	
	Més d'una hora	Valors %	34 3,3	58 2,0	155 2,7	194 2,1	360 2,8	801 2,5	
	Total	Valors %	1.022 100,0	2.909 100,0	5.830 100,0	9.152 100,0	12.779 100,0	31.692 100,0	
30-34 anys	Menys 10 min.	Valors %	290 30,4	1.136 39,3	2.447 43,4	4.531 50,7	4.293 34,5	12.697 41,1	
	10-20 min.	Valors %	338 35,5	828 28,6	1.682 29,9	2.565 28,7	5.029 40,4	10.442 33,8	
	21-30 min.	Valors %	174 18,3	497 17,2	845 15,0	1.011 11,3	1.775 14,2	4.302 13,9	
	31-45 min.	Valors %	98 10,3	284 9,8	352 6,3	466 5,2	683 5,5	1.883 6,1	
	46-60 min.	Valors %	32 3,4	94 3,2	151 2,7	216 2,4	360 2,9	853 2,8	
	Més d'una hora	Valors %	21 2,2	55 1,9	155 2,8	150 1,7	321 2,6	702 2,3	
	Total	Valors %	953 100,0	2.894 100,0	5.632 100,0	8.939 100,0	12.461 100,0	30.879 100,0	

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.



Temps de residència al municipi segons continent d'origen i per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatges)

A.20			Espanyola	Resta UE	Resta d'Europa	Àfrica	Centre i Nord Amèrica	Amèrica del Sud	Àsia i Oceania	Total
	15-19 anys	0-2 anys	Valors %	1.629 5,8	81 31,0	57 55,3	515 36,2	54 54,5	159 55,8	26 41,9
	3-5 anys	Valors %	1.346 4,8	34 13,0	14 13,6	403 28,3	21 21,2	32 11,2	16 25,8	1.866 6,1
	6-10 anys	Valors %	1.812 6,4	27 10,3	14 13,6	216 15,2	10 10,1	27 9,5	9 14,5	2.115 7,0
	11-20 anys	Valors %	23.363 83,0	119 45,6	18 17,5	288 20,3	14 14,1	67 23,5	11 17,7	23.880 78,6
	Total	Valors %	28.150 100,0	261 100,0	103 100,0	1.422 100,0	99 100,0	285 100,0	62 100,0	30.382 100,0
20-24 anys	0-2 anys	Valors %	2.765 7,4	113 32,6	156 57,6	861 41,1	94 50,8	374 58,1	61 47,3	4.424 10,7
	3-5 anys	Valors %	1.724 4,6	44 12,7	30 11,1	490 23,4	35 18,9	73 11,3	25 19,4	2.421 5,9
	6-10 anys	Valors %	1.827 4,9	37 10,7	22 8,1	251 12,0	13 7,0	29 4,5	17 13,2	2.196 5,3
	11-20 anys	Valors %	8.109 21,6	62 17,9	23 8,5	232 11,1	14 7,6	39 6,1	5 3,9	8.484 20,6
	Més de 20 anys	Valors %	23.071 61,5	91 26,2	40 14,8	263 12,5	29 15,7	129 20,0	21 16,3	23.644 57,4
	Total	Valors %	37.496 100,0	347 100,0	271 100,0	2.097 100,0	185 100,0	644 100,0	129 100,0	41.169 100,0
25-29 anys	0-2 anys	Valors %	4.859 12,0	192 39,7	274 59,8	1.096 43,8	111 48,9	508 64,7	95 49,2	7.135 15,8
	3-5 anys	Valors %	3.322 8,2	88 18,2	86 18,8	570 22,8	54 23,8	112 14,3	44 22,8	4.276 9,4
	6-10 anys	Valors %	2.445 6,0	72 14,9	48 10,5	448 17,9	32 14,1	57 7,3	25 13,0	3.127 6,9
	11-20 anys	Valors %	3.250 8,0	49 10,1	14 3,1	161 6,4	9 4,0	22 2,8	7 3,6	3.512 7,8
	Més de 20 anys	Valors %	26.734 65,8	83 17,1	36 7,9	230 9,2	21 9,3	86 11,0	22 11,4	27.212 60,1
	Total	Valors %	40.610 100,0	484 100,0	458 100,0	2.505 100,0	227 100,0	785 100,0	193 100,0	45.262 100,0
30-34 anys	0-2 anys	Valors %	4.497 11,3	244 32,5	235 59,6	915 37,0	105 48,8	463 64,3	73 39,9	6.532 14,7
	3-5 anys	Valors %	4.413 11,1	166 22,1	84 21,3	555 22,5	54 25,1	123 17,1	48 26,2	5.443 12,2
	6-10 anys	Valors %	5.049 12,7	152 20,2	35 8,9	471 19,1	35 16,3	52 7,2	38 20,8	5.832 13,1
	11-20 anys	Valors %	3.710 9,3	124 16,5	16 4,1	358 14,5	13 6,0	33 4,6	12 6,6	4.266 9,6
	Més de 20 anys	Valors %	22.047 55,5	65 8,7	24 6,1	171 6,9	8 3,7	49 6,8	12 6,6	22.376 50,3
	Total	Valors %	39.716 100,0	751 100,0	394 100,0	2.470 100,0	215 100,0	720 100,0	183 100,0	44.449 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.



Nivell d'ocupació segons sexe i per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatges)

A.21			Home	Dona	Total
16-19 anys	Alt	Valors %	89 1,8	79 2,7	168 2,2
	Mitjà	Valors %	2.521 51,3	936 32,5	3.457 44,3
	Baix	Valors %	2.305 46,9	1.867 64,8	4.172 53,5
	Total	Valors %	4.915 100,0	2.882 100,0	7.797 100,0
20-24 anys	Alt	Valors %	729 5,2	1.157 10,9	1.886 7,7
	Mitjà	Valors %	7.346 52,8	4.137 39,0	11.483 46,8
	Baix	Valors %	5.833 41,9	5.313 50,1	11.146 45,5
	Total	Valors %	13.908 100,0	10.607 100,0	24.515 100,0
25-29 anys	Alt	Valors %	2.517 13,1	3.317 21,2	5.834 16,7
	Mitjà	Valors %	9.995 51,8	6.528 41,7	16.523 47,3
	Baix	Valors %	6.768 35,1	5.807 37,1	12.575 36,0
	Total	Valors %	19.280 100,0	15.652 100,0	34.932 100,0
30-34 anys	Alt	Valors %	3.246 16,1	3.472 23,4	6.718 19,2
	Mitjà	Valors %	9.803 48,8	5.703 38,5	15.506 44,4
	Baix	Valors %	7.051 35,1	5.643 38,1	12.694 36,4
	Total	Valors %	20.100 100,0	14.818 100,0	34.918 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.



Coneixement del català segons lloc de naixement i per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001
(en valors absoluts i en percentatges)

A.22			No l'entén		L'entén i el sap llegir	El sap parlar	El sap parlar i llegir	El sap parlar, llegir i escriure	Total
15-19 anys	Catalunya	Valors %	127 0,5	579 2,2	87 0,3	110 0,4	688 2,6	24.725 94,0	26.316 100,0
	Resta de l'Estat espanyol	Valors %	47 2,8	136 8,2	11 0,7	16 1,0	94 5,7	1.351 81,6	1.655 100,0
	Fora de l'Estat espanyol	Valors %	573 23,2	541 21,9	52 2,1	58 2,4	182 7,4	1.061 43,0	2.467 100,0
	Total	Valors %	747 2,5	1.256 4,1	150 0,5	184 0,6	964 3,2	27.137 89,2	30.438 100,0
20-24 anys	Catalunya	Valors %	190 0,5	859 2,4	147 0,4	148 0,4	1.139 3,2	32.635 92,9	35.118 100,0
	Resta de l'Estat espanyol	Valors %	107 4,9	260 11,9	54 2,5	30 1,4	171 7,9	1.556 71,4	2.178 100,0
	Fora de l'Estat espanyol	Valors %	1.400 35,4	895 22,7	73 1,8	84 2,1	266 6,7	1.233 31,2	3.951 100,0
	Total	Valors %	1.697 4,1	2.014 4,9	274 0,7	262 0,6	1.576 3,8	35.424 85,9	41.247 100,0
25-29 anys	Catalunya	Valors %	200 0,5	1.033 2,8	201 0,5	209 0,6	1.732 4,7	33.326 90,8	36.701 100,0
	Resta de l'Estat espanyol	Valors %	130 3,8	521 15,1	136 3,9	72 2,1	530 15,4	2.060 59,7	3.449 100,0
	Fora de l'Estat espanyol	Valors %	2.123 40,8	1.476 28,4	115 2,2	146 2,8	470 9,0	872 16,8	5.202 100,0
	Total	Valors %	2.453 5,4	3.030 6,7	452 1,0	427 0,9	2.732 6,0	36.258 79,9	45.352 100,0
30-34 anys	Catalunya	Valors %	156 0,5	1.048 3,2	247 0,8	225 0,7	2.466 7,6	28.387 87,3	32.529 100,0
	Resta de l'Estat espanyol	Valors %	186 2,9	1.124 17,6	343 5,4	135 2,1	1.433 22,4	3.178 49,7	6.399 100,0
	Fora de l'Estat espanyol	Valors %	2.027 36,1	1.658 29,6	204 3,6	147 2,6	625 11,1	947 16,9	5.608 100,0
	Total	Valors %	2.369 5,3	3.830 8,6	794 1,8	507 1,1	4.524 10,2	32.512 73,0	44.536 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.



Sexe per grups d'edat. Àmbit territorial, 1996 (en valors absoluts i en percentatges)

A.23		15-19 anys	20-24 anys	25-29 anys	30-34 anys	35-64 anys	65 o més anys	Total
Home	Valors %	19.409 50,7	20.244 50,2	19.859 50,3	21.229 50,7	97.188 50,6	40.159 44,1	257.158 49,5
Dona	Valors %	18.845 49,3	20.109 49,8	19.617 49,7	20.621 49,3	94.725 49,4	50.987 55,9	262.783 50,5
Total	Valors %	38.254 100,0	40.353 100,0	39.476 100,0	41.850 100,0	191.913 100,0	91.146 100,0	519.941 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Padró d'habitants de 1996. Institut d'Estadística de Catalunya.

Estat civil per grups d'edat. Àmbit territorial, 1996 (en valors absoluts i en percentatges)

A.24		15-19 anys	20-24 anys	25-29 anys	30-34 anys	35-64 anys	65 o més anys	Total
Solter	Valors %	37.765 98,7	37.003 91,7	23.106 58,5	11.555 27,6	18.699 9,7	7.256 8,0	212.328 40,8
Casat	Valors %	459 1,2	3.099 7,7	15.485 39,2	28.487 68,1	156.761 81,7	55.252 60,6	259.548 49,9
Vidu	Valors %	12 0,0	102 0,3	141 0,4	201 0,5	6.913 3,6	27.637 30,3	35.006 6,7
Separat	Valors %	11 0,0	121 0,3	571 1,4	1.096 2,6	5.808 3,0	642 0,7	8.249 1,6
Divorciat	Valors %	7 0,0	28 0,1	173 0,4	511 1,2	3.732 1,9	359 0,4	4.810 0,9
Total	Valors %	38.254 100,0	40.353 100,0	39.476 100,0	41.850 100,0	191.913 100,0	91.146 100,0	519.941 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Padró d'habitants de 1996. Institut d'Estadística de Catalunya.

Mitjà de desplaçament per grups d'edat. Àmbit territorial, 1996 (en valors absoluts i en percentatges)

A.25		15-19 anys	20-24 anys	25-29 anys	30-34 anys	35-64 anys	65 o més anys	Total
Vehicle privat	Valors %	14.796 44,0	20.223 63,1	22.393 73,3	23.332 74,0	80.972 66,5	870 44,3	182.622 58,5
Transport públic	Valors %	5.886 17,5	5.603 17,5	1.512 5,0	810 2,6	2.637 2,2	46 2,3	18.796 6,0
Caminant i altres	Valors %	12.976 38,6	6.235 19,4	6.624 21,7	7.400 23,5	38.114 31,3	1.047 53,3	110.591 35,4
Total	Valors %	33.658 100,0	32.061 100,0	30.529 100,0	31.542 100,0	121.723 100,0	1.963 100,0	312.009 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Padró d'habitants de 1996. Institut d'Estadística de Catalunya.



Sexe per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatges)

A.26		0-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-64	65 o més	Total
		anys	anys	anys	anys	anys	anys	anys	anys	
Home	Valors %	26.989 51,1	13.725 51,1	15.647 51,4	21.106 51,2	23.134 51,0	22.823 51,2	108.297 50,8	43.148 43,5	274.869 49,6
Dona	Valors %	25.802 48,9	13.127 48,9	14.791 48,6	20.141 48,8	22.218 49,0	21.713 48,8	104.993 49,2	56.007 56,5	278.792 50,4
Total	Valors %	52.791 100,0	26.852 100,0	30.438 100,0	41.247 100,0	45.352 100,0	44.536 100,0	213.290 100,0	99.155 100,0	553.661 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

Estat civil per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatges)

A.27		15-19	20-24	25-29	30-34	35-64	65 o més	Total
		anys	anys	anys	anys	anys	anys	
Solter	Valors %	30.018 98,8	38.379 93,2	30.312 67,0	16.899 38,0	25.879 12,2	6.663 6,9	227.639 41,3
Casat	Valors %	324 1,1	2.619 6,4	13.878 30,7	25.296 56,9	163.685 76,9	59.256 60,9	265.058 48,1
Vidu	Valors %	10 0,0	13 0,0	49 0,1	149 0,3	7.080 3,3	29.798 30,6	37.099 6,7
Separat	Valors %	27 0,1	137 0,3	764 1,7	1.449 3,3	9.578 4,5	951 1,0	12.906 2,3
Divorciat	Valors %	3 0,0	21 0,1	259 0,6	656 1,5	6.567 3,1	554 0,6	8.060 1,5
Total	Valors %	30.382 100,0	41.169 100,0	45.262 100,0	44.449 100,0	212.789 100,0	97.222 100,0	550.762 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

Temps de residència a Espanya per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatges)

A.28		15-19	20-24	25-29	30-34	35-64	65 o més	Total
		anys	anys	anys	anys	anys	anys	
0-2 anys	Valors %	877 2,9	1.568 3,8	1.983 4,4	1.648 3,7	3.273 1,5	438 0,5	27.195 4,9
3-5 anys	Valors %	570 1,9	800 1,9	1.109 2,5	1.068 2,4	2.311 1,1	343 0,4	22.121 4,0
6-10 anys	Valors %	408 1,3	446 1,1	873 1,9	1.047 2,4	2.591 1,2	441 0,5	31.083 5,6
11-20 anys	Valors %	28.527 93,9	6.055 14,7	517 1,1	1.003 2,3	4.759 2,2	913 0,9	62.658 11,4
Més de 20 anys	Valors %	0 0,0	32.300 78,5	40.780 90,1	39.683 89,3	199.855 93,9	95.087 97,8	407.705 74,0
Total	Valors %	30.382 100,0	41.169 100,0	45.262 100,0	44.449 100,0	212.789 100,0	97.222 100,0	550.762 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.



Activitat principal segons lloc de naixement i per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatges)

A.29			Catalunya	Resta de l'Estat espanyol	Fora de l'Estat espanyol	Total
		Valors %				
15-19 anys	Estudiant	Valors %	17.091 65,0	843 51,2	1.073 43,8	19.007 62,6
	Ocupat	Valors %	6.659 25,3	541 32,8	710 29,0	7.910 26,0
	Aturat primera feina	Valors %	652 2,5	61 3,7	128 5,2	841 2,8
	Aturat ha treballat	Valors %	820 3,1	94 5,7	142 5,8	1.056 3,5
	Treball domèstic	Valors %	214 0,8	29 1,8	190 7,8	433 1,4
	Inactiu	Valors %	848 3,2	80 4,9	207 8,4	1.135 3,7
	Total	Valors %	26.284 100,0	1.648 100,0	2.450 100,0	30.382 100,0
20-24 anys	Estudiant	Valors %	9.431 26,9	366 16,9	438 11,2	10.235 24,9
	Ocupat	Valors %	21.141 60,3	1.341 61,7	2.098 53,5	24.580 59,7
	Aturat primera feina	Valors %	609 1,7	43 2,0	180 4,6	832 2,0
	Aturat ha treballat	Valors %	2.139 6,1	217 10,0	396 10,1	2.752 6,7
	Treball domèstic	Valors %	501 1,4	80 3,7	554 14,1	1.135 2,8
	Inactiu	Valors %	1.257 3,6	125 5,8	253 6,5	1.635 4,0
	Total	Valors %	35.078 100,0	2.172 100,0	3.919 100,0	41.169 100,0
25-29 anys	Estudiant	Valors %	1.927 5,3	110 3,2	182 3,5	2.219 4,9
	Ocupat	Valors %	29.347 80,0	2.557 74,3	3.072 59,6	34.976 77,3
	Aturat primera feina	Valors %	285 0,8	33 1,0	209 4,1	527 1,2
	Aturat ha treballat	Valors %	2.440 6,7	333 9,7	532 10,3	3.305 7,3
	Treball domèstic	Valors %	1.153 3,1	241 7,0	786 15,2	2.180 4,8
	Inactiu	Valors %	1.511 4,1	168 4,9	376 7,3	2.055 4,5
	Total	Valors %	36.663 100,0	3.442 100,0	5.157 100,0	45.262 100,0
30-34 anys	Estudiant	Valors %	355 1,1	58 0,9	100 1,8	513 1,2
	Ocupat	Valors %	26.621 82,0	4.764 74,6	3.601 64,6	34.986 78,7
	Aturat primera feina	Valors %	147 0,5	32 0,5	197 3,5	376 0,8
	Aturat ha treballat	Valors %	2.016 6,2	598 9,4	560 10,0	3.174 7,1
	Treball domèstic	Valors %	2.011 6,2	650 10,2	752 13,5	3.413 7,7
	Inactiu	Valors %	1.334 4,1	286 4,5	367 6,6	1.987 4,5
	Total	Valors %	32.484 100,0	6.388 100,0	5.577 100,0	44.449 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.



Situació professional segons sexe i per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatges)

A.30				Home	Dona	Total
16-19 anys	Empresari amb personal	Valors	59	40	99	
		%	1,2	1,4	1,3	
	Empresari sense personal	Valors	174	86	260	
		%	3,5	3,0	3,3	
	Assalariats fixos	Valors	2.103	1.178	3.281	
		%	42,7	40,8	42,0	
	Assalariats eventuais	Valors	2.537	1.551	4.088	
	%	51,5	53,7	52,3		
	Ajuda familiar	Valors	45	27	72	
		%	0,9	0,9	0,9	
	Membre de cooperatives	Valors	9	4	13	
		%	0,2	0,1	0,2	
	Total	Valors	4.927	2.886	7.813	
		%	100,0	100,0	100,0	
20-24 anys	Empresari amb personal	Valors	348	140	488	
		%	2,5	1,3	2,0	
	Empresari sense personal	Valors	885	405	1.290	
		%	6,3	3,8	5,2	
	Assalariats fixos	Valors	7.634	5.401	13.035	
		%	54,7	50,8	53,0	
	Assalariats eventuais	Valors	4.979	4.623	9.602	
	%	35,7	43,5	39,1		
	Ajuda familiar	Valors	91	42	133	
		%	0,7	0,4	0,5	
	Membre de cooperatives	Valors	17	15	32	
		%	0,1	0,1	0,1	
	Total	Valors	13.954	10.626	24.580	
		%	100,0	100,0	100,0	
25-29 anys	Empresari amb personal	Valors	1.025	425	1.450	
		%	5,3	2,7	4,1	
	Empresari sense personal	Valors	1.661	926	2.587	
		%	8,6	5,9	7,4	
	Assalariats fixos	Valors	12.000	9.761	21.761	
		%	62,1	62,3	62,2	
	Assalariats eventuais	Valors	4.529	4.490	9.019	
	%	23,5	28,7	25,8		
	Ajuda familiar	Valors	54	45	99	
		%	0,3	0,3	0,3	
	Membre de cooperatives	Valors	44	16	60	
		%	0,2	0,1	0,2	
	Total	Valors	19.313	15.663	34.976	
		%	100,0	100,0	100,0	
30-34 anys	Empresari amb personal	Valors	1.707	670	2.377	
		%	8,5	4,5	6,8	
	Empresari sense personal	Valors	2.019	1.010	3.029	
		%	10,0	6,8	8,7	
	Assalariats fixos	Valors	12.824	9.804	22.628	
		%	63,6	66,1	64,7	
	Assalariats eventuais	Valors	3.493	3.285	6.778	
	%	17,3	22,1	19,4		
	Ajuda familiar	Valors	38	41	79	
		%	0,2	0,3	0,2	
	Membre de cooperatives	Valors	67	28	95	
		%	0,3	0,2	0,3	
	Total	Valors	20.148	14.838	34.986	
		%	100,0	100,0	100,0	

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.



Situació professional segons lloc de naixement i per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001
(en valors absoluts i en percentatges)

A.31			Catalunya	Resta de l'Estat espanyol	Fora de l'Estat espanyol	Total
		Valors %				
16-19 anys	Empresari amb personal	Valors %	87 1,3	4 0,8	8 1,1	99 1,3
	Empresari sense personal	Valors %	208 3,2	18 3,4	34 4,9	260 3,3
	Assalariats fixos	Valors %	2.830 43,0	201 37,9	250 35,8	3.281 42,0
	Assalariats eventuais	Valors %	3.392 51,5	301 56,7	395 56,5	4.088 52,3
	Ajuda familiar	Valors %	56 0,9	5 0,9	11 1,6	72 0,9
	Membre de cooperatives	Valors %	10 0,2	2 0,4	1 0,1	13 0,2
	Total	Valors %	6.583 100,0	531 100,0	699 100,0	7.813 100,0
20-24 anys	Empresari amb personal	Valors %	430 2,0	18 1,3	40 1,9	488 2,0
	Empresari sense personal	Valors %	1.159 5,5	52 3,9	79 3,8	1.290 5,2
	Assalariats fixos	Valors %	11.422 54,0	696 51,9	917 43,7	13.035 53,0
	Assalariats eventuais	Valors %	7.987 37,8	570 42,5	1.045 49,8	9.602 39,1
	Ajuda familiar	Valors %	116 0,5	2 0,1	15 0,7	133 0,5
	Membre de cooperatives	Valors %	27 0,1	3 0,2	2 0,1	32 0,1
	Total	Valors %	21.141 100,0	1.341 100,0	2.098 100,0	24.580 100,0
25-29 anys	Empresari amb personal	Valors %	1.267 4,3	95 3,7	88 2,9	1.450 4,1
	Empresari sense personal	Valors %	2.279 7,8	133 5,2	175 5,7	2.587 7,4
	Assalariats fixos	Valors %	18.859 64,3	1.607 62,8	1.295 42,2	21.761 62,2
	Assalariats eventuais	Valors %	6.810 23,2	709 27,7	1.500 48,8	9.019 25,8
	Ajuda familiar	Valors %	85 0,3	6 0,2	8 0,3	99 0,3
	Membre de cooperatives	Valors %	47 0,2	7 0,3	6 0,2	60 0,2
	Total	Valors %	29.347 100,0	2.557 100,0	3.072 100,0	34.976 100,0
30-34 anys	Empresari amb personal	Valors %	2.008 7,5	222 4,7	147 4,1	2.377 6,8
	Empresari sense personal	Valors %	2.479 9,3	330 6,9	220 6,1	3.029 8,7
	Assalariats fixos	Valors %	17.743 66,7	3.217 67,5	1.668 46,3	22.628 64,7
	Assalariats eventuais	Valors %	4.264 16,0	965 20,3	1.549 43,0	6.778 19,4
	Ajuda familiar	Valors %	53 0,2	12 0,3	14 0,4	79 0,2
	Membre de cooperatives	Valors %	74 0,3	18 0,4	3 0,1	95 0,3
	Total	Valors %	26.621 100,0	4.764 100,0	3.601 100,0	34.986 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.



Categoria socioeconòmica segons sexe i per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatges)

A.32			Home	Dona	Total
16-19 anys	Alta	Valors %	88 1,8	56 2,0	144 1,9
	Mitjana	Valors %	340 7,0	212 7,4	552 7,1
	Baixa	Valors %	4.442 91,2	2.587 90,6	7.029 91,0
	Total	Valors %	4.870 100,0	2.855 100,0	7.725 100,0
20-24 anys	Alta	Valors %	461 3,3	238 2,3	699 2,9
	Mitjana	Valors %	2.295 16,6	1.968 18,6	4.263 17,5
	Baixa	Valors %	11.061 80,1	8.359 79,1	19.420 79,6
	Total	Valors %	13.817 100,0	10.565 100,0	24.382 100,0
25-29 anys	Alta	Valors %	1.284 6,7	656 4,2	1.940 5,6
	Mitjana	Valors %	5.131 26,7	4.481 28,7	9.612 27,6
	Baixa	Valors %	12.811 66,6	10.470 67,1	23.281 66,8
	Total	Valors %	19.226 100,0	15.607 100,0	34.833 100,0
30-34 anys	Alta	Valors %	2.083 10,4	946 6,4	3.029 8,7
	Mitjana	Valors %	5.536 27,6	4.140 28,0	9.676 27,8
	Baixa	Valors %	12.443 62,0	9.691 65,6	22.134 63,5
	Total	Valors %	20.062 100,0	14.777 100,0	34.839 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.



Categoria socioeconòmica segons nivell d'estudis i per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001
(en valors absoluts i en percentatges)

A.33									
			Primària o inferior	ESO i EGB*	Batxillerat	FP I	FP II	Superior	Total
16-19 anys	Alta	Valors %	35 1,8	79 1,8	15 2,7	8 1,2	7 3,9	- -	144 1,9
	Mitjana	Valors %	90 4,7	305 6,9	63 11,4	54 8,3	40 22,3	- -	552 7,1
	Baixa	Valors %	1.808 93,5	4.027 91,3	475 85,9	587 90,4	132 73,7	- -	7.029 91,0
	Total	Valors %	1.933 100,0	4.411 100,0	553 100,0	649 100,0	179 100,0	- -	7.725 100,0
20-24 anys	Alta	Valors %	80 2,1	243 2,6	121 3,7	65 2,5	78 3,0	112 4,1	699 2,9
	Mitjana	Valors %	228 6,1	995 10,5	600 18,2	393 15,4	578 21,9	1.469 54,1	4.263 17,5
	Baixa	Valors %	3.415 91,7	8.211 86,9	2.577 78,1	2.096 82,1	1.985 75,2	1.136 41,8	19.420 79,6
	Total	Valors %	3.723 100,0	9.449 100,0	3.298 100,0	2.554 100,0	2.641 100,0	2.717 100,0	24.382 100,0
25-29 anys	Alta	Valors %	182 3,8	536 5,0	328 7,2	147 5,1	236 6,2	511 6,3	1.940 5,6
	Mitjana	Valors %	406 8,6	1.653 15,3	1.117 24,7	562 19,5	1.033 27,3	4.841 59,8	9.612 27,6
	Baixa	Valors %	4.141 87,6	8.634 79,8	3.083 68,1	2.172 75,4	2.511 66,4	2.740 33,9	23.281 66,8
	Total	Valors %	4.729 100,0	10.823 100,0	4.528 100,0	2.881 100,0	3.780 100,0	8.092 100,0	34.833 100,0
30-34 anys	Alta	Valors %	263 4,9	810 7,1	601 12,1	252 8,7	318 11,0	785 10,9	3.029 8,7
	Mitjana	Valors %	502 9,3	1.953 17,1	1.207 24,4	590 20,3	851 29,3	4.573 63,2	9.676 27,8
	Baixa	Valors %	4.651 85,9	8.670 75,8	3.140 63,5	2.067 71,1	1.731 59,7	1.875 25,9	22.134 63,5
	Total	Valors %	5.416 100,0	11.433 100,0	4.948 100,0	2.909 100,0	2.900 100,0	7.233 100,0	34.839 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

* En les franges d'edat més elevades també inclou Batxillerat Elemental



**Categoria socioeconòmica segons lloc de naixement i per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001
(en valors absoluts i en percentatges)**

A.34				Catalunya	Resta de l'Estat espanyol	Fora de l'Estat espanyol	Total
			Valors %				
16-19 anys	Alta	Valors %	125 1,9	7 1,3	12 1,7	144 1,9	
	Mitjana	Valors %	465 7,1	39 7,4	48 7,0	552 7,1	
	Baixa	Valors %	5.924 90,9	478 91,2	627 91,3	7.029 91,0	
	Total	Valors %	6.514 100,0	524 100,0	687 100,0	7.725 100,0	
20-24 anys	Alta	Valors %	620 3,0	24 1,8	55 2,6	699 2,9	
	Mitjana	Valors %	3.899 18,6	160 12,1	204 9,8	4.263 17,5	
	Baixa	Valors %	16.458 78,5	1.142 86,1	1.820 87,5	19.420 79,6	
	Total	Valors %	20.977 100,0	1.326 100,0	2.079 100,0	24.382 100,0	
25-29 anys	Alta	Valors %	1.708 5,8	117 4,6	115 3,8	1.940 5,6	
	Mitjana	Valors %	8.636 29,5	524 20,6	452 14,8	9.612 27,6	
	Baixa	Valors %	18.888 64,6	1.899 74,8	2.494 81,5	23.281 66,8	
	Total	Valors %	29.232 100,0	2.540 100,0	3.061 100,0	34.833 100,0	
30-34 anys	Alta	Valors %	2.536 9,6	301 6,4	192 5,4	3.029 8,7	
	Mitjana	Valors %	8.096 30,5	1.020 21,6	560 15,6	9.676 27,8	
	Baixa	Valors %	15.896 59,9	3.408 72,1	2.830 79,0	22.134 63,5	
	Total	Valors %	26.528 100,0	4.729 100,0	3.582 100,0	34.839 100,0	

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.



Sector d'activitat segons nivell d'estudis i per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatges)

A.35			Primària o inferior	ESO i EGB*	Batxillerat	FP I	FP II	Superior	Total
16-19 anys	Primari	Valors %	84 4,3	122 2,7	11 2,0	25 3,8	4 2,2	- -	246 3,1
	Indústria	Valors %	543 27,7	1.216 27,3	105 18,8	159 24,3	35 19,3	- -	2.058 26,3
	Construcció	Valors %	546 27,9	977 21,9	57 10,2	68 10,4	15 8,3	- -	1.663 21,3
	Serveis	Valors %	784 40,1	2.147 48,1	386 69,1	402 61,5	127 70,2	- -	3.846 49,2
	Total	Valors %	1.957 100,0	4.462 100,0	559 100,0	654 100,0	181 100,0	- -	7.813 100,0
20-24 anys	Primari	Valors %	198 5,2	289 3,0	70 2,1	90 3,5	79 3,0	24 0,9	750 3,1
	Indústria	Valors %	1.047 27,8	2.718 28,6	647 19,4	666 25,9	651 24,5	359 13,1	6.088 24,8
	Construcció	Valors %	970 25,7	1.946 20,5	311 9,3	360 14,0	263 9,9	78 2,9	3.928 16,0
	Serveis	Valors %	1.557 41,3	4.562 47,9	2.301 69,1	1.457 56,6	1.664 62,6	2.273 83,1	13.814 56,2
	Total	Valors %	3.772 100,0	9.515 100,0	3.329 100,0	2.573 100,0	2.657 100,0	2.734 100,0	24.580 100,0
25-29 anys	Primari	Valors %	299 6,3	341 3,1	110 2,4	82 2,8	116 3,1	79 1,0	1.027 2,9
	Indústria	Valors %	1.241 26,1	2.959 27,3	917 20,1	709 24,5	936 24,6	1.252 15,4	8.014 22,9
	Construcció	Valors %	1.189 25,0	1.980 18,2	385 8,4	410 14,2	360 9,5	300 3,7	4.624 13,2
	Serveis	Valors %	2.025 42,6	5.578 51,4	3.146 69,0	1.689 58,4	2.388 62,8	6.485 79,9	21.311 60,9
	Total	Valors %	4.754 100,0	10.858 100,0	4.558 100,0	2.890 100,0	3.800 100,0	8.116 100,0	34.976 100,0
30-34 anys	Primari	Valors %	336 6,2	428 3,7	118 2,4	89 3,0	93 3,2	71 1,0	1.135 3,2
	Indústria	Valors %	1.307 24,0	3.048 26,5	963 19,4	676 23,2	690 23,7	958 13,2	7.642 21,8
	Construcció	Valors %	1.364 25,1	1.937 16,9	431 8,7	355 12,2	275 9,4	255 3,5	4.617 13,2
	Serveis	Valors %	2.430 44,7	6.071 52,9	3.459 69,6	1.800 61,6	1.856 63,7	5.976 82,3	21.592 61,7
	Total	Valors %	5.437 100,0	11.484 100,0	4.971 100,0	2.920 100,0	2.914 100,0	7.260 100,0	34.986 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.

* En les franges d'edat més elevades també inclou Batxillerat Elemental



Sector d'activitat segons lloc de naixement i per grups d'edat. Àmbit territorial, 2001 (en valors absoluts i en percentatges)

A.36			Catalunya	Resta de l'Estat espanyol	Fora de l'Estat espanyol	Total
		Valors %				
16-19 anys	Primari	Valors %	176 2,7	15 2,8	55 7,9	246 3,1
	Indústria	Valors %	1.763 26,8	131 24,7	164 23,5	2.058 26,3
	Construcció	Valors %	1.384 21,0	116 21,8	163 23,3	1.663 21,3
	Serveis	Valors %	3.260 49,5	269 50,7	317 45,4	3.846 49,2
	Total	Valors %	6.583 100,0	531 100,0	699 100,0	7.813 100,0
20-24 anys	Primari	Valors %	559 2,6	38 2,8	153 7,3	750 3,1
	Indústria	Valors %	5.288 25,0	295 22,0	505 24,1	6.088 24,8
	Construcció	Valors %	3.288 15,6	227 16,9	413 19,7	3.928 16,0
	Serveis	Valors %	12.006 56,8	781 58,2	1.027 49,0	13.814 56,2
	Total	Valors %	21.141 100,0	1.341 100,0	2.098 100,0	24.580 100,0
25-29 anys	Primari	Valors %	702 2,4	59 2,3	266 8,7	1.027 2,9
	Indústria	Valors %	6.882 23,5	549 21,5	583 19,0	8.014 22,9
	Construcció	Valors %	3.630 12,4	362 14,2	632 20,6	4.624 13,2
	Serveis	Valors %	18.133 61,8	1.587 62,1	1.591 51,8	21.311 60,9
	Total	Valors %	29.347 100,0	2.557 100,0	3.072 100,0	34.976 100,0
30-34 anys	Primari	Valors %	773 2,9	89 1,9	273 7,6	1.135 3,2
	Indústria	Valors %	5.980 22,5	969 20,3	693 19,2	7.642 21,8
	Construcció	Valors %	3.101 11,6	759 15,9	757 21,0	4.617 13,2
	Serveis	Valors %	16.767 63,0	2.947 61,9	1.878 52,2	21.592 61,7
	Total	Valors %	26.621 100,0	4.764 100,0	3.601 100,0	34.986 100,0

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de 2001. Institut d'Estadística de Catalunya.